

કવિ પ્રેમાનંદ કૃત.

ઓખાહરણ મહોદ્દ.

છપાવી પ્રમિદ રતનાર,

પુકસેલર--મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે

ત્રાગુ દરવાજા--અમદાવાદ.

અમદાવાદ.

શાહપુર નવી પોળમાં શ્રી "પ્રજાહિનાય મુદ્રાલય" પ્રેસમાં
પોલ ડાહ્યાભાઈ ફલપતરામે છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૧ છ ૧૧ ૨૦૦૦.

સન ૧૯૧૬

સ ૧૧ ૧૯૧૫

કીમત રૂા. ૦-૧૨-૦.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૦૪૦ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ સ્ત્રી. ૨૨ (૧) માટે

વિષય ૨-૧૬

કવિ પ્રેમાનંદ કૃત.

ઓખાહરણ મહોદ્દ.

જપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

પુસ્કસેવર--મહાદેવ રામચંદ્ર જાગૃષ્ટે

ત્રણ દરવાજા--અમદાવાદ.

અમદાવાદ.

શાહપુર નવી પોળમાં શ્રી “પ્રજ્ઞહિતાથ” મુદ્રાલય ” પ્રેસમાં
પટેલ ડાહ્યાભાઈ દસપતરામે છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૨ છ. પ્રત ૨૦૦૦.

સને ૧૯૧૬

સંવત ૧૯૭૫

કીમત રૂ. ૦-૧૨-૦.

કબીર કાવ્ય.

આમાં મહાત્મા કબીરના દોહરા અને તેમાં રહેલો ગુઢાર્થ ધણીજ સહેલી ભાષામાં એવો વિસ્તાર પુર્વક સમ-
જાઓ છે કે તે વાંચવાથી સ્પષ્ટી, ઈશ્વરી લીલા, મૃત્યુ વિગેરે
સંબંધીનો ધણીજ ઉત્કૃષ્ટ ખ્યાલ આપે છે ગમે તેના પાપાણુ
દૃઢયવાળા માણસને પણ આ પુસ્તક સાડ જ્ઞાન આપી નુતન
જીંદગીમાં પ્રવેશ કરાવે છે. પુસ્તક ક્ષત એકજવાર વાંચવા
થીજ તે વારે વારે વાંચવાની પ્રેરણા કરે એવો એમાં અદ્ભુત
રસ છે. આમાં કુલ ૨૦ અંગ છે અને તે એટલા બધા આ
કર્ષક છે કે તેનો વાંચવાથીજ સારો ખ્યાલ થશે આમાં મહાત્મા
કબીરનો ફોટો પણ અંદર દાખલ કરેલો છે. પુસ્તકનું કદ
૭ાX૫ા ઈંચ લાંબુ પહોળું કાગળ ગ્લેજ ઉંચા પૃષ્ઠ સંખ્યા
૩૨૦, પાંકું રૂપેરી વર્ષવાળું પૃઠું છતાં કિંમત રૂ. ૧-૧૨-૦
પોષ્ટેજ માફ.

ગાસ્વામી શ્રી તુલસીદાસજી કૃત.

રામાયણ.

(ગુજરાતીમાં) શ્રી રામાયણ એ શાસ્ત્રનું શાસ્ત્ર ઇતિ-
હાસનો ઇતિહાસ છે અને જ્ઞાન તેમજ ઉપદેશથી અક્ષરનું
અક્ષર રસમય બનેલું વાર્તામય વાંચન છે. આ તુલસીદાસ-
ની રચનામય વાણીથી રચેલું છે કે તેનું રસામૃત પાન કર-
તાં ભક્તોનાં હૃદય રાલવા લાગે છે અને ભક્તિરસથી
ઉછળી ઉછળીને ઉભરાઈ જાય છે બાળબોધ ન જાણનારા
સોરઠાઓનો મુળ લાગ પણ ગુજરાતી અક્ષરમાં રાખેલો છે.
જેથી થોડું ભણેલાં સ્ત્રી પુરૂષો તુલસીદાસની અમૃત વાણી
ધણીજ સહેલાઈથી વાંચી સમજી શકે છે. ઉંચા કાગળ પાંકું
સોનેરી પૃઠું ૬ાX૬ા ઈંચ લાંબા મોટા ૧૧૪૦ પૃષ્ઠ છતાં
કિંમત રૂ. ૩-૦-૦ પોસ્ટેજ ૨ આના.

મળવાનું કેશવ.

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુડે.

ચણ દરવાજા—અમદાવાદ.

અનુક્રમણિકા.

કડવામાં આવેલી ક્રંક ખીના.

ક્રમ	પાના	ક્રમ	પાના
૧ અંખાણની પ્રાર્થના.	૫	૨૦ અગિયાર વરસની ઉંમરે પુત્રીને	
૨ ખાણાસુર તપ કરવાને જાણ છે	૬	પરજીવવા બાબત	૨૦
૩ ખાણાસુરને મહાદેવે શાશ્વતપુરનું		૨૧ ઓખા મહાદેવને પુત્રવા જાણ છે	૨૧
રાજ્ય આપ્યું.	૭	૨૨ ચિત્રલેખા ઓખાના જોખનનો ઉપાય	
૪ ખાણાસુર ખાણમતી રાણીને પરણ્યો	૮	બતાવે છે	૨૧
૫ ખાણાસુર કેલાસમાં મહાદેવ પાસે ગયો	૯	૨૩ ઓખાને ચિત્ર લેખા કહે છે કે પુત્ર	
૬ ઉમીયાણ એક પુત્રી અને એક પુત્ર		વગર શણગાર કામનો નથી	૨૨
ઉપજાવે છે.	૧૦	૨૪ માળીયામાં જન્મારો શી રીતે જાણ	
૭ મહાદેવ કેલાસમાં જઈ ગણપતિનું		તે બાબત	૨૨
મુસ્તક છેદન કરે છે	૧૧	૨૫ ઓખાએ ચૈતરમાસનું વ્રત આદ્યું	૨૩
૮ ગણપતિને મારી નાખ્યા બદલ જી-		૨૬ ઓખા ગોરમાની પુત્ર કરે છે	૨૪
મીયાણનો વિલાપ	૧૩	૨૭ ઓખા ગોરમાપાસે વરદાન માગે છે	૨૫
૯ ગણપતિ પહેલાં પુણ્ય એ વરદાન	૧૪	૨૮ ગોરમાને વાંચી પુષ્પ ચઢાવ્યાતે	૨૫
૧૦ શુભ કામમાં પહેલું ગણપતિનું		૨૯ ઓખા ઉમીયાણને પત્ને લાગી	૨૬
સ્મરણ.	૧૪	૩૦ ઓખા વચનથી ભરથાર માગે છે	૨૬
૧૧ ઓખાનું અંખ દુણમાં ગળ્યાબદલ		૩૧ ઓખાએ સ્વપ્નામાં ભરથાર દીઠોતે	૨૭
જીમીયાણનો આપ	૧૪	૩૨ ઓખાને ભરથારનો અજ્ઞાપો	૨૮
૧૨ ખાણાસુરને દેખી ચંડાળણીએ સા-		૩૩ ચિત્રલેખાએ ઓખાને સ્વપ્નામાંથી	
વરણી આડી ધરી તે	૧૫	જાગી તે બાબત	૩૦
૧૩ ચંડાળ કોને કહેવો તે કથા	૧૬	૩૪ ઓખા સુરજ દેવતાને આપ દે છે	૩૦
૧૪ ખાણાસુર પુત્ર માગવા મહાદેવ		૩૫ ઓખા ફરે છે ને ચિત્રલેખા વિનવે છે	૩૨
પાસે ગયો	૧૬	૩૬ સ્વપ્નું જુદું છે તેની ધારણા ઓખાને	
૧૫ ખાણાસુરને ત્યાં વરદાનથી પુત્રી		આપે છે	૩૨
પેદા થઈ	૧૭	૩૭ ઓખાને પરજીવવા કઠોત્રી લખીતે	૩૩
૧૬ ઓખાને ચિત્રલેખા કેવી રીતે		૩૮ ઓખાને સ્વપ્નામાં જાદવરાય પરજીવવા	
નામ ધારણ કર્યાં	૧૮	આવ્યા તે	૩૪
૧૭ ઓખાખાણને માળીયામાં જુદી		૩૯ ઓખા કૃષ્ણલણા કુમારને સ્વપ્નામાં	
રાખવા બાબત	૧૯	પરણી તે	૩૫
૧૮ ઓખામાળીયામાં જોખનવંતી થઈ છે.		૪૦ ચિત્રલેખા હાથમાં ચિત્રનું પુતળ	
૧૯ ઓખા ચિત્રલેખાને જોખન વિશે		બતાવે તે	૩૬
હકીકત કહે છે	૨૦	૪૧ ભરથાનું વચન પાળવા બાબત	૩૬

ક્રમ	પાત્ર	ક્રમ	પાત્ર
૪૨ ચિત્રલેખા દારામતીએ ઓખાનો		૬૭ બાણમતી પુત્રિ જમાઇનિ જાની	
ભરથાર લેવા જાય છે	૩૭	સંભાળ લે છે	૬૮
૪૩ ઓખા અનિરુદ્ધને દારકામાંથી લાવી	૩૯	૬૮ અનિરુદ્ધનું યુદ્ધ નારદજી સુવે છે તે	૭૦
૪૪ ઓખા અનિરુદ્ધને નીંદ્રામાંથી જમાડેછે	૪૦	૬૯ દારકાનિ કથા	૭૩
૪૫ ઓખા અનિરુદ્ધ નીંદ્રામાં છે તેથી		૭૦ અનિરુદ્ધને કાળામદમાં પુરેા	૭૫
પગ ચાપે છે તે	૪૦	૭૧ ભગવાને ગરૂડ મોકલ્યો	૭૬
૪૬ અનિરુદ્ધ જગી ઉઠ્યો તે બાબત	૪૧	૭૨ ઓદવ અનિરુદ્ધને શીખામણુ દે છે	૭૭
૪૭ અનિરુદ્ધને બંને પરણુવા કાલાવાલા		૭૩ બાણાસુરે કન્યા પરણાવિ	૭૭
કરે છે	૪૧	૭૪ કૃષ્ણ જાદવ સૈન્યા લઇ આવ્યા	
૪૮ બાણાસુરની નજરીમાં નિશ્ચાન ગઠ		તે બાબત	૭૯
મડીયાં તે	૪૧	૭૫ બાણાસુર કૃષ્ણને અપમાનના	
૪૯ અનિરુદ્ધ મદ્ય સંભાળે છે	૪૩	શબ્દ કરે છે તે	૮૦
૫૦ ઓખા માળીયામાં પરણુવાની તૈયારી		૭૬ બાણાસુરના હાથ ઉઘા તે બાબત	૮૧
કરે છે	૪૩	૭૭ બાણાસુર મહાદેવ પાસે આવ્યો	૮૧
૫૧ માળીયામાં અનિરુદ્ધ પરણ્યા તે	૪૪	૭૮ મહાદેવ બાણાસુરની મદદે આવ્યા તે	૮૨
૫૨ ઓખા સાથે પ્રેમનો અંબ	૪૫	૭૯ મહાદેવને કૃષ્ણ ભેટ્યા	૮૬
૫૩ બાણાસુર ઓખાને પરણુવવા ભા-		૮૦ કૃષ્ણે હાથ ફેરવિ બાણાસુરનો પીડા	
લાવે છે તે	૪૭	મટાડી તે બાબત	૮૬
૫૪ બાણાસુર સાથે અનિરુદ્ધનો જુદનો		૮૧ પાર્વતિનાં પીયરિઆં તેડાવ્યાં તે	૮૭
વિચાર	૪૯	૮૨ અનિરુદ્ધને તેજ ચીચારાનું ગીત	૮૭
૫૫ અનિરુદ્ધ માળીયામાં આવ્યા તે	૫૦	૮૩ અનિરુદ્ધ સખધી ગીત	૮૮
૫૬ અનિરુદ્ધને ઓખાના કાલાવાલા	૫૧	૮૪ અનિરુદ્ધની ધોડલો	૮૮
૫૭ અનિરુદ્ધને નારદ આશીર્વાદ	૫૨	૮૫ બાણાસુર પગ પખાળે તે બાબત	૯૦
૫૮ અનિરુદ્ધે બાણાસુરની સૈન્યા મારી તે	૫૫	૮૬ બાણાસુર જોરવ નોતરે તે બાબત	૯૦
૫૯ અનિરુદ્ધે જુગલે દસલાખ માર્યા તે	૫૫	૮૭ કન્યાને વળાવવા બાબત	૯૨
૬૦ બાણાસુર ને અનિરુદ્ધનિ લડાઈનિ		૮૮ ઓખાને શેયરો વળાવવા આવી તે	૯૨
બાબત	૫૮	૮૯ ઓખા બાઇ સાસરે જાય છે તે બાબત	૯૩
૬૧ સદર	૬૦	૯૦ ઓખાબાઇને સાસરે જતાં શિખામણુ	૯૩
૬૨ સદર	૬૧	૬૧ અનિરુદ્ધ કન્યા લઇ જાય છે તે	
૬૩ સદર	૬૨	બદલ ગીત	૯૪
૬૪ સદર	૬૫	૬૨ જનના હાથનાં મીઠળ છોડવાનું ગીત	૯૪
૬૫ અનિરુદ્ધને અંધન કર્યો	૬૬	૬૩ રિતભાત પુરણુ કરી તેનું ગીત	૯૫
૬૬ ઓખાને અંધન કરિ	૬૭		

❧ શ્રી ગણેશાય નમઃ ❧

❧ ઓખા હરણ. ❧

શ્રી ગણપતીની પ્રાર્થના.

॥ રાગ આશાવરી-એક નામ મુજને સાંભર્યું, શ્રી ગૌરી
ત્રગણેશ; પાર્વતીના અંગથી ઉપન્ધો, તાતતણો ઉપદેશ. ૧ મા
તાજેની પાર્વતીને, પીતા શંકરદેવ; નવખંડમાં જોની સ્થાપના,
કરે જુગ ભુતળ સેવ. ૨ સીંદુરે શણુગાર સજ્યાને કંઠે પુષ્પના
હાર; આયુદ્ધ ફરસી કર ધરીને, હણુયા અસુરઅપાર. ૩ પેહેલા
કરમાં જળકમંડળ, બીજે મોઢીક અહાર; ત્રીજા કરમાં ફરશી
સોહીએ, ચોથેરે જઘમાળ. ૪ ચાલો સર્થરો દેવજઈને પુણ્યે
ગણપતીરાય; મોટા લીજે મોઢીક લાડુ, લાગીયે શંભુ સુતને
પાય. ૫ એવા દેવ સાચા મુન-વાચા, પુરે મનની આશ; ખેડે
કર જોડી કહે જન વૈશ્રવ, દાસ તણો જે દાસ. ૬

શ્રી અખાજની પ્રાર્થના.

કડવું ૧ છં.

આઘશક્તિ મા અંખા પ્રગટયાં, જ્યાં પવન નહીં પાણી; સુ
રિનરમુની જન સરવેકળાણિ, તું કોણે ન કળાણિ. ૧ તારું વ
ણું ન કેઈ પેરે કરિએ, જો મુખરસના એક; સહસ્ર કૈણા શેષ-
નાગને, મા તોયે ન પામ્યો શેખ. ૨ જુજવાં રૂપધરે જુગદંખા,
રહી નવખંડે વાપી; મહા મોટા જડમુઠહતામા, તેમની દુર-
મત કાપી. ૩ ભક્તિ ભાવ કરિ ચરણે લાગું, મા આઘશક્તિ

જાણિ; તેમને સહાય કરવાતું સમરથ, નગરકોટની રાણિ. ૪
 તું તારા ત્રિપુરાને તોતળા, નમલકેશ રંગ રાતે; બીજી શોભા
 શી મુખે કહીયે, રચના બનિ બહુભાતે. ૫ હંસાવતિ ને બ-
 ગલામુખી, વહાણુવટી તું માય; લીડપડે તમને સંભાઈ કરજો
 અમારિ સહાય. ૬ મા શેવકજન તારિ વિનતિ કરે, ઉગારજો
 અંબે માય; બ્રહ્મા આવી પાઠ કરે, વિશનુ વાંસરિ વાય. ૭
 શીવજી આવી ડાક વગાડે, નારદજી ગુણુ ગાય; અબીલગુ-
 લાલ તણા હોય ઓછવ, મરદંગના ઝણુકાર. ૮ સિંહાસન
 બેઠાં જુગદંબા, અમૃત દશ્ટે બેતિ, સોળે શણુગાર તેં સજ્યા
 મા, નાકે નીરમલ મોતિ. ૯ ખિર ખાંડ ઘટ મદશર્કરા આ-
 રોગો જુગ માય; અગર કપુરે તારિ કંઈ આરતી, શેવકજન
 શીર નમાય. ૧૦ તું બ્રહ્માણિ તું રૂદ્રાણિ, તુ હેવાધિ હેવસકલ
 વિશ્વમાં તું છે માતા, કંઈ તમારિ સેવ. ૧૧ માના શરણુથ-
 યા પ્રતિપાલન, પહોતિ મનની આશ; કુશળક્ષેમ રાખજો
 અંબા મા સરવને, એમ કહિ ત્રિપુરાદાસરે. ૧૨

કડવું ૨ જી.

રાગ કેદારો-હુંતો શ્રિ પુરૂષોત્તમ શિર નામુ, હુંતો સકળ પ-
 દારથ પામું, વામું વામુરે, દુઃખ સકળ કુળિ વરતાણારે. (રાગ
 ઢાળ) દુઃખ સકળ વામું કુળિવરનાં, સુણુતાં પ્રાયશ્ચિત જાય;
 ઓખાહરણ જે સાંભળે, મહારોગથકી મુકાય. ૧ તાવતરિયો
 એકાંતરિયો, ન ચઢે તેનિ કાય; ભુતનો ભણુકારો તેને, ન આવે
 સ્વપ્ના માંય. ૨ પરિક્ષત પુછે કહોને શુકલ ઓખાનો મહિ-

માય;કેણુ રિતે થયો ઓખા,અનીરૂઢનો વીવાહ. ૩ પ્રથમ
હુતા દાનવસુતાને,કહાવતા જે દશસ્કંધ;હવેદશમનીકહું ક
થા,જેમ ઉપજે આનંદ.૪ હરિએ વૃંદાવનમાં લિલા કીધી;
વાયો મધુરો વંસ;પ્રથમારિ પુનનાને; પછી પછાડયો કંસ.
૫ પછી પધાર્યા દ્વારિકામાં;પરણ્યા છે બહુ રાણિ;સોળ સ-
હસ્ર શતઆગણિ તેમાં અષ્ટ કરિ પટરાણિ. ૬ તેમાં વડાં જે
રૂક્ષમણિ પ્રદ્યુમનતેનાતન;પ્રદ્યુમનનાઅનિરૂઢ કહિયે કર્મ
કથા પાવન. ૭ આઘ બ્રહ્મા શ્રષ્ટિ કરતા મરાચી જેના તન;
મરિચીનાસુતકસ્યપ કહિએ હિરણ્યકશ્ચપ રાજન. ૮ વિષ્ણુ
ભક્ત પ્રહ્લાદજી તેને બહાલા શ્રીભગવંત;પ્રહ્લાદનોસુતવિ-
રોચન બળિરાય તેનો તન.૯બળિ તણો સુત બાણાસુર;જે-
તું મહારૂદર ચરણેમન;એક સમે ગુરૂ શુક આવ્યા ત્યારે બો
લ્યો વચન.૧૦અહોગુરૂજી અહોગુરૂજી; કહોને તપ મહિમા-
હ;શુક વાણિ બોલિયા તું સાંભળને જગરાય.૧૧ ત્રણુસોક-
માં ભોળાશંભુ આપશે વરદાન; મધુવનમાં જઈ તપ કરો
આરાધો શિવ ભગવાનરે.૧૨

કડવું ૩ જી.

રાગ મારૂં-રાય તપ કરવાને જાયરે,એતો આવ્યો મધુવન
માંયરે;કીધુંકીધું નીમજ્જનસ્નાનરે;ધરિયું સીવજી કેરું ધ્યા
નરે.૧ રાય બેઠાછે આસનવાળીરે;કર જમણામાં જપમાળા
ઝાલિરે,માળાઘાલ્યા સુગ્રિએ કાનરે;તોએ આરાધે સીવ ભ
ગવાનરે,રૂઢીર માંસસુકાઈ ગયુંરે; શરિર સુકા કાષ્ટવતથ-

યુંરે; મહાતપીઓ કેમે નવ બોલેરે, એના તપથી ત્રીભુવન
 ડાલેરે. ૩ વળતી બોલીયા શંકરાયરે, તમે સાંભળો ઉમી-
 યાયરે; એક અસુર મહાતપ સાધેરે, માફ ધ્યાન ધરીને આ-
 રાધેરે. ૪કોણ કહીએ જેનો બાપરે, તેતો માંડી બેઠો મહાજા-
 પરે; તમે કહો તો વરદાન આપુરે, કહો તો પુત્ર કરીને થા-
 પુરે. ૫વળતાં બોલ્યાં રૂદ્રાણિરે, મારી વાતસુણો સુલપાણિરે
 દુધપાઈને ઉછેરિયે સાપરે, આગળ ઉપજાવે સંતાપરે. ૬ભેદ
 ભસ્માંગદનો લલોરે, વરદાનપામીને પુંઠળ થયોરે; વરદાનરા-
 વણુનેતમે આપ્યારે, તેણે જનકીનાથસંતાપ્યારે. ૭માટે સી-
 સીખામણુ દીજેરે, મોળા રૂડું ગમે તે કીજેરે; વળતા બોલ્યા
 શીવરાયરે, તમે સાંભરો ઉમીયાયરે, ૮સેવા કરી ચઢાવે જ-
 ળરે, તેની કાયા કરૂનિરમળરે સેવાકરી ચઢાવેસુગંધરે, તેની
 બુદ્ધિ કરૂધનધનરે. ૯ જે કોઈ ચઢાવે બીલીપત્રરે, તેનેધરાવું
 સોનાનું છત્રરે; સેવા કરી વગાડે ગાલરે, તેનેકરીનાખુંન્યાલરે
 ૧૦નારી પાનિયેબુદ્ધિતમારીરે, આપતાં નવરાખિયેવારિરે;
 હુંતો ભોળોનાથ કહેવાઉંરે, હવેકપટી નાથ કેમ થાઉંરે. ૧૧
 એવુંકહિને ચાલ્યોભોળોનાથરે, મુક્યોબાણાસુરશિરહાથરે;
 તુંતો જાગ્ય બાણાસુરરાયરે, તનેવરદાન આપે શિવરાયરે. ૧૨
 હુંતો જાગુંહુંમહારાજરે, આપોશોણિતપુરનુંરાજરે; શિવમા-
 ગુંહું વારંવારરે, મુને આપો કરહજારરે. ૧૩ કરએકેકો એવો
 કીજેરે, દશ સહસ્ર હસ્તીતાણું બળદીજેરે; અસ્તુકહિને શિવ
 વર આપ્યોરે, બાણાસુરને પુત્ર કરિને સ્થાપ્યોરે ૧૪.

કડક ૪ થું.

રાગ આશાવરી-વરદાન પામી વળીયો બાણાસુર, શોણી
તપુરમાં જાય; વનનાં વાસી પથુરેપંખી, તે લાગ્યા બહીવાય
૧ કાંઈ નવ દીકું સાંભળ્યું, જેમ વૃક્ષ ચાલ્યું જાય; આવીનેજો
વા લાગ્યાં સર્વે, દીકો બાણાસુર રાય. ૨ નગર સમીપે ચાલો
આવ્યો, બાણાસુર બળવાન; કૌભાંડ નામે રાય તેણે ઘેર પ્રગટ
થયો પ્રધાન. ૩ કોઈ કદેશની કન્યા લાવી, પરણાવ્યો રાજન
દેશ જીતવા સંચર્યો રાય બાણાસુર બળવંત. ૪ પાતાળે ના
ગલોક જીતી, ચાલ્યો તેણીવાર, દેશ દેશનાં મહીપતી જીત્યો,
કેહનાં નાઆવે પાર. ૫ સ્વર્ગ જઈને દેવ જીત્યા, દેવ નાઠા જાય,
સરજે વરતી સાંગ આપી, બાણ તણા કરમાંય, ૬ જીતી સુર-
ને પાછો વળાયો, મળીયા નારદ મુન; પ્રણા મકરીને પાયે લાગ્યો
તેણે સમે રાજન, ૭ ઓ નારદ જી ઓ નારદ જી, ના થયું મારું
કામ; એક જોધ્યો ન મળ્યો સામી, પોહોંચે મનની હામ. ૮
નારદ વાણી બોલોયા, તું સુણ બાણાસુર રાય; જેણે તુજને હા
થ આપ્યા, તે શીવ શું કર સંગ્રામ. ૯

કડક ૫ થું.

રાગ ઢાળ-કૈલાશ પર્વત જઈ રાજાએ, બલી લીડાવી બાથ;
જળમાં હીજે મનાવ ડોલે, એમ ડોલે ગીરીનાથ. ૧ ટોપક વચને
ગદા ફરશી, કડકડાટ બહુથાય; તેણે સમે ઉમીચા જી મનમાં; લા
ગ્યારે બહીવાય. ૨ જઈને શંકરને ચરાણુ નમીયાં, અહો અહો
શીવ રાય; શાને કાજે બોહો પાર્વતી, આવ્યો બાણાસુર રાય. ૩
શોણી તપુરનું રાજ્ય આપ્યું, ઉપર કર હાજર; વળી માગવા શું

આવ્યો છે, અંધ તણો કુમાર. ૪ સહજ હાથ તો મુજને આ-
પ્યા, તે તો સ્વામી સત્ય; એક યોધ્યો મુજને આપો, યુદ્ધ કર
વા સમર્થ. ૫ આવો શીવ આપણુ ખે વઢીયે, આપ આન્યા
મારી નજરે; કંટ ભુંડાતું એ શું ખોદ્યો, ખોટી હઠ આ તજરે ૬
કડક ૬ ૬.

રાગ ઢાળ-તે તો તારે વણુ કહે મેં, ઊપજાવ્યો છે એક; જે
કરછેદન કરી તારાને, કરશે કડકા અનેક. ૧ તે તો સ્વામી કેમ
હુંજાણું ચિંતા મુજને થાય; લે બાણાસુરલૈભ તુને આપુએક
ધ્વજાય. ૨ જ્યારે ધ્વજ આ ભાગી પડશે, ત્યારે કરતારા છેદા
શે; રૂઢીર તણો વરસાદ વરસશે, તારા નગરને વિષે. ૩ ત્યારેતું
એમ જાણુજે, રીપુ ઉત્પન થયો સાર, વરદાનપામી વળીઓ
બાણાસુર, સોણીતપુરમાં જાય. ૪ એકસમે મહાદેવ કહે, મારે
તપ કરવાનું મન તેણેસમે ઉમીયાએ માંડયું, અતિઘણું રૂદન.
૫ અહો શીવજી અહો શીવજી, જનમારો કેમ જાય; મારેનથી
એકબાળક તે, કહેા વલે શી થાય. ૬ મહારૂદ્ર વાણિ ખોલિયા
લે આ મોરૂ વરદાન; એકપુત્રને એકજ પુત્રિ, ઉપજવજે સંતા
ન. ૭ વરદાન આપી મહાદેવજી, વન તપ કરવાને જાય; ઉમી-
યાજી નહાવાને ખેઠાં, વિચારયું મનમાંય. ૮ શિવનાં ઘર મોટાં
જાણિને, રખે આવતું કેાય; ખે બારક મેહેલું બારણેતે, ખેઠાં
ખેઠાં જોય. ૯ દક્ષિણ અંગથી મેલ લઈને, અઘડ ઘડિયું રૂપ;
હાથ ચરાણુને ઘુંટણ પાની, ટુંકુ અંગ સ્વરૂપ. ૧૦ ચતુર્ભજને
કાંદ મોટી, દિસે કર્મ વિશાર; સોભા તેની શિ કહું, કંઠે ઘુઘ

રમાળ.૧૧ પેહેલા કરમાં જળકમંડળ,ખીજે મોદીક અહાર;
ત્રીજા કરમાં ફરસી સોહીયે,ચોથેરેજપમાળ.૧૨ગણેશને ઉ
પજાવીને,બોલ્યાં પાર્વતી માત એની પાસે જોડહોયતો,કરે
તે બેઠાં વાત,૧૩વામ અંગથી મેલ લઈને, ઘડીયું કન્યારૂપ,
શોભા તેની શી કહું,શુકદેવ કહે સુણુ ભુપ.૧૪ સંથોટીલડી
રાખડી અંખોડા વાંકી મોડ;કંઠ કપોળને કામની,તેડે મોડા
મોડ.૧૫ ક્રોધળી કુલડી વેલણુ ડામણી,રમત નાની ભાત;કં
કુપડો નાડાછડી તે આપ્યો લઈને હાથ. ૧૬

વલણુ-પરીક્ષતને શુકદેવ કહે કુંવરી કન્યા જેહરે;ઘર સા-
ચવવાને બાળકો, બે પ્રકટાવ્યાં તેહરે.

કડવુ ૭ મું.

રોગ ઢાળ-દેવી નહાવણુ કરવા બેઠાં,નારદ આન્યા ત્યાંય;
બાળક બે જોઈને નાઠા,ગયા શીવ છે જ્યાંય.૧ નારદચાલી
આવીયા,મધુવન તતબેવ;ઓરે શીવજીઓરે શીવજી,નફ-
ટ ભુંડી ટેવ.રવન વગડામાં ભમતા હોંડા, માથેઘાલો ધુળ;
આક ધંતરો વીજીયા ચાવો;કરમાં લ્યો ત્રીશુળ ઉતમેરેવન
માં તપ કરોને,ધેર ચાલ્યુ ઘરસુત્ર;તમો વીના તો ઉમીયાજી
એ,ઉપજાન્યા છે પુત્ર.૪ મહાદેવ ત્યાંથી પરવર્ષા,કૈલાશ જો
વા જાય,ગણુપતી વાણીખોલીયા, આડી ધરી જોષીકાય. ૫
અલ્યા જટિલ જોગી ભસ્મ અંગે, દીસંતો અહભુત;આ-
જ્ઞા વીના અધીકાર નહોં,હોય પૃથ્વીનો છે ભુપ.૬વચનએ
વું સાંભળીને ક્રોધીયાશિવરાય;લાતોગડદા પાટુમુકી,આન્યા

ઘરની માંચ. ૭ ગણુપતીનેા ગડદોપડે, બ્રહ્માંડ ભાગી જાય; ત્રિ
 લોક તોખળભરવા લાગ્યું, આ તે શું કહેવાય. ૮ ત્યારે શિવ
 જી કોપીયાને, ચડી મનમાં રીશ; કોપ કરિને ત્રિશુળ મેલ્યું,
 છેદ્યું ગણુપતીનું શિશ. ૯ માગશર વદી ચોથને દહાડે પુત્ર
 માર્યો તર્ક; તે દહાડેથી ચાલ્યું આવ્યું, ગણુશચોથનું વ્રત. ૧૦
 તે મત્રતક તો જઈને પડ્યું ચંદ્રના રથમાંચ; તેથી ચતુર્થીને
 દીવશે, ચંદ્ર પુજન થાય. ૧૧ એવે શિવજીએ ઘરમાં આવ્યા,
 જ્યાં ઉમીયાજી નહાય; ઓખા બેઠીતી બારણે તે, નાશિ ગઈ
 ઘરમાંચ. ૧૨ લવણ કોટડીમાં જઈને પેઠી, મનમાં વાતવિચારી;
 ભાઈના કટકા કીધા માટે, મુજને નાખશે મારિ. ૧૩ મ-
 હાદેવજી ઘરમાં ગયાને, ઝબક્યાં ઉમીયામન; નેત્ર ઉઘાડી ની
 રખીયું ત્યારે દીઠા પંચવદન. ૧૪ વસ્ત્ર પહેરિ ઉમીયા કહેછે,
 કેમ આવ્યા મહાદેવ, આકે ભાંગ ધંતુરો ચાવો, નફ્ટ લુંડી
 ટેવ. ૧૫ નાહાતા ઉપર સુંદોડયા આવો, સમજો નહીં મન
 માંહે; બે બાળક મેલ્યાં બારણે, કેમ આવ્યા મંદીર માંહે. ૧૬
 છાની રહે તું પાપણી, મેં જોયું પારખું બધું; આટલા દહાડા
 સતી જણુતો, પણ સર્વ લુંડી ખાધું. ૧૭ પણ મુંજ વિના તે
 પ્રજાકીધી, એવું તારું કામ; પાર્વતીજી તમે રાખ્યું હિમાચળનું
 નામ. ૧૮ વચન એવું સાંભળીને, ઉમીયાને ઉઠી જવાળ; કાલે
 તમે કહી ગયા હતા, જે પ્રગટ કરજો બાળ. ૧૯ ત્યારે શંકરે
 નીચું જોયું, મનમાં વાત વિચારી; તારિ પુત્રિતો નાશી ગઈ,
 તારા પુત્રને આવ્યો મારી. ૨૦

કડકું ૮ મું.

સાખી-વારી વિના ઝુરે વેલડી, વાછરૂ વિના ઝુરે ગાય; ખાં
ધવ વિના ઝુરે બેનડિ, પુત્ર વિના ઝુરે માય. ૧ પુત્ર ધાન્યને પુ
ત્ર ધન, પુત્રજ આગેવાન; જે ઘેર પુત્ર ન નિપજયો, તેનાં સુનાં
બળે મશાણુ. ૨ પુત્ર વિના શિવ મારે પાંજરૂ, વન ઉભે અગ્નિ
બળિશ, શિવ શાથી માર્યો ગણુપતિ, મહારો પુત્ર કયાંથી મળી
શ. ૩ રાગ વિલાપનો વલણુ-બોલો હો બાળારે હો ગણુપત,
બોલો હો બાળા. ૪ ક, ઉમીયાજી કરે છે રૂદન, હો ગણુપત; શિ
વ શાને માર્યો મારો તન, હો ગણુપત. ૧ શિવ પુત્ર વિના જેવી
માય, હો ગણુપત; તેની સંપતિ પર ઘેર જાય, હો ગણુપત. ૨
શિવ પુત્ર વિનાની માય, હો ગણુપત; તે તરણાથી હળવી થા
ય. હો ગણુપત. ૩ ત્યારે શિવને આન્યું છે જ્ઞાન, હો ગણુપત;
મેં તો આપ્યું હતું વરદાન, હો ગણુપત. ૪ પેલા નારદીયાનું
કામ, હો ગણુપત; જુઠા બોલો છે એનું નામ, હો ગણુપત. ૫
એણે વાત કરી સર્વ જુઠી, હો ગણુપત; હુતો તપથી આન્યો
ઉઠી, હો ગણુપત. ૬ મેં તો માર્યો તમારો તન, હો ગણુપત;
આજ દિગ્યો શો ભુડો દંન, હો ગણુપત. ૭

રાગ આશાવરી-નંદી ભૂંગી મોકલ્યાતે પેહલે પોળે જોય
હસ્તીએ કમળે માર્ગ માં, તે શિરડી ધોવાય. ૧ તે ગજનુમુસ્તક
લાવીને, ધડઉપર મેલ્યું નેટ; ગડગડીને હેઠે બેઠું, આગળની કલ્યુ
પેટ. ૨ કાળા એના કુભસ્થળ; વરવા એના દાંત; આગ એને
મુંઠ મોટી લાંબા પહોળા કાન, ૩ દેવ માં જશે શું પોશાસે. અ

પારમુજનેદુખ;દેવતાસર્વે મેણું દેશે;ધન પાર્વતીનીકુખ.૪
કડવું ૬ મું.

સાખી-રૂપગુણનેવાદ પડયા,ચાલ્યા રાજદ્વાર;ગુણને આ
પ્યા બેસણું,રૂપને કયો જીહાર.૧રૂપતો આપ્યાં શીવેનાગ
રાં, કોઈ જોગી અખધુત;ચતુરાઈ દીધીજે ચારણું,વળીકોઈ
કોઈરજપુત.૨ પુન્યવિનાધન કયાકામકો,કયા કામકોઉદક
વિણુકુલ; એ દો વસ્તુ કછુ ન કામકી, જેમ ગુણ વિનારૂપ.
૩ સ્વરૂપદીયો શીવ ચાતુરી, નિકરરૂપ તારૂ પાછુલે;રૂપગુણ
ચતુરાઈ નહી; એતો દુખ માંદે.૪માયાદીની તે સોમકુ મુર
ખ ઘર દીનીનાર;લોચન દીયે કુકડકુ જાયએસે ઊડી ઝાડ.૫
કડવું ૧૦ મું.

રાગ મારૂ-પંથી જ્યોરે ચાલે ગામ,પહેલુ લે ગણપતિનું
નામ; કયા ગ્રંથ આરંભે જેહ,પ્રથમ ગણપતી સમરે તેહ.૧
શોભાગ્યવંતી શણુગાર ધરે,ગણપતી કેરૂ સ્મરણ કરે;સોની
સમરે ઘટતાંઘાટ,પંથીસમરે જાતાંવાટ. ૨ પંચવદનનાહેહરા
માંચ,પહેલી પુજા ગણપતિનીથાયએવિના મુજનેપુજેતો,સ
ર્વ મીથ્યાથાય.૩ઉચલો-શાનેકાજેરૂવે પાર્વતી,શાનેલોચન
ચોળે જેનેધરવિવાહ વાજન હસે,ત્યાંબેસશે ઘીનેગોળેરે.૪

કડવું ૧૧ મું.

રાગ ઢોળ-ઓખાઓખાકહીઊમીયાએ,સાદક્યાંબેચાર
ત્યારે ઓખા આવી ઉભી,નીસરીને ચોરડી બાહાર.૧ બાઈ
મરાવીભામની તુંતો નાસી ગઈ;મહાદેવે ગણપતીનેમાર્ગે
તે સુદ્ધ મનેનવકહી,૨ તે માટેતારૂ અંગ ગળજો લુણે ખેજો

કાય; જ દર્દત્યના કુળમાં અવતરજે, એ પેરખોલ્યાં માય. ૩
 ઓખાબાઈતો થરથરધ્રુજ્યાં, એતોવાત એટંટ અપરાધપાખે
 માતા મારી, આવડો શોડંડ ૪ ઉમીયા કહે મેં શ્રાપદીધોતે
 કેમ મીથ્યા થાય; દર્દત્ય કુળમાં અવતરજે, દેવવરીકોઈ જાય.
 ૫ ચૈત્રના મેનારકમાં, બાઈ તાહારેરે મહીમાય; ઓખાહરાણુ
 જે સાંભળે, મહા રોગથકી મુંકાય. ૬ ચૈત્રમાસનાત્રિસદહાડા,
 અન્ન અહુણુ ખાય; ત્રીસ નહિ તો વળી પાંચ દહાડા, પા-
 છડા કહેવાય. ૭ પાંચ દીવસ જો નવ પળેતો, ત્રણ દીવસ
 વીશેક; ત્રણ દીવસ નહિ થાય તો; કરવો દીવસ એક. ૮ એ
 પ્રકારે વ્રત કરવું. સમગ્રસ્ત્રીજન; અહુણુ ખાએને અવનીસુવે
 વરી એક ઉજવળ અન્ન. ૯ દેહરક્ષણુ દાન કરવું લવણુકેરું
 જેહ; પાર્વતી કહે પુત્રીને, સૌભાગ્ય ભોગવેતેહ. ૧૦ વૈશાખ
 સુદી તૃતીયાને દોન; તું આવજે મુજ પાસ; ગોચકરીને પુત્રી
 તાહરી, પુરીશ મનની આશ. ૧૧ સુકદેવ કહે રાજ સુણો,
 અહી થયો એહપ્રકાર; હવે બાણાસુરની શીગત થઈ; તેનોક-
 હું વિસ્તાર. ૧૨ વલણુ-કહુ સકલવિસ્તાર એનો સુણો રાજ
 નીરધારે; હવે બાણાસુર ત્યાં રાજ કરતો શ્રોણીતપુરમોઝારે,
 કડક ૧૨ મુ.

રાગસામગ્રીનીચાલ-રાયબાણાસુરનેબારણે, વારવાઆવીરે
 ચંડારણિ; નિત્યપ્રત્યેરજવારની, કર્યું ઝાકઝમાંર. બાણાસુરને
 બારણે. ૧ રાય મેહેડિયેથી હેઠા ઝિતર્યા, થયો પ્રાતઃકાર મુખ
 આગરઆડિધરી; સાવરણિછેસાર. બાણાસુર. ૨ રાયબાણા-

સુરવરતિવદે, મનમાં પામીદુઃખ; મુજને દેખીકે મફેરવું, અ-
લીતાફરે મુખ. બાણાસુર. ૩ ત્યારે ચંડાલણિ વરતિવદે સાંભ-
રિયે રાય; તમે ઉચ અમો નિચ છું, મુખકે મહે ખાડાય. બાણાસુર.
૪ ત્યારે બાણાસુર વળતો વદે, સાંભળરે રંડાય; સાચુરે ખોલને
કામનિ. કડંખે કડકાય. બાણાસુર. ૫ ત્યારે ચંડારણિ વરતિ
વદે, સાંભળોને રાજન; સાચુ ખોલુ જેવો વદે, તેવો દેજોડંડ,
બાણાસુર. ૬ પ્રાતઃકાળે જોઈએ નહિં, વાઝિયાનું વદન; ત-
મારે કાંઈ છોડ નથિ, સાંભળો હો રાજન. બાણાસુરને. ૭

કડક ૧૩ મું.

રાગ આશાવરિ-ચંડારતો કાંઈએ કનયિ, રાયદશ વિધના કહે
વાય; પહેલો ચંડારજેને કહીયે, નદિ ઉતરિ નવના હાય. ૧ ખીજો
ચંડાલજેને કહીયે, પુત્રિનું ધન ખાય; ત્રિજો ચંડાલજેને કહીયે,
દુલે માત પિતાય. ૨ ચોથો ચંડાલ જેને કહીએ, હરે પારડીનાર;
પાંચમો ચંડારજેને કહીયે, પરદારાશું ખાય. ૩ છઠો ચંડાર કેને
કહીયે, હરે પારકું વન, સાતમો ચંડાર કેને કહીએ, જેનુ મેલું મન.
૪ આઠમો ચંડાર કેને કહીએ, કરમાયુ વદન, નવમો ચંડાર
કેને કહીએ, નહીં તનયા કેતન,

કડક ૧૪ મું.

રાગ આશાવરી-બરિયોરે બાણાસુર રાય. પુત્ર માગવાને
જાય, મહાદેવજીનિ પાસે આવી, બેઠો તપ કરવાય. ૧ હજાર હા
થે તારી પાડિ તવ રિજ્યાં શ્રિ મહાદેવ, આપોને આપો શિવજી
પુત્ર એક તખેવ. રચિત્રકોપ લહિયા તેડાવ્યા કર્મતાણા જોનાર
પુર્વે રાજા તુંતો કહાવે વૈશ્ય તણા અવતાર. ૩ તારે પેટે એકજ

હતો,લાડકવાયોબાળ;ભોજન કરવાતું બેઠોતે,સાંભળને ભુ-
પાળ.૪તુજમાં તે જમવાને આવ્યો,વેગે તારો બાળ;માટી
વારા હાથ ખરડેલા બારકના હતા તે વાર.૫ ત્યારે તુજને
સંખ્યા આવી, હાંકી કાઢ્યોબાળ;બારકત્યારેયરથરધરૂજ્યો
સાંભરને ભુપાલ.૬ બાલકને તો રીસ ચઢીને,નવગણ્યો કાંઈ
તાત;તુજને પુત્ર બહાલો નથી, તું વાઝિયો જન્મ સાતરે.૭

કડક ૧૫ મું.

રાગ ઢાળ—ઉમયાવાણી બોલીયાં, તું સુણ બાણાસુરરાય
તારા મનમાં જોગમે,તનેઆપુંએક કન્યાય.૧ત્યારેબાણાસુર
કહે પુત્રી મારે,કોટીકપુત્રસમાન;મુજનેટાળેવાંઝીયો,આપો
એ વરદાન.૨ કોઈકદેશનો રાજ જોઈશ, રાખશે મારું નામ;
પોષ માસથી પુરણ માસે, પુરણ થશે મનકામ.૩વર પામી
વળીયો બાણાસુર,શ્રોતીતપુરમાંજય;બાણમતીનેગર્ભરહો
છે,તેનો કહુ મહીમાય.૪ પોષ માસથી પુરણ માસે,પ્રગટ
થઈ કન્યાય;વધામણીઆ પરવરયા તે,રાજસભામાં જય,૫
શાણુજોશી તેડીઆ,તેની જન્મ પત્રિકા થાય;વિદ્યાબળકરી
શુરૂબોલ્યા,પોતે તોણીવાર.૬ પેહેલી ઉમયાજના અંગથી
પ્રગટી છે કન્યાય;તેને નામે રાશી જોઈને,નામ ધરો ઓખાય.
૭ગ્રહ વેળા શુભ લગ્નમાં, સંતાન પ્રગટી સાર;એથી તારા
હાથનો,વેગે ઉતરસે બાર,૮ ત્યારે આકાશ વાણી એવીથઈ,
તું શાંભળ નૃપ નીરધાર;એ પુત્રીઈચ્છાવસ્ને વરશે,કોકારણ
રૂપ કુમાર.૯ જ્યારે પુત્રી પરણશે,વરતશે હાહાકાર;બાર ઉ-

તારથે તુજ હાથનો. તુજ જમાત તોણીવાર. ૧૦ તે માટે તેડી
પરધાન, એણી પેરે પુછેછે રાજન, દેવ વચન મીઠ્યા નવ થાય,
તે માટે કરવો ઉપાય. ૧૧ રચો માળિયાં સુંદર સાર, તે માટે કરે
ઉપાય, ઓખા અને ચિત્રલોહાને, મેલો મંદીર માળિયાં માંચરે.

કડવું ૧૬ મું.

રાય ધનાશ્રી-પરીક્ષતે પ્રશ્ન કર્યું વિચારીજી, કહો કેમ પ્ર
ગટ થઈએકે નારીજી; ઓખાને ચીત્રલોહા કેમ ધર્યાં નામજી
કેઈ વિધીએ આળ્યાં અસુરને ધામજી. ૧ (ઢાળ.) ધામ આ-
ળ્યાં અસુરને, તેણે કામ સૌ દેવનાં કર્યાં; મુને વિસ્તારીને વર-
ણવો, કેવી રીતીએ અવતર્યાં. ૨ શુકદેવ કહે સુણુ પરિક્ષત,
અક્ષી મન્યું કુમાર; પ્રશ્ન તેં પુછ્યું મને, તેનો સંદેહ ખોડીની
રધાર. ૪ એકવાર દેવ પાતાળનાઠા, બાણાસુરનાતાપથી; ત્યારે
વરૂણ કેરા જગનમાં. કન્યા પ્રગટી આપથી. ૩ કન્યા કહેકેમ
પ્રગટ કીધી, કહો અમસરખું કામ; ત્યારે દેવ કહે દૈત્ય દુઃખ
દેછે, બાણાસુર જેનું નામ. ૪ કન્યા કહે દુઃખ કાં ધરો બાણા-
સુર આવશે પાતાળ; એના પિતાના ચરણ પુંજવા, નીત્ય જાય
છે પાતાળ પ ત્યારે મને પુત્રી કરિને સાંપળો હું જઈશ એને
ઘેર; સાંકડિ સગાઈએ સુતા થઈને કરાવું ભુજનિ પેર. ૬ તેણે
સમે પાતાળ આળ્યો; બાણાસુર રાજન, તેને દેવે હીકરિ આ-
પિ પ્રસન થઈને મન. ૬ પ્રધાન કહે સ્વામી સાંભળિયે, આ-
પો મુજને બાળ, કન્યાદાન કુંવારિને દઉતો, ઉતરે શિરનિ ગા
ળ. ૮ ત્યારે રાજા કહે પ્રધાનને, આપુત્રિ મુકુવન, કાલે લેડિને

તુંતો આવજે, જાણે નહીં કેા જન. ૯ પ્રભાતે તે પ્રધાન આ-
વ્યો; પુત્રી બેઠી જ્યાંય; પુત્રી તો સમાધી લઈ, હરી ધ્યાન ધ-
રેછે ત્યાંય, ૧૦ વાયુ દ્વાર જેણે રૂંધીયાં ને રૂંધ્યા જ્વાસોજ્વાસ;
જમણા પગના અંગુથાપર, રહી છે ખટ માસ. ૧૧ તે જોઈને
પાછો વળ્યો, પછી પુર ભણી પ્રધાન; ખટ માસ પુરણુત પથયું
ત્યારે પધારયા ભગવાન. ૧૨ માગ્ય કહેતાં કન્યા કહે, મુને કરો
આજ્ઞા પ્રકાશ; ભુત ભવિષ્યવર્તમાન જાણુને, ઊડીયહડું આ-
કાશ. ૧૩ એટલે પ્રભુએ તેને પાંખ આપી, વર આપીને વળી-
યા હરી; પ્રધાન આવ્યો પુર ત્રિષે, તે કૌભાંડ પુત્રી કરિ. ૧૪
વલણુ-કુંવરી થઈ પ્રધાનની, તેનું પ્રાક્રમ કેા પ્રિછે નહીં
શુકદેવ કહે રાય સાંભળી, એચીત્તલેહાની ઊત્પતિ કહી ૧૫.

કડક ૧૭ મું.

સાખી-ભાદરવે જે કરે હજોતરાં શત્રુ પાસે માગે શીખ;
જે ઘેર પુત્રો લાડકવાઈ, તેનાં માખાપ માગે લીખ. ૧ બાળો
અગ્નિ બધું વન દહે; છળવડે પર્વતકોરાય; અબળા રૂઠીજે કરે,
માણીધર નવ કળાય. ૨ એટલાં અંત ન લીજીએ, જો ઈછીએ
કુશળાં. રાગ ઢાળ-નગરથકી એક જોજન, રાયે મેહેલ રયા-
વ્યો સાર; ગોખ બારી ને અટારી તેને, કહેતાં ન આવે પાર. ૧
મરકટ મણિ મોતીએ જડયાં, માંહે પીરોજના પાટ, હયશાળા
ગજશાળા છે. હીંચવા હીંડે. જા ખાટ. ૨ દીવસ માસ ને વરસ
જ્યાં, કન્યા મોટી થાય, ચિત્તલેહાને સંગેરમતાં, ઉલટ અંગન
માય. ૩ સુવાલાખ જોદ્ધા રખવાળે, મેહેલ્યાછેરાજન; એમકર

તાંઓખાખાઈને,આબુંછેજોખન૪તમેરાત્રેજગોડ્રીત્રશેજગો
નવસીઓ લોખન;ઓખાઠેરામાળિયામાં રખેસંચરેપવનરે.

કડવું ૧૮ મું.

રાગ ઢાળ-શોણીતપુરપાટણ બહું, રાયખાણાસુરનું ગામ
ઓખા તેની પુત્રીકહીએ કરતી ઉત્તમ કામ ૧ ઘડી એકમાં
લાવે શોમટાં,ઘડિ એકમાં પાટ;નાનાવિધની રમતરમે ઘડી
એકે હીંડાળા ખાટ. ૨ ઘડી એકમાં ઢોગલાં પોતીયાં રમતી
હોડા હોડ;હીંડોળે હિંચવાને કાળે,રેશમકેરી દોરી.ઉઘમઘમ
ઘમઘમ ઘુમરાગાળે,ઘુઘરડિનોગોર;નાનાવિધનું ગાણુંગાતાં
મધુરો નિકળે શોર. ૪ રમે જમે આનંદ કરે પહેલાં મંગળ
ગાય;જોખનવાંતિ થઈછે ઓખા,મંદીર માળિયા માંચરે. ૫

કડવું ૧૯ મું.

રાગસામેરિ-જોખનિયું વાપ્યુંરેઓખાનાનડિરેલોલ,મારે
જોખનીયાની જાય ખેની મારે ઘડી ઘડિરેલોલ;તુંતો સાંભળ
શૈયર ખેનડીરેલોલ,મારે મુરખ પીતા કાંદજોતો નથીરેલોલ
૧ ખોલીઓખા વળતીવાણુ સાંભળખેનડિરેલોલ;મારેજાય
કન્યા કાળ વર જોતો નથીરેલોલ;મારા જોખનીયાનાદીવશ
દહાડા ચાર જો,નાણુરે મળશે પણ ટાણુનહી મળેરે લોલ.૨

કડવું ૨૦ મું.

રાગ આશાવરી-પાંચ વર્ષની પુત્રીતેતો, જોડીરે કહેવાય;
તેને કન્યાદાન હેતો,કોટિયજ્ઞ ફળ થાય.૧ પણ પુત્રી કેરાપિ
તાનેકોઈ,સમજાવી કહો વાત;હેવ વીવાહનું ફળ જેને વરસ
થાય જો સાત.૨ પુત્રિકેરાપિતાને,કોઈ કહેશેરેવંવધવ,પાં-

ધર્મ વિવાહનું કળ જેને, વર્ષ થાય જો નવ. ઉએમ કરતાં વળી
વચમાં, આવી પડે કાંઈ વાંક; મનુષ્ય વિવાહનું કળ જેને, અ-
ગીયારે આંડો આંક. ૪એમ કરતાં વરસ જાય ને, બારપુરાં થા-
ય; પુત્રીનું મુખ પિતા જીવે, ખેસે બ્રહ્મહત્યાયરે. ૫

કડક ૨૧ મું.

રાગ આશાવરી-ચિત્રલેહા એણી પેરે બોલી, સાંભળસૈયર
વાત, તારે કાજે નહિ પરણાવે, બાણુ તારો તાત. ૧ તારે કાજે
જો પરણાવે, છેદાય રાયના હાથ; તારે કાજે નહીં પરણાવે, પ્ર-
ધાન મારો તાત. ૨ તાતકેરો આજ્ઞા લેઈ, આવો ને ઓખાય; વ-
ચન સાંભળી ઓખાવળતી, ત્યાંથી ચાલી જાય. ૩ તાત આપો
આજ્ઞાતો, શંભુ પુજવા જઈ; બાણુ સુણુ પ્રત્યે પુત્રીયે, વચન પ્રકા-
શી કહ્યું. ૪ ઘેડી પુત્રી એમ ન કહીયે, ખેસી રહો મંદીરમાં; ઘે-
ર આવે મહાદેવજી. પુજી ને લાગો પાય. ૫ વચન સાંભળી ઓખા
ચાલ્યાં, પોતે તેણીવાર; ચિત્રલેહા સૈયર મારી, ઊપાય કરવો સાર.

કડક ૨૨ મું.

રાગ સામેરી-ઓખા તારે શ્રવણે ઝળુ કેઝાલરે, ઓખા તારા કુ-
મકુમરાતા ગાલરે; ઓખા તુંતો ચાલે હંસની ચાલરે, ચોળીને
રંગરે ઓખા તારી ચુંદડીરે. ૧ ઓખા તારે બાંહે બાળુ મંધરે,
ઓખા તારું મુખડું પુનમચંદરે; ઓખા તારે મન ઊપજ્યો આ-
નંદરે, કસબીને ઢેરરે ઓખા તારા સાળુડેરે. ૨ ઓખા તારે શો-
લીતા શાણુગારરે, ઓખા તારા તેજ તણુ નહિ પારરે; ઓખા
તને વર્ષ થયાં દશબારરે, પાવલે ને પુરરે ઓખા તારે વાજ તારે.

કડવું ૨૩ મું.

સાખી-નેહરે બેની તારે વિછુવા, કરકંઠણ મુદ્રિકા ને હાર
એ પુરૂષ વિના પેહરે પ્રેમદા, તેનો ધીક પડયો અવતાર. ૧ સે-
થા ટીલડીરાખડી, નૈણે કાજળ કુમ કુમ આડ; પુરૂષ વિના પે
હરેજે પ્રેમદા, તેનો ધીક પડયો અવતાર. ૨ (ચોપાઈ ચાલાર)
બઈથે તોડી નાંખ્યા હારરે, આતુંડે તારો શણુગારરે; હું તો નહિ
પામું ભરથારરે, નહીં ઓઢું ઘાટડીરે. ૧ બાણુ સુર મારો બાપરે,
મારાં ઠોણુ જનમનાં પાપરે; મુને નહિ પરણાવે બાપરે, જો
ઉં વાટડીરે. ૨

કડવું ૨૪ મું.

રાગ ગોડી-વરવરવાને ચોગ્ય થઈને, પ્રગટયાં સ્ત્રીનાં ચેનજી
ઓખા કહેછે ચીતલેહાને, વાતસાંભળમારો બેહેનજી. સૈયર
શું ડીજે, અનીહારે દોહેલા કેમ લીજે; મારો બેનીરે દોષ કર્મને
દીજે, અનીહારે કે વિષ ઘોળી ઘોળી પીજે. ટેક. આજ મારે
ભુકું બેખનચું, મઠ પુરણુ મારી કાયજી; પિતાતો પ્રીછે નહીં,
મારો કુંવારો ભવ કેમ જાયરે સૈયર ૦ ૧ સાસરે નિત્ય જાય ને
આવે, સૈયર મુજ સમાણીજી; હું અપરાધણુ હરખે પોડાણી,
આંખે ભરું નિત્ય પાણીરે. સઈયર ૦ ૨ એરે દુખેહું દુખળી, મને
અન્ન ઉઠક નવ ભાવેજી; આ અવાસ રૂપી શુળીયે સુતાંતો,
નિદ્રા કેઈ પેર આવેરે. સઈયર ૦ ૩ જળ વિનાની વેલડીને, હુણુ
વિના જેવું અન્નજી; ભરથાર વિના ભામની એતો, દોહેલા કાઠે
દ્વરે. સઈયર ૦ ૪ ધન્ય હશે કામનીને, જેણે કંઠે કંથ ત્રહી રા-

જ્યોત્સ્ના; હું અભાગ્યણીયે પરણ્યા પીયુનો અધરસુધારસનવ
 ચાખ્યોરે શૈયર૦ ૫ મરજદા માટે માણસ કરે, આંખનો અ-
 ણુસારોજ; તે સુખ તો મેં સરખે ન દીધું; વ્યર્થ ગયો જન-
 મારોરે શૈયર૦ ૬ સ્વામી કેરો સંગ નહી સ્યામાને, એથી
 ખીજું શું નરતુંજ; હવે નવ રહી આશા પરણ્યા કેરી, મુજ
 જોખન જાયે ઝરતુંરે. શૈયર૦ ૭ ખીજ વાતરૂચે નહીં મુજને
 ભરથાર ભોગમાં મનજ; આંહિ પુરૂષ આવે તો પરણુ, નવ
 પુછુ જોશીને લગ્નરેશૈયર૦ ૮ વચનરસિક કહેતાં કરૂણા ભારે
 આવે લટકતી ચાલેજ; પ્રેમ કટાક્ષ પિયુને ખોલાવે, તે રૂદ્રીયા
 લીતર સાલેરે. શૈયર૦ ૯ સુખ દુખ કર્મે કર્યું છે, હું લેવાઈ
 મારે પાપેજ; બંધોગરી મારા કર્મે કરી, શુભીયે ચઢાવી મારા
 બાપેરે શૈયર૦ ૧૦ મરકલડે મુખ મધુરે વચને, મરજદા નવ
 આણીજ; શાક પાક પીયુને નવપિરસ્યાંઆધોપાલવતાણીરે
 શૈયર૦ અકલગતી છે ગોવિંદજની, શું નીપજશે ખેનીજ; ગો
 પાલજનું ગમતુ થાશે, મનડું માફ રહે નહીરે. શૈયર૦ ૧૨

કડવું ૨૫ મું.

રાગ મેવાડની દેશી-ઓખાને કહે ચીતલેહાજો, તું તો સાં
 ભર બાલસ્નેહી જો; આપણુ મોટા માબાપનાં છોડજો, કેમ
 કહિયે કાળું કે ગોરૂ જો. ૧ ખેની લાંછન લાગે કુલમાં જો, પ્ર-
 તીષ્ઠા જાય એક પલમાં જો; અમે તો તમ પાસે ન રહિયેજો,
 જઈ બાણાસુરને કહીયે જો. ૨ વાત બાણાસુર રાય જાણે જો,
 આપણા ખેનો અંતજ આણે જો; મને મેલીગયો તારી પાસે

જો, તારો બાપ રહ્યો વિસ્વાસેજો. ઉમેં તો નથાથ તારૂં રક્ષણ
 જો, તુજ માંદીશે છે અપલક્ષણજો; બેનીઓ કરવાદનકીજેજો,
 તારા બાપ થકી તો બહીજે જો. જતનેદેખુછું મદમાતી જો,
 નથી પેટ ભરી અંન ખાતી જો, તારૂં વચન મુને નથી ગમતું
 જો, જોબનીયું હશે સઉને દમતું જો. પકામ બ્યાપે સર્વ અંગે
 જો, બેની રહીયે પોતાના ઢંગેજો; તું તો બેઠી નિહાળે પંથ
 જો, કાલત્રહમાં ક્યાંથી હશે કંથ જો. કતેં તો મુને આંખમાં
 ઘાલી જો, માથે છાંણાથા પીને ચાલીજો; હું પ્રીછીકામનું કારણ
 જો બેનીરાખજો. હૈયામાં ધારણજો. તું તો જીવે દોકમાં એકઠાં
 જો, વમણું ક્યાંથી પામશે કોઠાંજો, બેનિ ડગલાં ન ભરો ચેલાંખાં
 જો, ઊતાવળે ન પાકે આંખાજો. ૮ મારી ઓખાખાઈ સલુણાં
 જો, આબ્યો ચૈતર માસએમ કરતાં જો; પછિ ઓખાજીવૃત
 આચરતાં જો અલુણું અન્ન જમીદી ન ખુવેજો. ૯ દીપકખાળે
 ને અવનિયે સુવે જો, માત ઉમીયાને આરાધે જો; થયું પુરણ
 પ્રત એક માસે જો, કોણ જાણે એકાંતે જો. ૧૦

અવાસ એક સ્થંભ વિષે, પ્રત કીધું ઓખાચરે;

સ્વપ્નામાં સંજોગ સ્વામીનો, ભટ પ્રેમાનંદગાયરે.

કડવું ૨૬ મું.

રાગ ઠાલ-ખાઈ તુંએ કુંવારી હુંએ કુંવરિ સાંભળશૈયર
 વાત; ગોર્યમાની પુજકરિયે; જો પામીસું નાથ. ૧ કોણ મસવાડે
 કોણ મસવાડે કોણ દાહાડે, ગોર્યના પુજથાય; મને કરિને આપો
 પુતળાં હું પુજી મારિ માય. ૨ કાગણ વઢબીજના દહાડે કરજું

રેસ્થાપન; ચૈતર સુદી ૩ ના દહાડે, કરવુ ઊંચાપન. ૩ સદ્ધન
સદ્ધા પાથરી, સંદેસરાનાં પુલ્લ; પુજી અરચી ઓખા માંગે,
જે જે વસ્તુ અમુલ્ય. ૪

કડક ૨૭ મું.

રાગ ધોળ—ગોરયમા માગુરે ગોર્યમા માગુંમાગુંમાહારા
ખાપનાં રાજ; માતા સદાયે સોહાગણી. ૧ ગોરયમા માગુરે
મહારા ભાઈનાં રાજ; ભાણી તે હાલ હુલાવતી. ૨ ગોરયમાં
માગુરે મારા સસરાનાં રાજ, સાસુને પ્રજા ધણી. ૩ ગોરયમાં
માગુરે દિયર જેઠનાં રાજ; દેરાણી જેઠાણીનાં જોડલાં. ૪ ગો
રયમા માગુરેતમારી પાસ; અખંડેવાતનઘાટી. ૫ ગોરયમા
માગુરે હુંતો વારંવાર; ચાંદલો ચુડોને રાખડી. ૬ ગોરયમા
માગુરે સરખા સરખી જોડ; માથે મન ગમતો ધણી. ૭

કડક ૨૮ મું.

રાગ ઢાળ--એકદહાડોચિત્રલેહાને, ઉંઘ આવી સાર; વાસી
પુષ્પે કરતી પુજા ઓખા તે નિરધાર. ૧ એટલેચિત્રલેહા જા-
ગી, જીવે તો વાત વિપ્રિત; વાસી પુષ્પ ચઢાવ્યાંદીઠાં, થઈર-
હી ભયભીન. ૨ વાસી પુષ્પે પુજા કીધી, નહિ પામે ભરથાર.
ભરથાર જો હું નહી પામું, તું સાંભળ મોરી માય. ૩ આલેતા
રાં પુતળાં, મારી પુજે છે બલાય; ઉપર પાણી રેડીયે તો, આ-
પુરાં ધોવાય. ૪ ઉંચેથી પછાડીયે તો, ભાગી ભુકો થાય; તું આ
લે તારાં પુતળાં, મારી પુજે છે બલાય. ૫ પંદર દહાડા પુજા
કીધી, બોલાવ્યાં નહીં બોલ; તું તો બેની કહેતી હતી જે નહીં
ગોરયમાને તોલે. ૬ પકવાન પેંડો મેલીયે તો, કડકોઠેરનખા

ય; તું આલે તારાં પુતળાં, મારી પુજે છે બહાય રે.

કડવું ૨૮ મું.

સાખી--શીવનાં લીજે નારણાં; જોજો નેત્રેખાડ્યો રેકામ; ત્રિ-
પુરા દૈત્યને વિડારીયો, હુંતો કેમ મેલું નામ ૧ શીવ અખં-
ડાનંદ જોજો; ગંગાધરી શિષ; ભાગીરથી તપથી ઉઠાડીયો, હું
કેમ મેલુ તે ઇશ્વર શીવ ભોળો સુવે સમશાનમાં, ચોળે ત્યા-
રે રાખ; માગે ત્યારે ભિક્ષાવૃત, આપે તેને લાખ. ૩

કડવું ૩૦ મું.

ઠા--હિમાચળની બાણેજીખાઈ, ગણપતી માંરો વીર; મ-
હાદેવજીની પુજા કરીયે, મન રાખીને ધીર. ૧ ખચેરી ગતમાં
ઓખા ચાલ્યાં તેનો કહુ વિસ્તાર; સ્નાન કરીને કામનીચેતો,
સજ્જાસોળશણુગારરે. ૨ નેપુર વાજે વિંછવા ગાજે, ઝાઝરનો
ઝમકાર; નાગદમણીજી મણુનેવળી, ઉપરએકાવળહાર. ૩ જડા
વચુડેલોજીલતીદામણી, દામનીચેચકલીચોચાર; પગે પાવલાંને
નેપુર વાગે, ઘુઘરીનો ઘમકાર. ૪ વાળે વાળ મોતી પરોળ્યાં,
મોતીની શેરો સોળ; દરપણુ લીધુ હાથમાંને, મુખે ભરીયા તં
ખોળ. ૫ કનકથાળ મોતીચે ભરીયો, માંહે શ્રીફળ ફેફળ પા-
ન; આક ધંતુરો અગથીયો. શંખાવળી નિરવાણુ. ૬ આકાશ
માર્ગે પક્ષણી તે, વેગે ચાલી જાય; ઈંદ્રકેરૂ વિમાન ચાલે, એ-
વી છે શોખાય. ૭ મહાદેવને પાર્વતી ખેડાં, પાસારમતાં સાર;
મહાદેવ કહે છે પાર્વતીને, ઓ આવી કોઈ નાર. ૮ સ્વામી
કાંઈ ઘેલા ચયા, એ ખાણુ તણી કુમાર; હવે તું બેસ જાણુ છે

જે, કરશે અંગીકાર. ૯ પાર્વતીએ મન વિચાર્યું, હવે તે વંડી
વાત; મહાદેવજીને કામ જાણી, લોચને દીધા હાથ. ૧૧ ત્રીજું
લોચન ઉઘાડ્યું, શંકરને લેલાટ; પાસે આવી ઓખા દીડી,
લજ્યા પ્રામ્યા તાત. ૧૨ તેણે સમે ઓખા આવી ઉમીયાને
લાગી પાય; આવડી ઉતાવળી થઈ આવી, નહીં પામે ભરથારરે.

કડવું ૩૧ મું.

સાખી--ઓખા કહે છે અમે પેઠા પાણીમાં; તરવા તુંબા
ગ્રહાં; હું આવી સમુદ્ર વચમાં, તુંબાં પુટી ગયાં. ૧ ઓખા
કહે છે તરસ લાગિ મારા તનમાં, સરોવર તિરે હું ગઈ; પીવા
ઝખોળિ પાય, મારાં ભર્યાં સરોવર ગયાં સુકાઈ. ૨ આણિ
તિરેચિ અમે અળગાં થયાં, પેલિ તિરે નવ ગયાં; કરમ તણે
સંજોગે, અમે મધ્ય જઈ વચે રહ્યાં. ૩ હું તો આવી ઈશ્વર
પુજવા, સામે દીધો શ્રાપ; પરણ્યા પેહેલું રંડાપણુ થયું, મારાં
કીયા જનમનાં પાપ. ૪ ઉમીયા તુંતો મોરિમાવડિ, છોડના
દીને છેહ; માવિત્ર તમે કેમ છુટશે હુંતો પુત્રિ તમારિ તેહ.
(હાળ,) પ્રેમે પ્રદક્ષિણા કરિને, કરજોડિ ઉભી બાળ; પાર-
વતિ કહે માગ્ય વર, હું આપું તે તતકાળ. ૧ ઓખા વળતું
વચન બોલિ, હરખશું તેણિવાર, માતા મુજને આપીએ, મારા
મન ગમતો ભરથાર. ૨ ત્રણવાર માગ્યું ફરિ ફરિને, મુને વર
આપો આદિશ, લાજમુકીને ઓખા બોલિ, તવચઢી પાર્વ-
તિને રિશ, ૩ નિર્ભજ થઈતે કામજ કીધું, માટે દેડેં છું તુજને
શ્રાપ; જ પરણજે ત્રણવાર તું, એમ બોલ્યાં પારવતિ આપ. ૪

વળિ ત્રિજે કહ્યુંને તે તેરસેઆવિ, તારેત્રણુ હજોભરથાર, શ્રાપ
 એવો સાંભળિને, કંપી રાજકુમાર. ૫ પુરૂષને નારિઘણેરિ, તું
 સાંભળ મોરિ માય; નારીને તો પુરૂષ ખીજો, શ્રવણે સુણ્યો
 નવ જાય. ૬ સુંદર માધવ માસ આવશે, દ્વાદશિનો દન, ત્યારે
 સ્વપનામાં આવિ પરણુસે, પ્રાણુતણો જીવન, ૭ તું જાગ્યાકેડે
 ઓળખજે; તનેકહું છું સત્ય વિવેક; ત્રણુવારતો પરણુસે, પાણુ
 વરતો એકનોએક, ૮ વર પામિ ઓખાખાઈઆલ્યાં, મંદીર
 મારિયે સાર; અરે ખાઈહું પરણિ આવિ, સુંદર વર ભરથાર,
 ૯ એમ કરતાં ઓખાખાઈના દીન ઉપર જાય દિન; સુંદર
 માધવ માસ આવ્યો, દ્વાદશિનો દન. ૧૦ સુંદર સજ્યા પા-
 થરિને, સણુગારયું લોવન; આજસ્વપનંતરમાં આવસે, મુજ
 પ્રાણુતણો જીવન. ૧૧ સંધ્યા થઈ રવિ આથમ્યોઆથમિયો
 કુખ્યપ તન; હજુએ ન આવ્યોહજુએ ન આવ્યો, પ્રાણુતણો
 જીવન. ૧૨ પોહોર રાત તો વહી ગઈને, હજુ ન આવ્યોઢોય,
 ઉમિયાજીએ વચન કહ્યું તે, રખે મિથ્યા હોય. ૧૩ વાવાયને
 ખારિ હાલે, ખડખડાટ બહુ થાય; ઓ આવ્યો ઓ આવ્યો
 કહીને, તુરત ખેડી થાય. ૧૪ તમે આવ્યા તે હું જાણું છું,
 મારિ સગિ નાણુંદના વિર; ખોલ્યા વિના નહીં ઊઘાડું. હઈડે
 છે મુને ધીર. ૧૫ વેણુ લિધી હાથમાં ને ગિત મધુરાં ગાય;
 ચેન કાંઈ પડે નહીં; ને જાણુકારા બહુ થાય. ૧૬ તેવામાં એક
 ખારણું; ખડખડવા લાગ્યું જ્યારે; ઓખાખાઈએ તો દોટ
 કરિ; દ્વાર ઊઘાડ્યું ત્યારે. ૧૭ ખાણુમુરે મેહિલ રચ્યોછે; તેનો

સ્થંભજ એક;તે તણો પડછાયો તે, ઓખા નજરે દેખ. ૧૮
ઓપેલા આવ્યાછો,તમ ઉપર જાઉ વારી;બોલ્યા વિના તો
નહીં બોલાવું,છું શુણવંતી નારી. ૧૯ બાણાસુરજો બાણશેતો
લેશે ખેડના પ્રાણુ;શાનેકાજે આંહી ઉભાછો,સાસુનો સંતા
ન. ૨૦ ઓખાબાઈતો માળીયામાં; પાડે છે બકેર; ઇશ્વર ને
પાર્વતીએ;ગગને સાંભળ્યોછે શોર. ૨૧ ઇશ્વર કહે છે ઉમી-
યાજીને,કોણુ રૂવે છે નાર;ઉમીયા કહેછે મહાદેવજી,ઓખા
રૂવે નીરધાર,૨૨ વચન આપણું મીથ્યા કરવા, ખેડી બાણુકુ-
માર;તામશી વિદ્યા મોકલીતેનિદ્રાનો બંડાર. ૨૩ મધ્યરાત
તો વહી ગઈ ને, મીયાણાં લોચન, સ્વપ્નાંતરમાં આવી
પરણ્યો પ્રદ્યુમનનો તન. ૨૪

કડવું ૩૨ મું.

રાગ ધોળ-સ્વપ્નાંતરમાં દીઠીસોરઠીયાની જાનરે;સ્વપ્નાં
તરમાં વડસસરો ભગવાનરે. ૧સ્વપ્નાંતરમાં ખળકે મીંદળ
ચુડીરે;સ્વપ્નાંતરમાં ઓખા દીસેછે અતી રૂડીરે. ૨ સ્વપ્નાં-
તરમાં વરત્યાંછે મંગળ ચારરે;સ્વપ્નાંતરમાં આરોગ્યા કંસા
રરે. ૩ સ્વપ્નાંતરમાં કરેછે પીઉજીથુ વાતરે; સ્વપ્નાંતરમાં
હશીહશી તાલી લેછે હાથરે. ૪ચીતલેહા ભરીરે નિદ્રામાંથી
જાગીરે;ઓખાબાઈને કોણુ કરમગતી લાગીરે, ૫ ઓખાબા
ઈને નાટક ચેટક લાગ્યુંરે;તેતો કેમ કરીને થાશે અળગુંરે, ૬
જાગ્યરે જાગ્ય ઓખા જાગ્યરે, તહારે જે જોઈએ તે માગ્યરે ૭
રાગ માફ-ઓખા ભરીરેનિદ્રામાંથી જાગી, અંગોઅંગ

અંગુઠી લાગી, ફટ પાપણી શીદને જગાડી, મને ભર્યા અ-
 ત્રતમાંથી કહાડી. ૧ ફટ પાપણીએ શું કીધું, અમૃત લેઈને
 વીખજાદીધું; ખીડી પાનની અડધી કરડી, ખાધીમન વિના-
 મુખ મરડી. ૨ જીવો મહારા કરમની કરણી, વરશેમેલી ગ-
 યા મુને પરણી; મહારા પીઉને મતી જે આવી. મહારાનાથ
 ગયારે રીસાવી. ૩ મહારા હઠયા કેરો હાર; આણિરેઆપો
 આણી વાર. ૪

કડવું ૩૩ મું.

રાગ શોરઠ-સૈયર શત્ત્રુસેંથઈને લાગી, મનેસ્વપનામાંથી
 જગાડીરેહો, ઉમીયાનો વર આજ સફળ થયોને જપતાં છે
 દહાડી દાહાડીરેહો. ૧ અધવચ કુવામાં મુજને ઉતારીરે, વ-
 ચેથી વરત મેલ્યું વાઢીરે હો; બાગબગીચામાં પુલ પુલ્યાંછેરે
 હો પુલી મહારી તનડાની વાડીરે હો. ૨ પ્રેમાનંદ પ્રભુ જોતાં
 ન ઓળખો હો, ખેતરી જાયછે દહાડી દહાડીરે હો સઈયરે
 છુંડીસૈયરશત્ત્રુસેંથઈનેલાગી, મુને સ્વપનામાંથીજગાડીરેહો.

કડવું ૩૪ મું.

સાખી-ચંદા તુંતો જીવો કરોડ વરસ, સ્વપને થયો સંજો
 ગ; શ્રાપ દેઈછું સુરજ દેવતા, મુજ જાગે પડિયો વીજોગ. ૧
 સ્વપનામાં મહારાપીગીજીશું, અમેકરતાં લીલા લેહેર; અમૃ-
 તરસ હું પિતિ હતિ, તેમાં તેં મેલ્યું ઝર. ૨ કંથ વિજોગે એ
 કામનિ. ગઈ પંડિતની પાસ; ભલ જે પુછું પંડિતો, એક દી
 ન દેહેતિ માસ. ૩ ફરિફરિ પંડિત એ કહે, સાંબળ ઓખા

કરનેડી; શોધી લહો એ પીઝીજી; અક વરસે કરોડ. ૪ ઝોખા
 પુછેઝો પક્ષીડો, તારો ખે પાંખો માગીશ; હું મહારાસજ્જ-
 નને મળી; તારી પાંખો પાછી દઈશ. ૫ પાંખ ખ્યારીપંથતો
 મેગળો, તારો પિઉ કોણુજ દેશ; માગીતાગી પાંખડીયે, તારા
 સજ્જનને કયાંથી મળેશ; ૬ ચાંચકઠાવું અપઈયાતાહરી, ઉપર
 ડાઝવુંજી; ભીને રંગે પીઝી મોહરો, તને પિઝી મળશે કુંજી. ૭
 પીઉ વીજોગ પીલી ભઈ, માઝ તનમન સુકાઈ જાય; ગવરોતું
 વાહન ચઢીતો, સઉ સફરનાજાય. ૮ લેખ લખ્યા છઠી તણા,
 તે મટી કયમ જાય; કર્મે લખ્યું તેલોગવે, તેની પક્ષકરેજ દુરાય,
 રાગ ધરાડી-મધ્યનીશાસમેરે; માળીયામાં રોતીરેરાજ કુમાર.
 કયાં ગયો કયાં ગયોરે, બાઈ મહારો સ્વપનાનો ભરથાર. મી-
 ઢળમાઝ કયાં ગયુરે, બાઈ મારોચુડલો હતો જે હાથ; દાતામાં
 દળી ગયુરે, બાઈ મારે અમૃત આવ્યું જે હાથ. ૨ પિયુ પરદે-
 શિયારે, ભુંડા મને લીધિ શે નવ સાથ; આજ વેરણુ થઈરે,
 બાઈ મહારા સ્વપના કેરી રાત. ૩ લાવ સખી વીખ પીઉંરે,
 બાઈ મહારા કાઢું પાપી પ્રાણુ; હવે હું કેમ કહુંરે; બાઈ મને
 વાગ્યાં વિરહનાં બાણુ. ૪ પાપી મારોજીવડોરે, ઝોખાબાઈયે
 પડતું મેલ્યુંધરાણુ; રોતારોતાંજ્યાંગયારે, ઝોખાબાઈયેરો પીયું
 વાડિવન. ૫ જઈને પુછુ દ્રુમનેરે, કયાંઈ માહારો દીઠાપ્રાણુજી
 વમ; તું ગુણુ ખેત્રહિરે, બાઈ જોને કરમ વિચાર. ૬ નાથમેત્રિ
 ગયારે, બાઈ મહારાં કોણુ જનમનાં પાપ; આજ વેરણુ થઈરે,
 બાઈ મહારા સ્વપના કેરિ રાત. ૭ જોબન મેં તો જળવ્યુંરે;

જાણ્યું મારા પ્રભુને ભેટ કરિશ, જો પ્રભુ નહિ મળેરે, તો હું
માહારા પ્રાણ તજીશ. ૮

કડવું ૩૫ મું.

સાખી-ઝોખા રૂપે ચિત્રલેહા વીનવે, ઘેલિસઈયરનવરો-
ય; સ્વપ્ને દીકું જો નીપજે, તો દુઃખ ન પામે કોય; ૧ જળ
વલોવે માંખણ નીપજે, લુખુ કોઈ નવ ખાય, મુને વાહાલિ
હતિ; અતિ સખિ તું તો ચિત્રલેહાય. ૨ વેરણુ થઈ વિધાત્રિ,
એણે આડા લખિયા આંક; એકવાર આવે મારા હાથમાં, તો
ઘસિને વાહુ નાક. ૩ કરમલખાવેતોલખે, ભરિને મેલ્યો આંક
કરણિ પ્રાપ્તી ભોગવો; તેમાં વિધાત્રિનો શો વાંક. ૪ વિધાત્રિ
આપે તેને લક્ષ દીયો, ન આપે તેને છેક; એકવાર પોકારે ખા-
રણુ, તેને પુત્રિ જન એક. ૫ લાંચ લેઈ લખતી હતે, તો આપત
સહુથી પેહેલું; મારા પીઉ વિજોગણુ ન જાણતી માફ મરણુ
લખાવતી વેહેલું રે. ૫

કડવું ૩૬ મું.

રાગ આશાવરિ-સ્વપનું સાચુ નહોય, સઈયરમારિસ્વપનું
સાચુ ન હોય; ટેક. એક રંક હતો તેરાજય પામ્યો, સ્વપનાંત-
રમાં સાર; હસ્તી જુલે તેતે ખારણે રથ ઘોડા પરમ વિશાળ
જાગિને જોવા જાય ત્યારે, ગાંધર્વ ન મળે એકસ્વપનું. ૧ એક
નીરંધનીયો તે ધન પામ્યો, સ્વપનાતરમાં શાર; તેને દેશ વિદેશે
વહાણુ ચાલે, વાણોતર છે શાર; જાગિને જોવા લાગ્યો ત્યારે
કેાને લાવે પાશ સ્વપનું. ૨ એક મુરખ હતો તે સ્વપનાંતરમાં,
ભણિયો વેદ પુરાણ; જાગિને ભણવા જાય ત્યારે, મુંખે ન આ

વડે પાશાણુ,સ્વપ્નું.૩ એક વાંઝીથો તે સ્વપ્નાંતરમાં, વગે
પામ્યો બાળ; તેનું ઘોડીયું ઘોજરે બાંધ્યું, પારણુ પરશાળ;
જાગીને જોવા જાય ત્યારે,કેાનું લાવે બાળ; સ્વપ્નું સાચુ ન
હોય, સઘંયર મારી સ્વપ્નું સાચું ન હોય. ૪

કડક ૩૭ મું.

રાગ કલ્યાણુ—ચિત્ર ચાળીને વાનોવાળીને;રંગ ભેળીને પટ
મેલીને, લેખણુ લાવીને કરમાં સાહીને, રંગ ભરતીરે ચીત્ર
કરતીરે.૧ હવે સ્વર્ગના લોક લખાયરે;લખ્યા સ્વર્ગલોકના
રાયરે;ઉપરલોક લખ્યુંને ભુરલોકલખ્યું, જમલોકને તપલોક
લખ્યા. ૨ સત્યલોકલખ્યોને વૈકુંઠ લખીયું;ગુણુલોકલખીયો
ને ગાંધર્વ દેશ લખીયો;હવે ઓખાખાઈતમેઓરાં આવોને,
આમાં હોય તેને આવીને બોલાવોરે. ૩ ઓખા આવીને
કાગળમાં જોયરે,એતો રાતે રાતે લોચને રોયરે, બાહ્ય બાહ્ય
આતો નથી ગમતુરે, એને રણુવગડામાં મેલો જઈનેરમતુરે
૪ચિત્ર ચાળીને વાનો વાળીને,લેખણુલાવીને કરમાં સાહીને
રંગભેળીને પટ મેલીને; હવે પાતાળ લોક લખાયરે.૫અતળ
લખીયું ને વિતળ લખીયું,શેતુતળલખીયુંનેપાતાળલખીયું
તળાતળ લખીયું રસાતળલખીયું,મહાતળલખીયુતેણીવાર
રે,કલખિયાપાતાળલોકનારાયરે,નાગલોકલખિયાતેણીવાર
રે;વાસુકીનાગલખિયાનેત્રિશ્ચકનાગલખિયા પુંડરીકનાગલ-
ખિયાનેમણીધરનાગલખિયાશેષનાગલખિયાતેણીવારરે.૭
મારીઓખાખાઈસલુણીઓરાંઆવોને,આમાંહોયતેનેહરીને

ઓલાવોને; બાહ્યબાહ્યએના દર્પરે, હુંશુંસ્વપ્નમાત્રમાપરણી
 ચાવા સર્પરે. ૮ આતોકાળા લીલાપીળા સાપરે, લખનારી
 ચિત્રલેહા તારા બાપરે; ૯ ચિત્રચાળીનેવાનોવાળીને, દીવો
 બાળિને કાજળ પાડોને, હવે મૃત્યુલોક લખાયરે, લખિયા મૃ-
 ત્યુલોકનારાયરે. ૧૦ અજમેરલખિયુંનેઅલીયારલખિયું. મુલ
 તાનલખિયુંનેમારવાડલખિયું ખોરાસન લખિયોને બંગાળ
 લખીયોને, એકમુખાનેઅષ્ટમુખાલખિયા. ૧૧ સ્વાનમુખાલ-
 ખિયાનેમંજરમુખાલખીયા, હસ્તિમુખલખીયાનેગાંધર્વમુ-
 ખાલખીયા એકટંગાલલખીયાને અસ્ત્રિવાળાલખીયા, લખી
 વનસ્પતીભારઅઠારરે, ૧૨ ઓખાઆવીજીવોભરથારરે; બાઈ
 કાગળલખીયોતેતારો પાડરે, હુંશુંસ્વપ્નાંતરમાંપરાણીઆવાંઝા
 ડરે. ૧૩ બાઈલખતાંતેલેખાણુતુટીરે, ખડીઆમાંથીરૂશનાઈખુ
 ટીરેથયાકાગળનાઅંબારરે; તનેસ્વપ્નુંનથીલાધ્યુંસારરે. ૧૪

કડવું ૩૮ મું.

સાખી-સોરઠદેશસોહામણોમુજને જોયાનાકોડ; શ્રીરત્ના-
 ગરને ગોમતી, ત્યાંતો રાજ કરે રણુછોડ. ૧ સોરઠ દેશ શોહા-
 મણો. ન ચડયો ગઢ ગીરનાર; ન ન્હાયો ગંગા ગોમતી, તેને
 એળે ગયો અવતાર. ૨ સોરઠ દેશ સોહામણો વેલ વેલ કેલ
 કરંત; ગંગોદક ભરી કંચુકી; રાય હરી ચરણે ધરંત. ૩ સોરઠા
 સુઘડ માનવી; રાજ નીતનીત કરે કહેવાર; એક નગર નહીં
 માનવી, તેને ઉભા ઉભા જુદાર. ૪ રાગ હુલારો--આજરે
 સ્વપ્નામાં દીઠી શોરઠીયાની જાનરે, બાણુરે બાઘવરાય આ-

બ્યા પરણવાને; આજરે સ્વપનામાં દીડી ગોમતીની તીરે,
આજસ્વપનામાં દીડા હળધરજીના વીરે; આજરે સ્વપનામાં
દીડા સુંદરવરમરથારે; તેમાં અડાં ઉઘ્યાંને અડધાં જાગતાં રે.

કડવું ૩૯ મું.

રાગ કલ્યાણ-ચીત્ર ચાળીને વાનોવાળીને, રંગ લેળીને પટ
મેલીને; રંગ ભસ્તીરે ચીત્ર કરતીરે, લેખણ લાવીને કરમાં
સાહી. ૧ હવે સોરઠ દેશ લખાયરે, ત્યાં નગર લખીયું દ્વારકાં
યરે; લખી જાદવપતી રાજધાનીરે, તેની શોભા તો સુરજ સમા
ણીરે. ૨ લખીયો જાદવનો પરીવારરે; ઉગ્રસેન લખીયા તેણી
વારરે; કૃતવર્મા લખ્યા સાત્વીક લખીયા, ઓધવ લખીયાને
અકૃર લખીયા ઉવાસુદેવ લખીયા તેણીવારરે; ઓખાઆવી
જીવોને ભરથારરે; બાઈતેતો એધાણ મળીયાંરે, આ ઘરડાને
માથે પળિયાંરે. ૪ તેને માથે મુગટ કુંડળ કાનરે એવા જો લ
ખીયા ભગવાનરે; ઓખાઆવી જોવાને ભરથારરે, બાઈતેના
સરખું રૂપ તેના ચાળારે. ૫ મારા નાથજી ગોરાને આતે કા
ળારે, તેને વડસસરો વડસસરો સહુ કહેતારે; હું પરણી ત્યારે
ચોરી સાહીને રહેતારે. ૬ લખીયા કૃષ્ણજીના કુમારરે; એક
લાખ કરતા હજારરે; એંશી કોગળ લખીયા તેણીવારરે, ઓ
ખા આવી જીવોને ભરથારરે. ૭ એતો રીંછડાના બાળરે. એને
માથે મોટા વાળ, એના કુળમાં મારો કંથ, એને ધાવણના છે
દંત. ૮ એતો રૂપાળોને ઉંચોરે, એને મોઢે નથી મુછો; ત્યારે
લખીયા પ્રદ્યુમનરે, ઓખાનું કંઈક માન્યું મનરે. ૯ બાણે

હોય છે નહોય, મુજને પરણ્યો તેનું મોહોય, એને સગો સસરો
સૌ કહેતારે, હું પરણી ત્યારે મારી પાસે રહેતારે. ૧૦

વલણુ-એમ કહીને અનીરૂઢ લખીયા, ક્ષણું ન લાગીવારે;
મુખ મરડી ઉભી રહી, બાઈ એ મારો ભરથારે. ૧૧

કડવું ૪૦ મું.

રાગ ઢાળ-ચિત્રલેહના હાથમાંથી પેલું લખીયું પુતળું
જેહ; પ્રેમ આણી ઓખાબાઈએ, ઝુટી લીધું છેહ. ૧ કરમાં લે
ઈને કામની, કાંઈ દેછે આલીંગન માળિયામાં મેલી ચાલ્યા,
પ્રાણુતણાજીવન. રઆણીવાર હું નહિ જાવા દેઉ, મેં ઝાલ્યો
છેછેડો; મારા પીઠિજી પરવરો તો, મુજને સાથે તેડો. ૩ ચિત્ર
લેહા એણીપેર બોલી, સજોડેછે જોડ; તેતો પહોડયો છે દવા-
રકામાં, આ તો ચિત્રામણના ઘોડારે. ૪

કડવું ૪૧ મું.

રાગ પરજ-આપો આણી, એ વર મુને આપો હો આણી
નીકર કાઢુ મારો પ્રાણિ, એવર મુને આપો હો આણિ. ટેક;
મેતોસ્વપનેદીઠા જે છોગાળોરે, તેની પાપણુનો છે ચાળોરે;
મારૂં મનડું હરયું લટકાળે; તે વર મુને આપો હો આણિ, ૧
જેના દીર્ઘબાહુ અજાણુરે, મકરાકૃત કુંડળકાનરે; અંગ શોભે
એ ભીનેવાન, તે વર મુને જેના લક્ષણુ વીસને બારરે, મુને
પરણી ગયો છે કાલરે; તેને વરસ થયાં દશ બાર. વર મુ.
૩ વરની લટકતી છે ચાલરે; મુને પરણી ગયોછે કાલરે; તેને
ટપકુ કીધું ગોરે ગાલ. વર મુ. ૪ રાજે પીતાંબર પરીધા મર
મુને કહેતો ગયો નહીં નામરે; ત્યારે ક્યાંથી સરે મારૂં કામ

તેવરમુંપચીત્તલેહા ખોલીવાણુરે, સર્ધયર કેમ થઈ અખાણુરે
ખાઈ મારી ત્યાંતે જાએકોણુ, તે વરમું ૬ કોટ કાંગરે ચામું
ડાંયરે, છપનકોડછે ચોકિ માંયરે; ચક જળહળતું છે ત્યાંયરે,
મુને માર હેલા માંય, તે વરમું ૭

કડવું ૪૨ મું.

રાગ માઝ.—ઓખા કહે છે સુણુ સાહેલિ, લાવ્ય કંથને વે-
હેલિ વેહેલિ; ખાઈ તુંછે સુખની દાતા, લાવ્ય સ્વામીને થાય
સુખસાતા. ૧ ચતુરાને કહે ચિત્તલેહા, ખાઈ આણુયાના ઉપાય
કેવા; દુર પંથછે દ્વારામતી, કેમ જવાયમારિવતિ. ૨ ત્યાં જઈ
ન શકે રાયશક, રક્ષણુ કરે સુદરશનચક; જાવું જોજન સહસ્ર
અગીયાર, તારો કેમ આવે ભરથાર. ૩ નયણે નીરની ધારા
વહેછે, કરજોડીને કયા કહેછે; ખાઈ તારિ ગતિછેખોટી, તને
કોઈ ન કરિ શકેખોટી. ૪ સર્ધયરને સર્ધયરઠહાલિ, છેમેંજમણે
હાથે ઝાંતિ; આપણુ ખેડે જણુ સંઘાતિ, તું પ્રાણુદાતાછે વિ-
ધાત્રિ. ૫ માખાપ વેરિછે મારાં, મેંતો ચરણુ સેન્યા છે તારા;
વિધાત્રિ તું દીનદયાળ, એમ કહિને પગે લાગી ખાગ ૬ ચિ-
ત્તલેહાચે ધારણુ દીધી, પછી દેહ પક્ષિણિની કિધિ. ૭

કડવું ૪૩ મું.

રાગ ઢાળ-ચિત્તલેહા કહે ઓખાખાઈ, મારેદ્વારકામાં જાવું;
પ્રભુના ઘરમાં ચોરિ કરવી, નથી લાડવો ખાવું. ૧ અગીયાર
સહસ્ર જોજન જાવું, હરવા શ્રી જુગદીશ; સુદરશન જો ચક
મળેતો, છેદે માઝ શીશ. ૨ ખાઈ તુજને તાણુ તો નવ પડેને,
જેમ તેમ વહેલી થાને; લાવ્ય મહારા કંથને તું; ખોટી થાય છે

શાને ૩ જાતી વેળા ઝોખા કહે છે, મારો વરછે રૂડો; કરમે
 મળ્યાંછો કુંવારાં, માટે રખે પેહેરતાં ચુડો. ૪ ચિત્રલેહાએ ક-
 હેવા માંડ્યું, મનમાં રાખો ધીર, તુજ સ્વપનામાં પરણી ગયો
 મારી માડી જાયો વીર, પ ત્યારે ઝોખા કહેવા લાગી, જોઈ
 રહી વાટડી; મારો વર રૂડો જાણી, રખે ઝોઢતી ઘાટડી. ૬ હું
 નહીં ઝોઢું ઘાટડી, તું એ શી બોલી વાત, તુજ સ્વપનામાં
 પરણી ગયો, મારી માડી જાયો બ્રાત. ૭ એવું કહીને ઉડી
 તે, પવન વેગે જાય; આકાશ મારગે સંચરી, પોહોચી ગોમતી
 માંચ. ૮ ગોમતીમાં મરદન કર્યું ને વિચારીયું તે કામ; પ્રભુના
 ઘરમાં ચોરિ કરવિ, નહી એકલાનું કામ. ૯ પછી તેણે નારદ
 મુની સંભારયા, તતક્ષણ આખ્યા ધાઈ; કહેરે મુજને કેમ સં-
 ભાર્યો, ચિત્રલેહા બાઈ. ૧૦ બાણાસુરની દીકરીને, લાગ્યું છે
 સ્વપન; અનિરૂદ્ધ સેજે વરી ગયો, વિન્હળ થયું છે મન. ૧૧
 ચોરી કરવા હું આવી, સુદર્શન આહું થાય; તે માટે તમને સં-
 ભાર્યા, કરવા માહારી સહાય. ૧૨ નારદ કહે છે આરે બાઈ,
 એમાં તે શું કામ; એક તામસી વિદ્યા એવી બાણાવું, શિંધે
 બધું ગામ. ૧૩ ચિત્રલેહા કહે સાચું કહ્યું, પાણુ છેતરવા જી-
 ગદીશ; પેહેલું સુદર્શન ચક્ર મળેતો, છેદે માફ શીશ. ૧૪ ચ-
 કરની ચિંતા નવ કરશો, જે માર્ગે જાશે ચોકી કરવા; તેરે મારગે
 હું જઈશ, ખેસાડીશ વાતો કરવા. ૧૫ પછી તામસી વિદ્યા
 બાણાવી, જીભે જપતી જાય; ચોસઠ કળામાં ચામુંડાતે, કબક
 ઢોલું ખાય. ૧૬ ગામ તો ઘારણુ પડ્યું ને ઉંધ્યા લોક;

ચિત્રલેહા નગરમાં પેઠી; મુકી મનનો શોક. ૧૭ નારદે વિચાર્યું ચિત્રલેહા, અનીરૂઢને લેઈ જાયે; શીવને શામળિયો વઢશે; જુદા જોવા જેવું થાયે. ૧૮ ચક્ર ચોકી ફરતું આળ્યું; મારગમાં નીરધાર; તે મારગે સામામળીયા, નારદબ્રહ્મકુમાર. ૧૯ નારદ કહેછે ચક્રને, તું દાહાડી જાયછે ફરવા; એકઘડીવાર બેશને, મુજ સાથે વાતો કરવા. ૨૦ તું ને હું તો ક્યાં મળિશ, તું સાચિ કહેને વાત, કેઈ દહાડો મુજને સંભારે, દવારકાં નોનાથ રચકર મુખથી બોલિયું, વળિ માંડે તે ધનભાગ્ય; તમારાં દરશનનો તો, ક્યાંથી પામું ત્રાગર. ૨૨ ભોળુ ચક્ર સમજ્યું નહી બેઠું નિરાંતવું થઈ; પેલિ નારિ પેઠી નથમાં, ચોરી કરવા ગઈ ૨૩ ભેટી જોતિ જ્યાં ગઈ, કૃશ તણુરે ભોવન; ત્યાંથિ આઘેરી પરવરિ, જ્યાં પહોડયો પ્રદ્યુમન. ૨૪ ત્યાંથિ આઘેરિ પરવરિ, મહાવિષ્ઠ કેરો વિર; સોડ ઘાલિને સુઈ રહ્યો મહા ધનુષધારિ ધીર. ૨૫ હમણાં જો હું એને જગાડું, માહારા મારે કરે કડકાય; માથે હીંડે જો લેઈ લિધેને, ઉલટ અંગ ન માય. ૨૬ જુગત અંબે જે જુગત અંબે, કરંતિ તે જાય, હિંદો જો લેઈ જાતાં દીઠો, નારદે તો ત્યાંય. ૨૭ હિંદોરો લેઈ પરવરિ ને, સમર્થાં વૈકુંઠરાય; પવન વેગે સંચરિ, આકાશ મારગે જાય. ૨૮ એકઘડીમાં આવી પહોચી, શોણિતપુર મોઝાર; તે ઠેકાણે નારદજીએ, મન ક્યો વિચાર. ૨૯ એ જ્યારે ગઈ ત્યારે, હું એ મારે જાઉં; તેણે તેનું કામ કર્યું, હું ખોટી સીદને થાઉં. ૩૦ નારદ કહેછે ચક્રને, તું નીકલ્યું ચોકી ફરવા, આવડીવાર મુર.

ખ કેમ ખેડું, મુજ સાથે વાતો કરવા. ૩૧ નારદ કહેછે ચકરને
ઉઠ રાખ તારૂં ગામ; કાલે પછી ચોરી થશે; તું ન લેઈશ મા-
રૂ નામ. ૩૨ આકાશમારગે પક્ષીણિ, તે વેગે ચાલી જાય; ઓ-
ખાખાઈતો વાટ જીવેછે, મંદીર માળિયામાંય. ૩૩ વા વાય ને
ખારી હાલે, ખડખડાટ બહુ થાય; ચિત્રલેહા પાપણિ તે, હજી એ
ન આવી આંય. ૩૪ ચિત્રલેહા ચાલી આવી, મંદિર માળિયા
માંય; ભલે લાવી ભલે લાવી, હું જગાડું ભરથારે. ૩૫

કડકડું ૪૪ મું.

રાગ આશાવરિ-ઉંઘ્યા પેકે જગાડીયે, ભર નિદ્રામાંથી
ઉઠાડીયે, મનસંગાથે એવાં બીજાં એ, બ્રહ્મહત્યા તો શીદ લિ-
જીયે. ૧ ભરથાર પહેલિ ભામની, જે અન્નરાંધી ખાય; વા-
ગોળ થઈ અવતરે; ઉંઘે મસ્તકે ટંગાય; ભરથાર પહેલિ
ભામની જે, સુવે સજ્યામાંય; આંધળિ ચાકેરાણુ અવતરે, પડે
મારગમાંય. ૩ ભરથારનું જે કહું ન માને, આપ મતી જે ના
રિ; તેતો નારિ અવતરે; કાંઈ બીલાડી મંઝારિ. ૪ ભરથારનું
જે કહું ન માને, કરે તરફેડા કંથ, હડકાઈ કુતરિ અવતરે
એણે માથે પડશે જંત. ૫ એ. ખા કહેછે ચીત્રલેહાને; તું તો ખોલે
આપ, પેકે પહોડયો હોય પોરણુ; કરડવા આન્યો હોય સાપરે.

કડકડું ૪૫ મું.

રાગ સાખિ-સ્ત્રિ ચરીત્ર અનેરડાં. કેઈ તેનો ન લહે ભરમ;
સ્ત્રિ શામને ભોળવે; પણ ખોયો પોતાનો ધરમ. ૧ રાગ ઢાળ
ઓખા કહેછે ચીત્રલેહાને; હવે ન ખોલિશ આડું; તું કહે તો

મારા પેઢિને, પગ ચાંપી જગાડુ. ૧ ચિત્રલેહા કહે ઓખાખાઈ
આવડી ઉતાવળી શું થાય; એ મોટાનો કુંવરકહાવે, કાંઈક
હથે હથિયાર. ૨ ઓશીકે જઈ જોવા લાગી, તોમોટી એક ગ-
દાય; ઊપાડીને અળગી કીધી, ઓખા ચાંપે પાયરે. ૩

કડવું ૪૬ મું.

રાગ માઝ-મહાબળીચોતે જાગીચો; તેનાબળનો નાવે પા-
રે; હરૂડ હાક મારી; કીધો છે હોકારે. ૧ રમક ધમક ડગલાં,
વાગે ઠારો ઠારે; આતો નહોયરે ન હોય; મારા બાપજીનું
ગામરે. ૨ દ્વારીકામાં વસે, સઘળા વૈળણુવ જનરે; અહો રાત્રી
ખેઠા કરે છે, ત્યાં સહુ કીરતનરે. ૩ ભજનનાદ કેરા ચરડકા,
તે હોય અપારે. ભુત ભૈરવ જોગણી, અસુર કોઈની નારે,
ડાકણીછો સાકચણી, છો કેણુ છો બલાયરે; ચિત્રલેહા કહે
છે વીરા, ખમા ખમા ખમાયરે. ૫

કડવું ૪૭ મું.

રાગ દેવગ્રી-અનિરૂદ્ધ તે જાગીને પેખે, ભુવનથી આરડાદે
ખે; કેણુ કારણુ અમને લાવીયાં હો, ચિત્રલેહા ખોલી શી-
મી. ૧ તમને લાવીછું જાણી, ઓખાને કરો પટાણી; વર વ-
રવાને અરથે હો, તમને લાવીયાં હો. ૨ તમે નારીછો ધન્ય;
દીશોછો કુંવારી કન્યા; પરણુ તો થાય છે અન્યા; કેમ પરણુ
હો અસુરનંદની હો. ૩

કડવું ૪૮ મું.

રાગ ધવળ-બાણુસુરની નગરીમાં, ગડગડીયાં નીશાનરે;
એણેને શબ્દેઅનિરૂદ્ધ જાગીયારે. ૧ જાગ્યા જાદવરાય; જુગતી

ન દેખેરે, પેખેરે પેખે અસુરનાં માળીયાં. રચાતો ન હોય અ
 મારી નગરી, ન હોય અમારૂં ગામરે. ન હોય ન હોય કનકની
 દવારિકારે. ૩ ન હોય અમારી વાડીરે, અમે રમતાદહાડીદહા
 ડીરે; ન હોય ન હોય પુષ્પ કનકનો ઢાલીયોરે. ૪ અહિયાંનાદ
 ઘણું વાગે, રણતુર ઘણેરાંગાજેરે; ન હોય ન હોય શંખ શબ્દ
 સોહામણોરે. ૫ મને કેઈ રંડા લાવીરે, મારી દ્વારકાંછંડાવીરે;
 કેઈરે ભામનીયે મુજને ભોળવ્યોરે. ૬ આતો ઊંચા ઊંચા માળ
 લોઢે જડયાં કમાડરે; રત્નાગર સાગર શે નથી ગાજતોરે. ૭
 ચિત્રલેહા બોલી આળરે, તમે જોઈને દેજો ગાળરે; આવ્યાછો
 આ કન્યા સુખે વરોરે. ૮ ત્યારે અનિરૂધ બોલ્યા વાત, મુછ
 ઘાલી હાથરે; જાણી જોઈને જાતગળીમાં કેમ બોળીયેરે. ૯ મા
 રો વડવો જુગજીવન, અમે પ્રભુમનરાયનાતનરે; તે માટે નહીં
 પરણું દૈતની દીકરીરે. ૧૦ ચિત્રલેહા બોલીવાત, ઢાંકી રાખો
 તમારી જાતરે; હવડાં વાતો કાઢીશ વડુવાતણી. ૧૧ શનકા
 સુરને મારીરે, સોળહજાર લાવ્યા નારીરે; તારા સમજો તારા
 બાપે એકે નથી પરણીરે. ૧૨ એક લગ્ને વરીયાનવપુછ્યાં કુળ
 ને પરીયાંરે; જાતભાત કેઈની પુછી નહીરે. ૧૩ તારાબાપની
 જે કૃષ્ણ, અરજીન સન્યાશીને ગઈરે; મોં કાઢીને બોલેએવું છે
 નહીરે. ૧૪ જેણે વાચો વંદ્રાવનમાં વંશ, જેણે મારયોમામો
 કંસ; ધાવતાં મારી માસીપુતનારે. ૧૫ ધાવતાં મારી માસીરે
 કરો રાખી કંસની દાસીરે; કુબળનાકુળની વાતો કહેતાં ન-
 થીરે. ૧૬ તારો વડઉવો દધી માંખણનો ચોર, ચાર્યાં વંદ્રા-

નમાં ઢારરે;છાશ પીનેતો ઉછરીયારે.૧૭ સત્રાજીતને કાળેરે
મણી લેવા ગયા મહારાજરે;ત્યાંથી પરણી લાવ્યા જાંબુવં-
તી રીંછડીરે.૧૮ લાંબા નખ ને ટુંકા કેશ,વરવો દીસે એનો
વેશરે;ભુંડા મુખના છુંછાઉપર શું મોહી રહ્યોરે.૧૯ કહે તો
વાત વધારી કહીએ નીકર અહિયાંયાનાં રહીએરે;પુછો છો
તો કન્યાનુંકુળસાંભળોરે.૨૦ એનો વડઉવો જુગજીવન,એનો
વડઉવોકૈલાસનોરાજનરે;ઓખાની માડીતો ઉમીયાસતીરે
રહિમાયળની ભાણેજીરે, ગણપતી તેનો વીરરે;ઉમીયાના
અરધાંજે ઓખા ઉપનીરે. ૨૨ તારો વડવો જુગજીવન,તેમ
એનો વડવો બળીરાજન;એક સમે બળિરાયેયજ્ઞમાંડીયારે.
૨૩ બળિરાજ જગતનો અધીકારી,તારો વડઉવો ભીખારીરે,
સાડાત્રણ ડગલાંમાટે કર જોડીયારે. ૨૪ આટલી વડાઈશાને
કરોછો;એના બાપની ભુમીમાં રહોછોરે,કરમહીણુના કપા
ળમાં કોઈ ચોઢે નહીરે.૨૫ કહેતો વાત વધારી કહીયે,નીકર
આંહીથી છાના રહીયે; આવ્યા છો તો કન્યા સુખે વરોરે.

કડવું ૪૯ મું.

રાગ ઢાગ—અનીરૂદ્ધ વળતો કોપીયોને,કયાંગઈ મારીગ-
દાય;તમારા બેજણુના હવે, મારીકરું કટકાય.૧ તમે જાણ્યું
અહિયાં લાવી,કર્યું ભલેરું કામ,તમને બે જણુને મારી,ઉ-
ડીજઈ દ્વારીકા ગામ,ર ઓખા ત્યારે થરથરધુજી,વેગે આ-
વી આડ;મારાપીઉજીને હું મનાવું,તુંલાવીતે તારોપાહાડરે.

કડવું ૫૦ મું.

રાગ સીધવો-માહારા સોરઠી સુબણ, મળ્યા મને મેલ-

સોમાં; મારા જીવના જીવનપ્રાણ, મળ્યા મને મેલશોમાં. ૧
 મારા શરીરના શાણુગાર મળ્યા મને મેલશોમાં, મારા હૃદય
 કેરા હાર મળ્યા મને મેલશોમાં. ૨ મારી સાસુડીના જ્યા,
 મળ્યા મને મેલશોમાં, સ્વપ્નને શીદઝાલ્યો તો હાથ, મળ્યા મને
 મેલશોમાં. ૩ તમને દાદાજીની આણ, મળ્યા મને મેલશો-
 માં; તમે ચાલો તો કાઢુ પ્રાણ, મળ્યા મને મેલશો માં. ૪
 ત્યારે અનિરૂદ્ધ ખોલ્યો વાણ, સાંભળ સુંદરી; એખળાએ નાંખ્યા
 ખોલ, અમથું ઉથલડી. ૫ મારા વડવાની વાત, કાઢીને વઢી.
 ત્યારે ઓખા ખોલી વાણ, એછે દાસલડી. ૬ કૌભાંડની તન-
 ચોય, પગની ખાસલડી; ત્યારે અનીરૂદ્ધ ખોલ્યો વાણ, હવે હું
 તને વરૂ. ૭ તમે ગાજો દીધી સાર, માફવેરવાળીયું; ચિત્રલેહા
 ખોલી વાણ, ગાજો દીધી સહી, તમે જે થયાં છો એક, પર-
 ણાવું નહી. ૮ પરણવાની પેર, સઘળી મેં લહી; મને મળીયા
 નારદ મુન્ય, વિદ્યા શીખવી, ત્યારે ઓખા ખોલી વાણ, હવે
 વાર શાની; પરણાવ માળીયા માંય, રાજકુંવર નાહાની. ૯

કડવું ૫૧ મું.

રાગ ઘોળ-માળીયામાં મીથ્યા અગ્નિ પ્રગટકીધારે, માળિ-
 યામાં દેવતા સાક્ષી લીધારે; માળીયામાં નારદ તુંખર વાયરે,
 માળીયામાં કળસ ચોરી બંધાયરે. માળીયામાં પેહેલું મંગળ
 વરતાયરે, પેહેલે મંગળ શાંશાંદાન અપાયરે; ચિત્રલેહા આપે
 છે કરની મુદ્રીકાયરે, દાનલે છે કૃષ્ણ તણાસંતાનરે, માળીયામાં
 બીજું મંગળ વરતાયરે, બીજે મંગળ શાં શાંદાન અપાયરે

ચિત્રલેહા આપેછે સોળશણુગારરે, દાનલે છે કશ્ત તણે સં-
તાનરે. માળિયામાં ત્રીજી મંગળ વરતાયરે, ત્રીજે મંગળ શાં
શાં દાન અપાયરે; ચિત્રલેહા આપેછે નવસર હારરે, દાનલે છે
કશ્ત તણે કુમારરે. માળિયામાં ચોથું મંગળ વરતાયરે, ચોથે
મંગળ શાંશાંદાન અપાયરે; ચિત્રલેહા આપેછે ગાયોનાં દા-
નરે, દાનલે છે કશ્ત તણે સંતાનરે. માળીયામાં સમે વરતે સા-
વધોનરે, માળીયામાં આરોગ્યા કંશારરે; માળીયામાં ચાર
સોભાગ્યવંતી તેડાવોરે, ઓખાખાઈને સોભાગ્યવંતી કહીખો
લાવોરે. માળિયામાં ઓખા અનિરૂદ્ધ પરાણી ઉઠ્યારે, માળિ
યામાં સોનાઈયે મેરૂ તૂઠ્યારે.

કડવું પર મું.

રાગ ચોપાઈ ત્રિતાળ-ઓહ્યા શુકલ પ્રેમ વચન, સાંભળ
પરિક્ષત રાજન; મળીને ખેડી ખેડે સ્થયર નારી; ખોલી વચન
કૌભાંડ કુમારી. ૧ સુખ ભોગવો સ્વામાને સ્વામી, ચિત્રલેહા
કહે શિરનામી; ખાઈ તું કરજે પિઉનાં જતન, રાંકહાથે આંબુ
રતન. ૨ વરકન્યા સુખે રહેજો, ખાઈ મુજને જાવા દેજો; અન્ન
ખેનું આપેછે. રાય. ત્રીજું માણસ કેમ સમાય; ૩ તમે નરનારી
કીડા કીજે, હાવે મુજને આજ્ઞા દીજે; ખોલી ઓખા વળતી
વાણી, મારી સ્થયર થઈ અજાણી. ૪ હવે સતી ઓખાળા વળતી
ભાખે, ખાઈ કેમ જીવુંજ પાખે; આપણુ ખેજણુ દિન નિર-
ગમથું, અન્ન વેંચીને જમીથું. ૫ દુઃખ થાયેતો દઈથું થાવા
પણુ નહીં દેઉં તુજને જાવા; ખેની હુંતો રહીશ લુખી, તુજને

નહીં થવાદેઉ દુઃખી. ૬ હુંતો આપીશ મારો ભાગ, હમણું
 નથિ જવાનો ભાગ; માખાપવેરિછે માહારા, મેંતોચરણશે-
 વ્યાછે તમારા. ૭તુજ તાતઘેર ન જવાય, જાણ્ય બાણાસુરને
 થાય; ચિત્રલેહા કહેસુણિ વાણિમારિ સઘયર થઈ અજાણિ
 પ્રધાનપુત્રિકહેવાઉંછું માત્ર, હુંછું બ્રાહ્મણિનું ગાત્ર; તુજઅ-
 થે લીધો અવતાર, મેળવ્યાં નારિ ભરથાર. ૮એમ કહી કરિ
 પ્રસન્ન, ચિત્રલેહા ગઈ બ્રહ્મ સદન; ઓખાયે આંખડિ ભરી,
 કંથે આસનાવાસના કરિ. ૧૦સ્વામીઆશાખાંધિનારી, પછી
 ચિત્રલેહાને વિસારિ; જે દાહાડેતુજનેસ્વપ્ન, તે દહાડે મુજને
 સ્વપન. ૧૧ જાણે પરણ્યોછું ઓખાનારિ, ઉઘાડિ મેલીતી
 ભારિ; એનેસરખીવિજોગિનિ પિડા, નરનારિ કરે કામ કિડા.
 ૧૨ એનિ ચડતી જોખન કાયા, પ્રિતબંધને ખાંધીમાયા; નેહ
 જણાવે છે ઓખાનારિ, રમે અનિરુદ્ધ કુંજખિહારિ. ૧૩ જે
 જોઈયે તે ઉપર આવે, ભક્ષણોજનકરેમનભાવે; પહોત્યો ઓ
 ખાનો અભિલાખ, પછિ આવ્યોઅસાડતેમાશ. ૧૪ આવ્યો
 વર્ષાકાળના દન, મેહ ગાજે વરસેબહુપરજન્ય; બોલેઆકાશે
 વિજળિકરી, બોલે. કોકિલાવાણિ મધુરિ, ૧૫ મહાતપસીનાં
 મન ડોલે, ત્યાંતો મોર બપૈયાબોલે; તેમ મરદન કરેછે અંગે,
 કેશર્યંદન ચરચે રંગે. ૧૬ આંખે અંજન આભરણુશાર, કરે
 તંબોળ કેરા આહાર; તપે નિલવટ ચાંદલો તેવો, ચંદ્ર શરદ
 પુનમના જેવો. ૧૭ શિશપુલ સેંથો સીંદુર, તેણે મોહ્યો અ-
 નીરૂધ સુર; કાને ઝાલઝમકતી જોઈ, કામકુંવર રહ્યોછેમોહિ.

૧૮નાકે સોહિયે મોતીનીવાળી,તેનેરહયોઅનિરૂદ્ધનિહાળી
 મોહયો મોહ્યો ભરકુટીને જોડે મોરયો મુખરે મોડે. ૧૯ મો-
 હ્યો મોહ્યો છુંટીલાવટે મોહયો મોહયો કેસ કલકે; મોહયો
 મોહયો ઘુઘરનિધમકે,મોહયો મોહાયે ઝાંઝરનેઝમકેરંદીકું
 મેડીએ સુંદર કામ,તેણે વિસાર્યુંદવારીકાંગામ;ઘણુંબક્ષભો
 જન કરે આપ તેણે વોસાર્યામને બાપ ૨૧પામ્યો અધરા-
 મૃત પકવાન;તેણે વિસાર્યુંહરીનુંધ્યાન;ઓખાસુખતણેસા
 ગર,તેણે વિસાર્યો રત્નસાગર. ૨૨ અનિરૂદ્ધનીચાલેછેગમતી
 નારી હોંડે નરનેનમતી;નાર નારી મુખ ઓચેરતા,હોંડે ઓ
 ખાની પુંઠળ કરતા. ૨૩ ઘેલા કીધો મરજદામેલી,નવ સુજે
 દીવસ કે રેણી;રાત દીન નિરગમે છે રમી,ચાર આંખે ઝરેછે
 અમી. ૨૪ સુધયુધ તો વિસરીતહી,એટલેયોમાસુંગયુવહી
 વલાણુ-ચોમાસુંતોવહી ગયું, આવ્યો આસો માસરે;ક-
 ન્યા ટળી નારી થઈ, ઓખા પામી સુખ વિવાસરે.

કડવું ૫૩ મું.

રાગ મલાર-વર્ષારિતુ વહિ ગઈરે,રમતારંગવિલાસ; સુખ
 પામ્યાંઘણુંરે,એટલે આવ્યા આશ્વીન માસ.૧ એક સમે સૈ
 યર આવી,સરદપુનમની રાત;માણેકઠારીપુરાણીમારે,ઉત્તમ
 દીશેઆશો માસ. ૨ ચંદ્રમાને કીરણેરે બેઠાં હિડોળે નરનાર
 હાશવિનોદમારે,કરતાંવિધવિધ વિલાસ.૩ રક્ષકરાયનારેતેણે
 દીઠી રાજકુમાર;કન્યારૂપ ક્યાં ગયુંરે, ઓખાદીસે હવેનાર.
 ૪ચીતલેહા ક્યાં ગઈરે,એકલીદીશે છે ઓખાય;રાતી રાતી

આંખડીરે; પુલ પુલો દીશેછે કાય. પાહિરડે ઉરઠાંકતીરે, શકે
 થયાછે નખપાત; અધરપે શાંમતારે કોઈક પુરૂષદંતનો ઘાત
 ૬ શેવક સંચયોરે એવો દેખીને દેદાર; મંત્રિ કૈ ભાંડનેરે,
 જઈને કહ્યા સમાચાર. ૭ પ્રધાન પરવર્યોરે, જ્યાં છે અસુર કે-
 રોનાથ રાયજી સાંભળોરે, મંત્રિકહેછે જોડિ હાથ. ૮ લોકીક
 વારતારે, કાંઈક આપણને લાંછન; જીવ્યાછે દીયેરે, કેમ કહીયે
 વજજર વચન. ૯ ખાળકી તમતણીરે તેતો થઈછે નારિરૂપ; વા-
 રતા સાંભળીરે, આસનથી ઢળીયોલુપ. ૧૦ ધરૂજભાગિપડીરે
 એતો અમથી અકસ્માત; ખાણુકો ખ્યો ઘણુંરે, મંત્રિ સાંભળિ
 શાચી વાત. ૧૧ સીવે કહ્યું; તે થયુંરે તારિ ધ્વજ થશે પતન;
 તેવારે જાણુજેરે. રિપુ કોઈક થશે ઉત્પન્ન. ૧૨ જાઓ મંત્રી
 તમેરે, જાઓ પુત્રિ કેરી પેર; તેને કોઈજાણુ નહિરે, તેમ તેડી
 લાવોધેર ૧૩ પ્રધાન પરવાર્યો, સાથેડાહ્યાડાહ્યાજન; ઓખાને
 માળિએરે, હેઠે રહિને કહે છે વચન. ૧૪ કડીભાંડ આચર્યોરે,
 ઓખાજીવીઓને દરશન; ચિત્રલેહા કયાં ગઈરે, ચાલો તેડે છે
 રાજન. ૧૫ થર થર ધરૂજતિર, પડી પેટડી આમાં ફાળ; થું થાશે
 નાથજીરે, આવી લાગિ માજંજળ. ૧૬ તમે રખે ખોલતારે
 નાથજી દેશોમાં દરશન; મુખ ઉઠિ ગયુંરે, ઓખા નિર ભરે
 લોચન. ૧૭ ખાળાખહુન્યાકૃતિરે કાંઈક દળિકેડ વરણુ; કશાણુ
 કસ્યા વીનારે, કંચુકિ પેહરિ અવળે વરણુ. ૧૮ ખારિઓ ખા-
 ળકીરે. ઉભી રહીને ત્યાં; આવી કૌભાંડે કુંવરિનેરે ભયંકર
 વચને ખોલાવી. ૧૯ ચીત્રલેહા કયાં ગઈરે, તું એકલડી દીસે

ખાળ; કન્યારૂપ ક્યારે, ખીજશે ખાણાસુર ભુપાળ. ૨૦ શ-
રીર સંકેચતીરે, કરતી મુખડાકેરી લાજ; ઘરમાં કોણુ છેરે,
મુજને સાચુકહેનેઆજ. ૨૧ ગળસ્થળકળકરધરીરે, કોઈપુરૂષ
દંતનો ઘાત, શણગટ તાણુતીરે, ખોલી ઓખાભાગી વાત. ૨૨
દીલ સાંઠે નથીરે; ચિત્તલેહાએકીધું સયન; તેણે હું આકળીરે,
દુખણી નીરભરયું લોચન. ૨૩ મંત્રી ઓચચોરે, ઓખાખોલી
આળપંખાળ; હેઠા ઉતરોરે, નહીતો ચડીને જોઈશું માળ. ૨૪
વળણુ-માળ જોઈશું તમતણુ, ભાગશે તમારો ભારે; એવું
જાણીને ઉતરો, રાય કોખ્યા છે અપારે.

કડવું ૫૪ મું.

રાગસામગ્રી-કન્યાએકોધજણાવીઓ, હાકોટયોપ્રધાન; લંપ
ટખોલંતો લાજે નહી, ઘડપણેગઈસાન. કન્યા ૦૧ પાપીપ્રાણ
લેવા ક્યાંથીઆવીયો, ગોલતો ક્ષુદ્રવચન; એ વાતસાંઠેકીધી
લઈશે, જીભજોડીછેદન. કન્યા. ૨ હુંતોડાહયોદાનવ તુને જાણુતી
ભારેખમરેકઉભાંડ; એવુંઆળ કેને ન ચડાવીએ, ભાગીપડેરે
બ્રહ્માંડ. કન્યા ૦૩ કહેવા દેને તું મારી માતાને, પછી તારીવાત;
હત્યા આપુતુજને, કંઈ જંપાપાત. કન્યા ૦૪ કઉભાંડ લાગ્યો
પછી કંપવા, પુત્રી પરમપવીત્ર, પછી કાલાવાલા માંડિયા, ન
જાણું સીચરીત્ર. કન્યા ૦૫ ખાઈ રાજએમુજનેમોકલ્યો, લોકે
પાડ્યો વીરોધ; ઓખાપુછ્યામાટે, આવડોસો કરોધ. કન્યા.
ક્યેવુંકહેતાંસેવકમોકલ્યો; ખાણાસુરનીપાસ; રાજએ મંત્રીને
કહાવીયું, જીઓચઢીનેઅવાસ. કન્યા ૦૭ કઉભાંડ કોપ કરીને

ગાજીઓ, વજડાવ્યાંનીશાન; માળીએથી ખંને ઉતરે, બાણુ-
સુરની આણુ. કન્યા ૦૮ દાસને આપી આજ્ઞા, સ્થંભ કરોને
છેદન; ઓખાએઆંસુડાંઢાળીયાં, ચંપાસે સ્વામીન. કન્યા ૦
દહોકારોચ્ચસુરનો સાંભળી, ઉભો થયો અનીરૂઢ; મેઘની પેરે
ગાજીઓ, કંપીનગરીબુધ. કન્યા ૦ ૧૦ મંત્રી કહે સુભટ સાંભળો
કેઈ જોદે. બોલ્યો આંહિ, આપણુનાહે ઉઠીઓ, મેઘશબ્દથી
સહી, કન્યા, ૧૧ ઓખાએનાથને બાથમાં ઘાલીઓ; શું જીવો
છો વહિ; મરડી જઓ જીવને; હવડા જઈ કહિ. કન્યા ૦ ૧૨
આ શું ઉઘમ વઢવાતણુ, નથી આપનું ધામ; દાનતેને માનવ
જીતે નહિ; નહોયરતુ સંગ્રામ. કન્યા. ૧૩ નાથ કહે સુણુ મુંદરી
વાત સઘળે થઈ; હવે ચોરી શાની આપણુ, ખેશીએ ખારી જઈ.
કન્યા ૦ ૧૪ વલણુ-જઈ ખેડાં નરનારી ખંને, વાત વીપ્રોત
કીધીરે; છજે ભજે કામ કુંવરી; ઓખા ઉછંગે લીધીરે.

કડવું ૫૫ મું.

રાગ રામકળી-જોડીજોવાનેજોદ્ધ મળીયાટોલેજી, ઓખા
ખેસારી અનિરૂધ ખોરેજી; કંઠમાં આવણડી ઘાલી બાળાજી,
દેખીને કઉભાંડને લાગી જવાળાજી. ૧ ઢાળ-જવાળા પ્રગટી
ઝાળ પ્રગટી; સુભટ સહુ જોવા મળ્યા; મંત્રી કહે ભાઈ સખળ
સોભે, જેમ હરી ઉછંગ કમળા. ૧ લઘુ સ્વરૂપને લક્ષણુ વંતો;
આવી સુતાસંગ ખેઠા; જ્યાં પરશ નહિ પંખી ણોતે; માળિ
યામાં કેમ પેઠા. ૨ ન શંક થઈને છજે ખેડાં; નિર્લજ નરને નારી
હાસ્યવિનોદ કરે ઘણોને; લજ્યા ન આણુ મારી. ૩ ઓખાએ

અપરાધ માંડયો; ધાઈ ધાઈ લેછે સોઈ; પ્રધાન કહે એ પુરૂષ
 મોટા કારણ દીસે કોઈ. ૪ અંબુજવરણી આંખલડીને, બ્રહ્મટી
 રહી ખમખમી; રોમાવળી વાંકીવળી; વઢવા રહ્યોછે ટમટમી
 ૫ માળ ઘેર્યો સુભટસર્વે, બોલેછે આનંદ; અહો વ્યભિચારી
 ઉતરહેઠો; એમ કહે કઉભાંડ. ૬ અલ્પ આયુશના ધણી; જમ-
 પુરોના માર્ગસત્ય; અસુર સરિખા રિપુ માથે, કેમ થઈ બેઠો
 સ્વસ્થ. ૭ બાણુરાયની દીકરિ, તેને ઈદરે ન થાય આળ; તે
 રાજકુંવરીની સંગે; તું ચઢીને બેઠો માળ. ૮ સાચુ કહે જેમ
 શીશરહે, કોણુ નાત કુળને ગામ; યથાર્થ તું ભાખજે, કેમ
 સેવ્યું ઓખાનું ધામ. ૯ અનિરૂધ વળતી બોલિઓ; સાંભળો
 સુભટ માત્ર; ક્ષત્રિનંદન હું ઈચ્છાએ; આંચો બાણુનો જમાત્ર.
 ૧૦ મંત્રી કહે અલ્યા બોલ્યવિચારિ; ઉતરસે અભિમાન, જમાત્ર
 કોનો બાળકો, કોને દીધું કન્યાદાન. ૧૧ અપરાધ પુરણુ ઉતર
 હેઠો, તને બાણુરાયની આણુ; આદાનવતારા પ્રાણુ લેસે, મણુ
 આંચું બાણુ. ૧૨ વિચારજાણે જીવ્યાનો; જો પડ્યો વરાંસે ચુક;
 સીંહ હોય તો હાકે ઉઠે, પણ દીસેછે જાંણુક. ૧૩ બેઠે જણાને
 જોઈને; પાછો ચાલ્યો કૌભાંડ કૌભાંડનું વાયક સાંભળી, બોલ્યો
 બળિરાજાનો તન. ૧૪ સાંભળતામાં ચારલા ખજોદ્દા, મોકલ્યા
 તતકાળ; તે ઓખાએ દીઠા આવતા; પડી પેટમાં ફાળ. ૧૫
 રાગપરજ-કામનિએ જ્યારે કટકદિહું ઓખા થઈ નિરાશ;
 અરે દૈવ આ શું કીધું; મારા મનમાં હતી મોટી આશ. ૧૬ વાલા

કેમ વઢસોરે વઢસો, મારા પાતળિયા ભરથાર.વાલા૦૨ ટેક
 અરેપીયુ તમે એકલા; કરમાં નથિ ધનુશને ખાણુ; ઐ પાપી
 પીતાકોપીઓ; તે લેસે તમારા પ્રાણુ.વાલા૦૧ આછી પોળિ
 ઘીએઝખોળિ; માંહે આંખારસ ઘોળી, તમે જમતાહું પીરસતિ
 ભરીકનક કચોરિ.વાલા૦૨ આલોટે પાલોટે અવરનીપર રૂદન
 કરેઅપાર, ખોલાવી ખોલે નહિ, નઈણે વરસે આંસુનિ ધાર.
 વાલા૦૩ વળિ ખેઠો ઉઠેને વળી, થાય વદન વીકાસણુ વીર
 તીર ખાણુ જ્યારેછુટશે, સહેશે કેમકોમળ શરીર.વાલા૦૪
 મારા માતપીતાનેજાણુથયુંને કટકમોકલ્યું પ્રોઢ.પાપી માપે
 કંઈ નવ જાણ્યું, ખાણુસુર મહા મુઢ. વાલા૦ ૫

કડક ૫૭ મું.

રાગ ઢાળ—ઘેલી નારી કાલાવાલા, જે કરો તે ફોક, અમો
 એવું યુદ્ધ કરીએ, તે જાણે નગરના લોક.૧ તું જાણે પેઉ એ-
 કલાને, હાથ નહિ હથિયાર, તારાખાપે ચારલાખ મોકલ્યાતે
 મારે મનછે ચાર, રતું જાણે પેઉ એકલાને, કર નથી ધનુષ્ય
 નેખાણુ, એક ગદાજ્યારે ફરશે ત્યારે, લેઈશ સર્વના પ્રાણુ. ૩
 ચિત્રલેહા ચતુરનારી, વિધાત્રીનો અવતારીઓ ખાએતે ધ્યાન
 ધરીયું, આવી માળિયામોઝાર, ૪એવું કહિનેજોયું સેજ્યામાં
 ગદાતો નવ દીઠી, ચમકીને પુછ્યું ચિત્રલેહાને, અંગ લાગી
 અંગીઠી. ૪ ચિત્રલેહા કહે મહારાજ હુંતો ચતુરથઈ નવ ચુકી
 મેં જાણ્યું મુજનેમારશે, ગદા દ્વારીકામાં મુકિ. ૬ અનિરૂદ્ધ કહે
 શાનેવહું; મારેહાથ નથિહથીયાર, ચિત્રલેહાએ નારદસંભાર્યા

માળીયા મોઝાર.૭નારદ કહે મુજને કેમ સંભાર્યો, કૌભાંડ
 કેરીતન, મહારાજ જુધેચઢેઅનિરૂદ્ધ, દીજેઆશીર્વાદવચન.
 ૮નારદેઆશીરવાદદીધો, શોભાગ્યવંતી ઓખાખાઈ; ભલો
 ભલો પુત્રપ્રદયુમનનો, ચીરંજીવીઅનિરૂધભાઈ. ૯ભલોતુંપુત્ર
 પ્રદયુમનનો, વીરધણો વીકાળ; અંતરીક્ષ ઉભો હું જોઉં છું
 આણુ સરવનો કાળ. ૧૦અલ્યા ઘણીવારતો બેશી રહ્યોને,
 વાત તણું નહીં કામ બૈરામાંઆકરીયો ખાંધી, તેખાળ્યુંખા-
 પનું નામ. ૧૧અનિરૂદ્ધ કહે શાને વહું, હથીયાર નથી કાંઈ
 એક; જોદ્ધા ઝાઝાશોર કરેછે ત્યાં શો કરવો વિવેક. ૧૨નારદ
 કહેછે ઓખાખાઈને, તું આઘ જગતની માત; તારૂ સમરથ
 હોયે જોટલું, તે આપ સ્વામીને હાથ. ૧૩ઓખાયેએકભોં-
 ગળ લઈને કહાડી આપી ઘરમાંથી બાહાર; સ્વામીનાકરમાં
 આપી, તેમાં હજાર માણુનો ભાર. ૧૪વીર વિકાશી ભોંગળ
 લીધી, માળીયામાંથી ધાય; ચાર લાખ જોદ્ધા તરવરીયાં તે,
 સામો જુધે જાક. ૧૫ગેડો ગુપ્તી ફરશી તુંબર, છુટે ઝાંઝાં
 બાણુ; માળિયાનેઢાંકી લીધું જેમ આભલીયામાં બાણુ. ૧૬
 આવતાંબાણુ એકઠાં કરીને, પાછાં નાંમે બાળ; ઉંચેથીઆવી
 પડે તે; આણુ સરવનો કાળ, ૧૭ભડક લઈને ભોંગળ મારો,
 અનીરૂધે જોણી વાર; તે ઝણુકારા કરતી આવી, તેણે કર્યો
 સંહાર. ૧૮અનીરૂદ્ધ કેરો મારધણો તે, જોદ્ધાથી ન ખમાય;
 મારી કટક સરવે કટકા કીધું, આપે નાકા જાય. ૧૯રહોરહો
 શા માટે નાશો, કાં થાઓ રાંક; હુંતમારા કાજઆવ્યોછુ,

મારો ન કાઢોવાંક. ૨૦ અંગ ધરૂંને કાંઈનવ સુને, આંબ્યા
 રાયની પાસ; બાણાસુરખેશી રહ્યોનેકટક થવું સૌ નાશ. ૨૧
 જોધા સહુ નાશ થયા ને, ચોર નાઠો સાર; તમને આંબ્યા
 સંભળાવવા, ઘણું કરી પોકાર. ૨૨ નાશરાજ ભુંગળ આવી,
 પ્રાણ તાહારોજય; બાણાસુર પડ્યો ગાભરો, દૈવ આતે થું
 કહેવાય. ૨૩ બીજા રાયે છ લાખ મોકલ્યા, જઈકર્યો સંગ્રામ
 મારી બાંધી લાવો કહુંછું, એને તો આઠામ. ૨૪ જોધાઆ-
 બ્યાજોરમાંતે. કરતા મારો માર; છ લાખઆવી ઉભા રહ્યા,
 તેના બળ તણો નહોં પાર. ૨૫ કોઈ એકને બે જોજન, ઉંચા
 જોકહેવાય; કેને માથે શીંગડાંને, લોચન ઉદર, માંય. ૨૬ ખ-
 ડગ ખાંડાંતુંબરફરશી, ગોળી હાથેનાળ; તોપ કવચ રણુભા-
 લા બરછી મુદ્દગરને લીડી માળ. ૨૭ સાંગગેડી ગુપ્તીગદાને,
 ઝળકતી તરવાર; બાણાસુરના ચોદ્ધાતે, કરતા મારો માર. ૨૮
 કાંઈક કચરઘાણુથયાને; કંઈકનોકડકાય; કુંભસ્થળફાટી ગયા
 ને પડ્યા પૃથ્વી માંય, ૨૯ અનિરૂધે પછી વિચારી, ગદાપડી
 છે ધરાણુ; જોદ્ધા આંબ્યા જાંરમાં તે, કેમ પામશે મરણુ. ૩૦
 પછી પડતું મુકયું પૃથ્વી ઉપર, ગદા લીધી હાથ; કોળયકરની
 પેરે સેજે, સૌ સંહારયા સાથ, ૩૧ કોઈ જોદ્ધાનેઝીકી નાંખ્યા,
 ઝાલ્યા વળતી કેશ; કોઈનેઅડખોથ મુકીને; કોઈનેપગનીકેસ.
 ૩૨ કોઈનાં મોઢાં ભાગીનાંખ્યાં, હાથનીલપડાકે; કોઈને મારી
 ભુકો કીધો, ભુંગળને ભડાકે, ૩૩ એમ હુંલડ કર્યુને ત્રાસપ-
 ડીઓ, ખુંબરાણુ બહુ થાય; છલાખ ચકચુર કરીને, ગયો મા-

ખિયામાંય. ૩૪ નાઠાજોદ્ધા વેગે ગયા. જ્યાંછે બાણાસુરરાય
નાશ રાજા ભુંગોળ આવી, પ્રાણ તારો જાય. ૩૫ નોહોનોહો
કોઈ નહાનો કુંવર, દીસે છે કોઈ બળિયો; ઘણીવારનોં જીદ્ધ
કરેછે, કોઈનો ન જાય કળિયો. ૩૬ કોભાંડને તેડાવી પુછ્યું
હવે શું કરવું કાજ; આટલે છોકરે નીચું જોવરાન્યું, ધીકધીક
મારૂરાજ. ૩૭

કડવું ૫૮ મું.

રાગ ખિલાસ—મતખાલો મહાલે માળમાં, જઈ જોદ્ધાએ
સભામાં સંભળાવ્યું, કૌભાંડને ચહડીયો કાળ, મતખાલો મ-
હાલે માળમાં. ૧ જીગ જીત્યુ પાણુ કાંઈ નવદીહું, સ્વરગ મૃત્યુ
પાતાળમાં; કહો કૌભાંડ હવે શું કરવું, મારો ભાગ્યો ભારણુ
પાળમાં. મતખાલો. ૨ સહુસેન્યાનું સાત્રથ ભાગ્યું, બહુ બળ
દીહું છે બાળમાંરે; દશ લાખનો દાટજ વાળ્યો, હજીએવઢવા
ની ચામલાંરે મતખાલો. ૩ કહો પ્રધાન હવે શી વલે થાશે,
બાણુ પડ્યો જંજળમાંરે; રાતમાંજઈને રોકીરાખો, નાસેપ્રા-
તઃકાળમાંરે મતખાલો. ૪ વિખીયારે વરગ્યો તે નહીં થાય
ચરગો, જેમ માખી મધ જરમારે; બારકબકરીનેશાનેઓ-
સરો, તેમ જોવા સીંહની ફારમાં મતખાલો. ૫ એ બારકને
જે બાંલીલાવે, તેને વધાવું રતન ભરી થારમાંરે; સીંહપણુ
વેરાઈ ગયું ને થયું સંગ્રામ શીયારમાંરે. મતખાલો. ૬

કડવું ૫૯ મું.

રાગ સૌરઠ—કૌભાંડ કહેતુ સાંભર રાજા, કહું એક સાચો.

મર્મ; એ ભુંગળેદશલાખ મારયા, તેણે નરહયો તારો ધર્મ.
 ૧ અચરજ એક લાગે મુજને, પડી અસંગે વાત; એક ભો-
 ગરે દશલાખ માયો કીધો મહા ઉતપાત. ૨ પુરવે મેં તને
 પીછવ્યો, અહંકારે થયો તું અંધ; અહંકારે લંકાગઈ, રણુરો-
 રાયો દશસ્કંધ. ૩ અહંકાર ચંદ્રમાયે કરવો, તેને રોહીણીશું
 સંજોગ; છવીશ નારી પરહરી, માટે ભોગવે ખઈરોગ. ૪ એ-
 વાં અહંકારહું અનેક અનેકકહું, સાંભરનેભુપાળ; વાંકકોઈનો
 કહાડીયે નહીં, પછુ પુટયું તારું કપાર. ૫ અહંકાર તુજબાપે
 કર્યો જેણે જીત્યા દશ દીગધાર; વામનરૂપવીઠલે કરીને, બ-
 રી ચાંપ્યો પાતાર. ૬ અહંકાર કોઈનો છાજ્યો નહીં, ગવંન
 કીજેરાય; ગર્વ કોઈનો રહ્યો નહીં, તમે વિચારો મન માંય.
 ૭ પેહેલી ધ્વજા ભાગી પડી, વરસ્યો રૂધીરનો વરસાદ; નક્ષત્ર
 તુટીને પડ્યું ને થવા માંડ્યો ઉતપાત. ૮ હવે તતખર થઈને
 સેન્યા સંભારો, બેઠાનું નહિં કામ; દશ દીશાતું જીતીનેઆ-
 વ્યો, છોકરેબોળ્યું તારું નામ, દરાય પેહેલો મેંતુને પ્રિછવ્યો,
 પ્રતાપ તારો પ્રતક્ષ; આ સમે એ વીલોકતામાં, ઉદય પામો
 અસ્ત. ૧૦ સ્વ મૃત્યુપાતારમાં, કહેવાયોતું એક; તરણાવેત
 તુજને કર્યો. એ છોકરે છેક. ૧૧ વચન એવું સાંભળી-
 ને, રાયની ગઈછે સુદ્ધને સાન; સ્થુળ અંગદેખી રાજનું, પછી
 બોલીઓ પ્રધાન ૧૨ કૌભાંડકહે તું સાંભળ રાજ પ્રાકમત-
 હારું પ્રચંડ; શશા ઊપરસીંહ અખંડછે, તેમ પૃથ્વી કંઈશ-
 તખંડ. ૧૩ કહો તો એને બાંધી લાવું એમાં તે કેટલું કામ;

શોણીતપુરના સુભટ કેરા; અનદટાણુ શામ. ૧૪ રરીયાત
 થયો વચન સાંભળી, આખ્યાં સહુ શણુગાર;તું મારો વડો
 બાંધવ,આ તારો સરવ ભંડાર.૧૫ જાઓવીર તમેવેગેજ-
 ઈને,કરી આવો શુભ કામ;વધામણીવહેલી મોકલજો. પેલા
 શતરૂનોફેડી કામ.૧૬વચન પીશચઢાવીને ઉઠયો,તેણે કીધો
 સૌ શણુગાર;સેન્યા સઘળી સજ કરી, તેની શોભાનો નહીં
 પાર.૧૭માહા મોટા ગજ ગીરીવર સરખાં, મદગળીત કહે-
 વાય; હીરા માણેક રત્ન જડીત અંબાડી, તેની જ્યોતે રવી
 ઢંકાય.૧૮ સુર્યવંશીને સોમવંશી,પાખરીયો કેકાંણુ;મારડે
 મોતી જડીત તેને;હીરા જડીત પલાણુ.૧૯અનેક અશ્વ દો-
 રીયા આગળ,ગણુતાં ન આવે પાર; અનેક પાલખીરથ ઉં-
 ટાસને,તેણેસુભટથાયઅશ્વાર.૨૦સીંહલદીપના હસ્તીમોટા,
 તેને જડયાં માણેકઅપાર; મેઘાડમર છત્ર ધારીને, તેણે મંત્રી
 થયો અશ્વાર.૨૧ નગારાંની તો ઘોંશ વાજે,શરણીઓનાતુર;
 સેન્યા સઘળી પરવરી,જાણેસાગરઆન્યું પુર.૨૨ નાળગોળા
 કવચ ભાથા,કરતા મારો માર;માળીયાઆગળઉભા એટલે.
 ઓખા કરેવિચાર.૨૩ સ્વામી તમારા મનમાં આવે તો,કહું
 વિનતી આજ;ચિત્તલેહા દ્વારીકાં લેઈ જાયતો, સીજે સઘળું
 કાજ.૨૪વચન સુણીને જવાળા લાગી,ચઢી અનિરૂધ્નેરીસ;
 ચરણુ ફેરી આંગળીથી, જવાળા લાગી શીધ. ૨૫ યુદ્ધ વિષે
 સનમુખ રહુ તો;ન લાજે મારો વંશ;બાણાસુરને એણી પેરે
 માર; જેમ કૃષ્ણે માર્યો કુંશ. ૨૬ એવા માંહે જોડાઆન્યા;

હેવા લાગ્યા ગાળ; કરોધ રહડયો બહુકામ કુંવરને, કીધી ઈ-
ચ્છા હેવા ફાળ. ૨૭ વલાણુ—ફાળ દેઉ અંત લેઉ, હોકારોતવ
કીધોરે; ઓખાએ અનિરૂદ્ધ માળીયામાં; ઉચકીદંડવત કીધોરે.

કડવું ૬૦ મું.

રાગ ભુપાળ-ઓખા કહે કંથને એમ ન કિજે; બળીઆશું
વઢતાં બીજે; એ ઘણાને તમોએક જાતે; સૈન્ય મોકલ્યું મારા
તાતે. દૈત્યનેવાહનતમો પાળા. એ કઠાણુ તમો સુંવાળા; એને
તો પેકવચનેબકતર, તમારેઅંગે પીતાંબર દૈત્યનેસાંજ્યનેબહું
બાલા, પ્રભુ તમોછોડાલામાલા; આતો મસ્તાનબહુબળીયા,
તમો સકોમળપાતળીયા. પેહેલું મસ્તકમાહાઈછેદો, સ્વામી
પ્રછી અસુરને ભેદો; તમારી દેહદેખીને હુંતોમોહું, નેતરે જીવ
કરતાંકેમજોડિ. મુવા દૈત્યકરેહોકારા, પ્રભુપ્રમાણુકંપેછેમારા;
ઈચ્છા અંતરમાપેડી દૈત્યેમાળિયુંલીધું હુંટીઘણો કરોધી વિ-
રોધીછેબાણુ, હાંકે ઈન્દ્રનું જાએ આશન; જન સ્થાંભે તાતની
હાંકે. બાળ સૈન્ય ચઢાવી છે ચાકે જોને નામેતેમેરૂ હાલે, ચક્ર
ધારીસરએ નવ ચાલે; ક્ષત્રીસાથરહેછેખીતો, તમોકેઈપેરેએને
જીતો. મંત્રી રહોછેદંતજ કરડી, શું ધાઓછો મરડી મરડી.
કંથ કહેનકરૂ સંગ્રામ, નાશી પોઠાનો કિઓઠામ. હવેજીવ-
તા છુંટવું નહીં. સર્ઈન્યમારીએ સામાથઈ. નથી ઉગારવાનોઉ-
પાય, ત્યારે ભય પામે શું થાય. નાડેલાંછન કુળમાંછે શામને
લાંછન મુળમાં. વહુવરયા જે માણીધર ન ડોલેતોઅજશીયાં
તોલે ઘનગાજેકેસરાંદોફાળ. નાઉછળેતોબાણુવોશીયાળ. ક્ષત્રી

શાંટેદેખીનેદળ, નશાંટેનોજાણુવોવિંઠળ. હાકેવાધનમાંડેકાન
 તો જાણુવો નિશ્ચેસ્વાન; ઘરમાં જોધાકોરહે પેશી, તો ચરણ
 વીનાનો રહે ખેશી. એમ કહીને ઓખા અળગી કીધી, ભડ
 ગાજ્યોને ભોગળ લીધી; અસુર સેન્યામાં જઈને અડીયો,
 છજેથી કપીની પેઠે પડીયો, જેમચંદ્ર પેશે વાદળમાં, તેમ
 અનિરૂધ પેઠા દળમાં; વાદળ ચંદ્રને લે જેમ વીંટી, તેમ અ-
 નિરૂધને લીધો વિંટી. અસુરકહેએમાનવી કથું, બહુ સીંહમાં
 બગલું તથું; જો મુગટ મંત્રીનેચરણે ધરે, તો તું મૃત્યુ થકી
 ઉગરે તેનાં એવાં વાયકસાંભળી, અનિરૂધધાયો હોકારોકરી;
 નાંખે દૈત્ય ખાંડાં મુદ્ગલ, તેમ વિષ્ણુ નાંખે ભોગળ. વીસ
 સહસ્ર અસુર સઉતુટ્યા, એકીવારે બહુંસર છુટ્યાં; આયુધ
 ધારારહીછે વરશી, છુટે પરીઘ આયુધને ફરસી. થાય દાનવ
 ટોળેટોળાં વરસે લીડોમાળનેગોળા; બોલે દુદંભીના ગહગ-
 ડાટ, થાયખાંડાતણા ખડખડાટ. હાકે હસ્તીને પાડેચુચવાટ,
 રથ ચક્ર વાળે ગડગડાટ; હોય હયના ઘણા હણહણાટ, દેખી
 દોહલી નાચનો ઘાટ. થાય ઓખાનેઉચાટ, દેખેદોહલો નાનો
 ઘાટ; પછી દાનવનો વાળ્યો દાટ, અનિરૂધધે મુકાવી વાટ. કોઈ
 ઝીકયા ઝાલી કેશે, કોઈને ઉડાડયા પગની ઠેસે; કોઈહણ્યા
 ભોગળનેભડાકે, કોઈનાંમાંભાગ્યાંલપડાકેકોઈનેભાલાવાગ્યા
 ભાય, કોનાંનાકવાદયાં ટચ; કોઈઅધકચરા કોઈ પુરા, સારી
 સેન્ય કચું ચકચુરા. તેરણુમાં ભયાનક ભાશે, બળ દેખી ઓ-
 ખા ઉલાશે; મેંતોઆવડું નોહોતું જાણું, ચિત્તલેહાયેરતનજ

આણ્યું. થાય પરશેવો અનિરૂધ્ધને દીલે; પોતાનાવજામાંઓ
ખા ઝીલે; ભડ ગાજ્યુંને પડ્યું બંગાણુ, નાઠો ફાંભાંડ લેઈને
પ્રાણુ. થઈ બાણુસુરને જાણુ, એક પુરૂષે વાળયોધાણુ; અસુરને
ચઢ્યો બહુ કોપ, સજ્યાં કવચ આયુધને તોપ. વાગી હાકને
ચઢીઓ બાણુ; તે તો થઈ ઓખાને જાણુ.

૩૩૭ ૬૧ મું.

વહાણુ--જાણુ થયુંજે તાત ચઢીઓ, કોણુજીતસે સહજ હા
થરે, ઓખા આંખ ભરતીરૂઢન કરતી, પછી સાદકરતીનાથરે.
રાગ સામગ્રી-મારા સ્વામીહોચતુરસુજાણુ, બાણુદળ આ-
વ્યુરે જાદવજી; દીશે શૈન્યાચારેપાસે. હવેશું થાશેરેજાદવજી.
એતો બળિયાસાથેખાથ. નાથકેમ લીડોરે જાદવજી; સામે
દેત્યછે કપાત્ર; માટે હરીને હીડોરે જાદવજી. ઓ દળ આન્યું
બળવંત; દીસેરીસે રાતરે જાદવજી; એકલડા અસુરને મુખે;
રખે તમે જાતારે જાદવજી. ઓ ગજ આવે બળવંત; દંત કેમ
શેહશેરે જાદવજી; અસુરઅરાણુવધાય; તણુાણુજાશેરેજાદ-
વજી. એવુંજાણીને ઓસરીઓ; ન કરીએ કોધરે જાદવજી; એ
કલહાનો આશરો શાનોમાનો પ્રતિબોધરે જાદવજી ધીરાથા-
ઓને ધાઓ; વઢોતે ફાંસુરેજાદવજી; મહારીફરકેછે જમણી
આંખ; વરશેછે આંસુરે જાદવજી; મુને દિવસ લાગેછે આંખો
લોંગળહથીનાંખેરેજાદવજી; હું તમને સમજાવું આવાર; વ-
ચન મારું રાખોરે જાદવજી. તમે મુજદેહલડીના હંસ; મુકોને
બુધ્ધરે જાદવજી; પાછા વળોજી લાગુ પાય; માનો માણુધરે

બહવજી. ઘેલી દીશેછે ઘરણી, તારણી આશી ટેવરે રાણીજી;
અમે બાણુ થકી ઓસરથું, તો કરથું શેવરે રાણીજી આળ્યો.
બાણુસુર ભુપાળ, તેને હું મારે રાણીજી; એના છેદુહાથહ-
બાર, દળ સંહારે રાણીજી. અનિરૂદ્ધ રણુથકી ઓસરેતો, લા
જે શ્રી ગોપાળરે રાણીજી; હવે અંત આપણો આળ્યો, હવે
નાઠે આસરે રાણીજી. વલણુ-નાઠે આવેઆળ, નવકીજીયેઉ-
પવાદરે; કહેપ્રેમાનંદએઓખાબાઈએ, અનિરૂદ્ધનેકર્યો સાદરે.

કડવું ૬૨ મું.

રાગ વેરાડી-ઓખા કરતી કંથને સારે, હો હઠીલા રાણા;
એ શા સારૂ હિન્માદ, હો હઠીલા રાણા; ૧ હુંતો લાગું તમારે
પાય, હો હઠીલા રાણા; નાવીએસો માળીયા માંય, હો હઠી-
લા રાણા. ૨ હુંતો બાણુને કરું પ્રમાણ, હો હઠીલા રાણા; છેકા
લાવાલાનું કામ, હો હઠીલા રાણા. ૩એતો બળીયાસાથે બાથ
હો હઠીલા રાણા; તેતો જોઈને બરીયે નાથ, હો હઠીલા રાણા.
૪એતો તરવુંછે સાગર નીર. હો હઠીલા રાણા; બળે ન પા-
મીએ પેલી તીર, હો હઠીલા રાણા. ૫એતો ભેદે તમારુંગાત્ર
હો હઠીલા રાણા; સામા દર્દિય છે કુપાત્ર, હો હઠીલા રાણા. ૬
મને થાયછે માન શુકન, હો હઠીલા રાણા, મારૂ ફરકેછે જ-
મણું લોચન, હો હઠીલા રાણા. ૭મારો મોતીનો તુટયો હાર,
હો હઠીલા રાણા; ડાળે નેત્ર વહે જળધાર હો હઠીલા રાણા. ૮
દીસે ગગને ઝાંખો બાણુ. હો હઠીલા રાણા; દીસેનગરીતે ઉ-
જડ રાન, હો હઠીલા રાણા. ૯ રૂવે વાયસ ગાયને સ્વાન હો,

હઠીલા રાણા; એવા માઠા થાય શુકન, હો હઠીલા રાણા. ૧૦
 હુંતો ધ્વજતી દેખી ધરાણુ, હો હઠીલા રાણા, એતો સાગરે શ્રો
 ણીત વરણુ, હો હઠીલા રાણા. ૧૧ આન્યા અગણીત અસ્વાર
 હો હઠીલા રાણા; માંહે માંહે થાયછે હોહોકાર, હો હઠીલા
 રાણા. ૧૨ ઓ દુર્દાસી વાળ્યો ઘાય, હો હઠીલા રાણા; એતો
 સેન્યા તમપર ધાય, હો હઠીલા રાણા. ૧૩ ઓ આન્યુંદળવા
 દળ, હો હઠીલા રાણા; ઓ ઝળકે ભાલાનાં ફળ, હો હઠીલા
 રાણા. ૧૪ પાખરખતર પેચી ટોપ, હો હઠીલા રાણા; દર્દિય
 ભરાયા આવે કોપ, હો હઠીલા રાણા. ૧૫ ઓ વાળે ઘુઘરમાળ
 હો હઠીલા રાણા; અશ્વ દેતા આવેફાળ, હો હઠીલા રાણા. ૧૬
 એતો સુરવીર મહાકાળા, હો હઠીલા રાણા; હવે થાશે કોણુ
 હવાલ, હો હઠીલા રાણા. ૧૭ નાથ જીવો વિચારી ગગન, હો
 હઠીલા રાણા; જીદ્ર રહેવાઘો રાજન, હો હઠીલા રાણા. ૧૮ બો
 લોક મારિ વાણુ, હો હઠીલા રાણા; તમને માતપીતાની આણુ
 હો હઠીલા રાણા. ૧૯ આન્યો બાણુ તે પ્રલ્લે કાળ, હો હ૦
 રાણા; મેઘા ડંમરછત્ર વિશાળ, હો હ૦ રાણા.

વલણુ-મેઘા ડંમરછત્ર બિરાળે, ઊલટી નગરી બુધરે; અગ-
 ણિત અસ્વાર આવિયા, તેણુ વીંટી લિધો અનિરૂધરે.

કડક ૬૩ મું.

રાગ સિંધુ--આવિ સેન્યા અસુરની, અનિરૂદ્ધ લિધો ઘેરી
 કામકુંવરને મધ્યે લાવિ, વિંટિ વાળ્યા ચોકેરી. અમરકહે શું
 નીપજશે, ઈચ્છા પરમેશ્વરિ; રિપુ ગજના જીદ્ર માંહે, અનિ-

રૂઢ લધુ કેસરી. બાણુરાયને શું કરું, જો ભોંગળધરી ફાગટ;
 વેરી વાયસ ફોટા મળ્યા, હવે કેમ જીવશે પોપટ.બાણુસુરે
 સુખટ વાર્યા, નવ કરશે ફો ઘાત; વીંટો ચોદશ સહુમળીને
 હું પુછું એનેવાત. માળીચેથી ઓખાબાઈએ, રૂદન મુકયુંછો-
 ડી; પીતા પાસે જોડ સરવે, હાથ રહ્યાતે જોડી. બળવંતદીસે
 અતી ઘણું, સેન્યા બિહામણી; પવન વેગે પાખરીયાતેરહ્યારે
 હણુહણી. આદળવાદળકેમશેહોસો, ઓસ્વામીસકોમળ; અરે
 દૈવ હવે શું થાશે, પ્રગટ કામનાંકળ. દૈવનાકીધાદર્શત્યમુવા,
 તેને દય નહી લવલેશ; કાચીવયમાં નાથજીને નથી આન્યા
 મુછને કેશ ચાર દિવસનું ચાંદરણું. કર ચઢી ગયું વહી; આ
 જોડા પીઠને મારસે, દર્શવડાજીવું નહીં. અરભક્તમારેએકલો.
 તેને વીંટી વળ્યાઅસુર; એવું જાણિનેસાહાય કરજો, ઓસા-
 મળીયા સુર કષ્ટ નિવારણુકશ્રજી, હુથઈતમારી વહુ, જો આંચ
 આવસે તમ પુત્રને, તો લાજસે જાદવ સહુપ્રજનાંપ્રતિપાળ
 છો, તમે પનોતામોરારી; સંભાળ સર્વનીલીજીએ, નવમુકીએ
 વિસારી, અમને તો પણ આશ તમારી, અમે તમારાંછોરૂ;
 લાજ લાગસેપ્રદને, કાંઈકહસેકાળુંગોરૂ. પક્ષીપલાણુપ્રભુજી,
 પુત્રીની કરવા પક્ષ; ભગવાનને ભજતી ભામની, ભરથાર છે
 રીપુ મધ્યમુખ વક્ર નેત્ર બીહોમણાં. મુખ મુછો મોટીમોટી;
 તેવા અસુર આવી મળ્યા, અંક શંખને સપ્ત ફોટીદળ વા-
 દળ શેન્ય ઉલટી, મધ્યે આણુચોઅનિરૂદ્ધ; વીરવાટયો વેરીએ,
 જેમ મક્ષીકાએ મધધનુષ્ય ચઢાવ્યાં પાંચશે બાણે, બહુચઢા-

ઓખાણુ;ગાએ ગુણિજન ગદગદે,બહુ ગડગડે નીશાન.અં-
 તર અરબક એમ વીંટીયો, તેમશોભે છે ઈંદુ લઘુ જેમઉલટ
 ઘણિને લલાટે સ્વેત ખીંદુ લઘુકુંજરની સુંદ સરખા, શોભે
 છે ખે ભુજ;સરાન સરખી બ્રગુટી,નેત્ર ખે અંબુજ.તરુણમાત્ર
 જે વઢતો નથી, બાણુનો જે બાહુ; અનિદ્ર અસુર એવા
 શોભે, જેમ ચંદ્રમાને રાહુ. અવિ જોયું વક દ્રશ્ટે,મુછોમોટિ
 ચક્ષુ, વપુ શોભાવે ભુજ ભલાને,કેશ રૂપનુંછે વ્રક્ષ. આ સમે
 કહોવાડાને, અથવા ભઓંગળનેધાર;અરોટળુંરિપુસંસારનો
 ઉતાડ્યેનો ભાર,શંવપુબાણુનું બાલવ છે,માંહેસર્પનોસાથ;
 કે પેટમાં પુરવજ વસે છે,પિંડ લેવા કાઢેછે હાથ;કાષ્ટ નાકે
 નાખવા, એણે ઘડિને ચોઢયા;કર અથવા કોઈ પંખિદ્વિષે છે
 એણે વખેરયાં છેપર ત્યારે હસવું આવ્યું બાણુને,એથું બોલે
 છે બાળ;કૌભાંડ કહે સાંભળો, એ તમને દેછે ગાળબળિસુત
 અંતર બળયો ને લોકમાંતે બળવાન;થું કરજી લાંછનલાગે
 નીકર વીધીએદેહી ગૈહ કન્યાદાન;સુખટ નિકરાયઆવ્યો,બો
 લીયો બહુ ગરવે; નફ્ટ લંપટ નથિ લાજતો.વિટયો હણુવા
 સરવે. કુળ લજમણો કોણુ છે.તરકરની પેઠે નીરલજ;અપ-
 રાધ આગળથી કેમ દિગરે. જેમ સિહ આગળથીઅજ અં-
 ગથી આવી ચડયો કાંઈ કારણુ સરખું ભાષે;સાચુ કહે જેમ
 શીશ રહે તુજ; બાળક વિશ્વાષે. કોણ કુળમા અવતર્યા.
 કોણ માત તાતનું નામ,અનિદ્ર કદ્ધકહેવિવાહ હવો.હવેપુ-
 છયાનું થું કામ. પિતરૂપિતા મહાપ્રસિદ્ધ છે.જેનોદ્વારિકાસં

સાર;છોડીછત્રપતીનીવર્યો; હવે ચતુર મન વિચાર, વૈભવ
કુળમાં અવતર્યો માફ નામ તે અનીરુદ્ધ;જો છોડશેતો ન-
ગરી બધી નાંખીશ સાગર મધ્ય. બાણાસુર સામુ જોઈને,
કઉભાંડ વળતું બાખે; ચોરી કરી કન્યા વર્યોતે,કેણુ વૈશ્રવ
પાખે.પુત્ર જાણી કૃષ્ણનો, પછી બાણુ ઘસેછે કર; નીચ વરે
કન્યા વરી,દાનવ માફે બેઠુંધર રીસે ડોક ધુણાવીને, ધનુષ્ય
કરમાં લીધું; બાણાસુરે યુધ કરવાને, દળમાં દુદંભી દિધું.

કડવું ૬૪ મું.

રાગ ગોડી-અસ્વકુંવર રથ ભાયાભરી,આવ્યો બાણાસુર
વેધે કરી; જોદ્ધાને નવ માએ સુર,ચઢી આવ્યુંજેમ સાગર-
પુર.૧વાજેપંચશબ્દરણતુર, મારી જોધા ક્યાં ચકચુર; બા-
ણાસુરનાં છટે બાણુ છાઈ લીધોઆભલીયામાં ભાંજુ રથયું
કટક દળ ભેળાભેળ; જેમ કાપે કોવાડે કેળ;આવ્યા એટલા
ધરણી દળ્યા,તેમાં કોઈ પાછા નવ વળ્યા.૩ આવી ગદાતે
વાગી શીશ,નાઠો હસ્તી પાડીને ચીસ;બાણાસુર ઉપરભોં-
ગળ પડી,ભાગ્યો રથ પડ્યો કડકડી. ૪ રાયની ગઈછે સુધને
સાન,ભાગ્યું કુડળ છેઘા કાન;પાછો લેઈ ચાલ્યોપ્રધાન;ધેર
જાતામાંઆલીસાન.૫પછીબોલેછેરાજનસાંભળોમારાપ્રધા-
ન હાયહમણુંભોંગળઆવસે,જાણુંછુંજેજીવડો જસેકપ્રધાન
કહે કાં થયા અજાણા, ક્યાં ગયું મહાદેવનું બાણુ; મેલો તો
થાયે કલ્યાણુ; આકૃણીએમંવાસે પ્રાણુ.૭ તે લેઈ બાણાસુર
પાછો ફર્યો,તેઉપર માળીએ સંચર્યો;અનીરુદ્ધેવીચારીવાત

હવે હું બે જોડું હાથ ટશીવનું વ્રતતે સાચું કરૂં, વચન એ-
નું મસ્તક ધરૂં, અનીરૂધે બે જોડયા પ્રાણુ; બાણાસુરે મેઢ્યું
બાણુ. ૬ આકૃણીએ બંધાઈ પડયો; ઉપરથી પર્વત ગડગડયો;
લાતો ગડદા પાડુપડે, તે દેખીને ઓખા રહે. ૧૦ ત્યાંથી મન-
માં વિચારજ કર્યો, અનીરૂધને લેઈ સંચર્યો, મારતાં કુંવરને
લેઈ જાય, ઓખા રૂવે માળિયા માંય.

કડવું ૬૫ મું.

રાગ રામકળી--મધુરેને સાહેરે રેરેહો, ઓખા રૂવે માળિ-
યેરે બાઈ માહારા પેઉને લઈ જાય, સખી માહારી વતીતો નવ
ખમાય; હમણું કેઈ કહેશેરે રેરેહો, પિઉજીને મારીયારે, ૧
બાઈ મારાં પેલાતે ભવનાં પાપ, બાઈ મારેઆવડોશો સંતોપ.
સે નથી મરતો પાપી બાપ, માથેથી ઉતરતીરે રેરેહો, પડજો
સગા બાપનેરે. ૨ હારે મારા કંથની કેમળ કાય. એવા એવા
મારતે કેમ ખમાય; એ પેલા દુષ્ટને ના મળે દયાય, રંડાપણુ
આવ્યુંરે રેરેહો; બાળપણુ પેશમાંરે ચાલ--ચિત્રલેહા કહે
બાઈ શાને રહેછે, તારા કંથની નહી થાય હાણુ; જઈને હું સ
મજાવુંછું જે, તારા પીતાના પ્રાણુ. ૧ ચિત્રલેહા આવી ઉભી
રહી, જ્યાં પોતાનો તાત; સાંભળો પીતાબીનતી; કહેસો સ-
મજાવી નહી વાત. ૨ એછે મોટાનો છોકરો તે, તમે જોઈને
છેદજો શીષ; માથા ઉપર શત્રુ થાશે, હજાર ને જીમદીશ. ૩
એને વડઉવે બળી પાતાળે ચાંપ્યો, એવાંછે એનાંકામ વગર
વીચારે મારશે તો, ખોશો ઘરને ગામ. ૪ પ્રધાને જઈને કહ્યું

જ્યાં છે બાણસુર ભુપાળ; રાજ રખે એને મારતા, એછેમો-
ટાનો બાળ. ૫ પરણીકન્યાકોઈ પરણે નહીં, માથેરહેશેઆળ;
લોકમાં કહેશે જ્યાંઈ માયોં, એવી દેસેગાળ, માટેઘાલોકારા
ગ્રહમાં હાથે ન કીજીએ ઘાત, એકલે દશ લાખ માર્યાં તે,
મોટી કીધી વાત. ૭ પછી વજન કેરી કોટડીમાં, બેસાર્યોએ
તન; સરપે એને વીંટીયોરે, કર્યો, કરતો અગન. ૮ તે પુંઠેજ-
ળની ખાઈયો ખોદી, મેલ્યા બહુ રખવાળ; સરપકેરા ઝેરથી,
પરજળવા લાગ્યો બાળ. ૯ અનીરૂઢને બંધનકરીને, વીંટીયા
બહુ સરપ; કામ કુંવરને બાંધીઓ, પછી ગાજીઓતેનૃપ૧૦
વલાણુ-નૃપ ગાજ્યો મેઘની પેર; ઉતરાવી ઓખાયરે, અની
રૂઢતે બંધન કરી બાણસુર મંદીરમાં લઈ જાયરે. ૧૧

કડક ૧૧ મું.

રાગ રામગ્રી-બાણે બન્યોને બાંધીયાં. નૌતમ નરને નાર;
અનિરૂઢ રાખ્યો મુખ આગળે; શુભ રાખી કુમાર. બારણે
બન્યોનેબાંધીયાં; ૧ ચૌટામાં; ચોરજાણવીઓ; ઢાંક્યોબ્યલી-
ચાર ઓખા છાની મંદીરમોકલી; રાખ્યો કુળનોતે ભારખા-
ણેરલક્ષણવંતોહી ડેલેહેકતો; બેહેકતોતેઅવાસ; દર્શત્યનુંદળતે
પુંઠે પળે. ઘેરીહીડેછેદાસ. બાણે ૦ ૩ એક પેચ છિટયોપાયડી
તણો. તે આવ્યો પાઘ પ્રમાણ; ચોરેતે મોરજ મારીઓ, તેનાં
કરેલોક વખાણુ. બાણે ૦ ૪ ઓખા ફરીને વરજોપરાણુપે. તો
ભુલપે બવ બરથાર; તે સ્વામી શું સુખ પામપે લીધું એણે
અમૃત સાર. બાણે ૦ ૫ કોકહે એમાં દર્શવતદીપેખરૂ રૂપવંતો

રસાળ; કટાક્ષમાં કામની મોહી પડે એવી માયા મોહજળ
 બાણે ૦૬ તેની ભુલવણી ભરકુટી તણી, ભુલી પડે તેનાર; કુંવારી
 કન્યાને કામણ કરે, સંતાડો સર્વ કુમાર. બાણે ૦૭ સખી પ્રત્યે
 સખી ઓચરી, દેખી અંગ ઉવેદ; આંધ્રો જીવે છે આપણા
 ભણી; એને છે એવી ટેવ બાણે ૦૮ ચાર માસ આશા ખેંહોતી
 ઘણી, લાગ્યો સ્નેહ વિવાદ; માળીએ મુખ પામ્યો ઘણુ, પછી
 લાગ્યો લોક અપવાદ. બાણે ૦૯ વલણુ-લાગ્યો લોક ઉપવાદ
 પણ, પામ્યો દેવકન્યારે; પછી બાણાસુરે અનિરૂદ્ધને રાખ્યો
 ઓખાના ઘરમાંયરે.

કડવું ૬૭ મું.

રાગ ધવળ ધનાશ્રી-શુકદેવ કહે છે પરિક્ષતને, તમે સાંભળો
 કહું જોડે રાયજી; કળણ કુંવરને બાંધી રાઓરાએ, ઓખાના ઘર
 માંયજી. ૧ નાના વિધનાં બંધન કીધાં, કાહાડી નશકે સ્વાસ-
 જી; એક એકનાં મુખ દેખી દામણાં, દેખી થાય ઉદાશજી. ૨
 બાણામતી બાણાસુરની રાણી, જળે ભરે છે ચક્ષજી; પુત્રી જ મા-
 ઈને ભુખ્યાં જાણી, છાનું મોકલે ભક્ષજી. ૩ કરત દેખી નાથનુ
 ઓખા નૈજી ભરે છે નીરજી અનીરૂદ્ધ આગ બળે કરીને, ઓખાને
 દે છે ધીરજી. ૪ આદરૂ તો અસુર કુળને, ત્રેવડુ તરૂણ માત્રજી;
 સોભાશ ખવાસ્વસુરનીને, હું બંધાયો છું ગાત્રજી. ૫ આગમાં
 ઉકુ તો શીઘ છુટું, દળુદાન વળુથજી; શું કરું જો સ્વસુર પક્ષમાં
 રાખવું છે સુરાજી. ૬ આકાશ અવનો એક થાસે; એવો નિ-
 પજસે બંધજી; અગ્નીકેરી જવાળાધું મમાં અસુર થાસે અંધજી

૭ સહાય થાશે શામરામ અબળા, સઘ છુટશે બંધન; કૃષ્ણ
આવી બાણાસુરનાં, છેદશે સઘળાં સ્કંધન. ૮ મારા સમજો
સુંદરી તમે, જાંખુ કરો મુખચંદ્રન, બંધન પે દુઃખ ઘેઘે ઘણું,
તારાં અસુરનાં બુંદન. ૯ એમ આસનાવાશનો કરીને, રાખ્યું
ઓખાનું મનન; ત્યાર પછી ત્યાંશું થયું, તમે સાંભળો રાજ
નન. ૧૦ પછી ભવાનીનું સ્મરણ કરીને, બાળકલાગ્યો પાયન;
ભગવતી ભવતારણી મારી; આવી કરજો સહાયન. ૧૧ ચાલ-
માતું બ્રહ્માણી તુંદ્રાણી કસણા; સ્થાવરજંગમતું સચરાચર,
મૃગ ઉપર તૃણા; ૧૨ દર્શતને પાતાળયાંખ્યાં, રકત બીજરાણ
રોળ્યા; શુભની શુભ મહીસાસુર માર્યા, ચંડ મુંઢ ઢંઢોળ્યા.
૨ ધુત્રલોચનને હાથે હણીઓ, મધુ કૈટભતોં માર્યા; અને કરૂપ
ધરયાં તેં અંબા, સુરીનરપાર ઉતાર્યા. ૩ ઓ હીંગળા જહીં
ગોળી માત, કોમેલા પુરતે કાલી આઘઘજ્વરી તું અંબા, સં-
ખલે પુર બહુચર બાળી. ૪ નગર કોટની તું સીધવાઈ, બગ-
લા મુખી લાગુ પાય; રાણી રૂડી ઉંટવાણી માત; બીરાજતી
દક્ષીણમાય. ૫ અન્નપુરણા ભૈરવી ત્રિપુરા, રેણું કાછત્રસંગી;
રાજેસ્વરી ચામુંડા માત, દુખ હરાણી માતંગી, ૬ એણી રીતે
સ્મરણ કીધું, તતક્ષણ ભવોની આ; અનિરૂદ્ધને માથે કહ્યું,
બાળક તેં કેમ બોલાવી. ૭ અનિરૂદ્ધને કહે સાંભરો માતા,
માઠું દુઃખ કહ્યું નવ જાય; સરપ કેરા ઝેરથી, મારી ઘણી બળે
છે કાય ૮ ભવની પ્રસન્ન થઈને, ઝેર કર્યું સાવે નાશ; પછી
અંતરધ્યાન થયાં માતા, બાળકની પોહોચી આશ. ૯ એવાં-

માંત્યાં નારદ આળ્યા, બ્રહ્માના કુમાર; જીવે તો કારાગ્રહમાં
 અનિરૂદ્ધ, વરસે છે જળધાર. ૧૦ નારદ કહે અનિરૂદ્ધને માંડે
 સંકટકાપો; રૂડીવહુતમો પરણ્યા માટે, તુજને દક્ષણા આપો.
 ૧૧ તમને દક્ષણાની પડીને, જાય છે માહારાત્રાણુ; શરીરધુળે
 અતા ઘણુંને, બોલી ન શકે વાણુ. ૧૨ શીદ બીહે છે પ્રાક્રમી
 તું, બોલ્ય મુજ સગાથ; બાણાસુરની વરનો પુત્રીતે થઈ પૃથ્વી-
 માં ખયાત. ૧૩ દિપાળ્યો વંસવાસુદેવનો, બંધાયે લંછનશુંય;
 કાલે માધવને મોકલું દ્વારકામાં જાઉછું હુંય. ૧૪ ઉંઠળમાં તે
 આભ ઘાલ્યો; અંતરમાં શેનપુલે; ઘોડે ચડે તે પડે પથવી; બણે
 તે નરણુલે, ૧૫ વલણુ-અંતરસે નપુલ્યો જોદ્ધા, મુકાવસે ભગ-
 વાનરે; અનિરૂદ્ધની અરજા લઈ; હાથિહવા અંતરધ્યાનરે. ૧૬

કડકું ૬૮ મું.

રાગબીહાગદો-દયા ન આવે પેલા દર્શતપતીને, માહાબ-
 ણિયા દુરમત્યાણુ બાકરી બાંધી દિવજવર સાથે; વહેરવધારયું
 સત્યજી દયા ન આવે. ૧ પાતાળીયા પંકજતુખ પીઉજીને;
 નાગપાસના બંધજી; બાંધી લીધો બરે કરીને ક્રોમળ રૂપે
 મદજી. દયા. ૨ જોરે ધરણી ધરશ્રીવર, આપદા પામે નાથજી,
 પુત્ર તમારા ઉપર પ્રહારજી, કરે છે દત્યનો નાથજી, દયા ૦૩
 ભાં રોળ કૌળાંદે મેલ્યું, વક્રરાય બળિયો વીરજી, તો એરણુથી
 નવ ઓસરિઓ, સાગરનું જેમનીરજી. દયા ૦૪ મેદકરિને બાં-
 ધિલિયો, નાગ પાસના બંધજી, જ્વાસન માયે બહુ અકળાયે,
 અંગ આકાસમાં સંધજી. દયા ૦૫ તાપસ માય નહીં સ્વામી-

નો,હું કંઈદેહનો પીતાજી;વાસ્તાગે લક્ષ્મીવર તમને તો થશે
મહા ઉત્પાતજી દયા૦૬ કોમળમુખ શ્રમથી સુકાર્યું, કન્યા
કરે આકંદજી,અનિરૂદ્ધ શમરે શામળીયાને, કમળાવર ગો-
વિંદજી.દયા૦૭ ત્રાહે ત્રાહેરે ત્રીકમજી, સુતની કરજ્યો સ-
હાયજી;વિપતવેળા વારે ચડીને,કરો ભક્તનીરક્ષાયજી,દયા૦
૮ગજ ગ્રહાથી મુક્ત પમાડ્યો,કીધી હરિશ્ચંદ્ર રક્ષાયજી; દા-
ન ત્ર કુળ નિકંદન કીધાં,કીધી પ્રહ્લાદની સહાયજી;દયા૦૯
આજ આંખથી આંમુડાં ચાલે,જેસો મહારા પ્રાણુજી;સુખ
શરીર શાતા નહીંઅંગે લાગીઓદવનિર્વાણુજી.દયા૦૧૦મ
નસા વાચાયે વર વર્યો, અવર તે મિથ્યા જાણુજી; રૂપ અને
ગુણવંતો સ્વામી,સત્ય કહુંછું વાણુજી દયા૦૧૧ તાતકઠાર
દયા નહી રૂઢીએ,કોમળ મહારો કંથજી;પ્રહાર કરીને બાંધી
લીધો,શ્રી હરી વેગળે પંથજી દયા૦૧૨ કોણુ સહોદર આવત
અવસર,સોધ કરવાનેજાયજી;તાતભરાતનેજાણુનહીંતે, કોણુ
ઉઠીને ધાયજી.દયા૦૧૩પિતા પિઉજીને વેરીરે દેખે,પરભવે
બહુ પેરજી;નાગતણાપુંકારા હળાહળ, ફેરવી નાંખે દહેરજી.
દયા૦૧૪હળાહળેઅંગઅગનીરે ઉઠ્યો,કંઠે પડીઓ સોષજી
પુર્વતણાંકર્મઆવી નડ્યાંકોને દીને દોષજી.દયા૦૧૫ તાત
મારી કાચારે પાડું,વિખ ખાઉં આ વારજી; સ્નેહ ન જાણુરે
કોઈ મતનો,સર્વ પીડભરથારજી.દયા૦૧૬તાતતણુમનકાંઈ
નહીં, મુનેસખરોલાગેસ્નેહજી;છોડપોતાનાં જાણુદયાકીને
દયાળ નહીંને છેહજી,દયા૦ ૧૭ બાણુસુર મહાપુરૂષજ્ઞાતા,

જેથી ચુક ન થાયજી; બાળક ઉપર પ્રહાર સો કરવો, જદપી
હોય અન્યાજી. દયા ૦ ૧૮ વહાલા થઈને વેરજવાળો, શું નથી
આવતી લાજજી; નિચ પદારથ નથી કુળ નિચું, કશ્ન કુંવર
મહારાજજી. દયા ૦ ૧૯ નીચું નાક નહોય એથી, નિરર્થક સો
સંગ્રામજી; મોટા સાથે વિરોધન કરીએ, નહીની બળહળધર
શાજી. દયા ૦ ૨૦ સકળ પૃથ્વી ચાકે ચઢાવી, અસુરનો ફેડયો
ઠામજી; વૈર વધારી વીઠલ સાથે, ક્યાંકરસો સંગ્રામજી. દયા ૦
૨૧ સ્વામી મહારાને શીર સમરથ, તેને ચઢસે કોપજી; ભદ્ર
ઈચ્છેછે તાતપોતનું, વિશ્નું બીજણું રોખ્યજી. દયા ૦ ૨૨ જુદ
સમે આકાસે રહીને, જીવેછે નારદ દેવજી; ભયમાં આણીશ
અમોજશું દ્વારામતી, જુદ કરશું તતખેવજી. દયા ૦ ૨૩ નિર્ભય
જાણી વીણાધર ગયા, પરવરિયા આકાશજી; પોહોચી દવારકાં
ઉતરી હેઠા, ભેટયા શ્રી અવીનાશજી. દયા ન આવે. ૨૪

વલણ-ભેટયા શ્રી અવિનાશને, કુશળ વારતા પુછીવળી,
કહે નારદ અનિરૂને, રાખ્યો કાળાગ્રહમાં દૈતે મળીરે.

કડવું ૬૯ મું.

રાગ ધનાશ્રી--શુકદેવ કહે છે પરિક્ષતને, બાંધ્યોને જાદવ
જોધજી; હવે દ્વારીકાંની કહુ કથા, જાદવ કરે સોધાશોધજી. ૧
હિંડોળા સહીત કુંવરહરીઓ, છોડીગયું કોઈ દોરીજી; હાહા-
કાર થયો પુરમધ્યે, અનિરૂદ્ધની થઈ પુર ચોરજી. ૨ રતિ અ-
તિઆકંઠ કરેછે, મળ્યું તે વિનતાનું વૃંદજી; રૂક્ષમણીરોહણી
દેવકી, સરવે કરે આકંઠજી. ૩ જાદવ કહેછે માવવને, શું બેઠા

છો સ્વામીજી; વિચાર કરી વિદાંબ નકીજે, કુળને લાગીખા-
મીજી. ૪વાસુદેવ કહે શામ રામને, શુંખેડા છો ભુપજી; વિ-
ચારો શકે જળમાં બુડયો, કયાં ગયો કુંવર અનુપજી. ૫ ઉગ્ર-
સેન કહે અચરજ મોટું, કેણે હર્યો હિંડોળોજી; દેવીદૈત્ય રા-
ક્ષસનું કારણ, તે ખપ કરીને ખોળોજી. ૬ સાથને જઢનાથ કહે
છે, ભાઈ શાને કરોછો શ્રમજી; ગોત્ર દેવાનું ગમતું થાયે, કુંવર
હરાયાનું કર્મજી. ૭ અગિયાર વરસ ગોકુળસેનું, મામાજીને
ત્રાસેજી; પ્રદ્યુમનને શખહરિ ગયો; આવ્યો સોળમે વરસેજી.
૮ તેમ અનિરૂદ્ધ આવશે, સાયવશે કુળદેવજી; કૃષ્ણે કુંડંબને
રોતું રાખ્યું; આશા દીધી એવીજી. ૯ પાંચ માસ વહીગયાને
જાદવછે મહા દુખીજી; શ્રોણીતપુરથી કૃષ્ણ સભામાં, આવ્યા
નારદ રૂપિજી. ૧૦ હરી આદે જાદવથયા ઉભા; માનમુનીને દી-
ધુંજી; આણું દે આસન આખ્યુંને; ભાવે પુજન કીધુંજી. ૧૧
નારદજીની પુજા કરીને; હરીએ કયાં પ્રણામજી; કહો મુનીવર
કયાંથી પધાર્યા; અમસરખું કાંઈકામજી. ૧૨ કરજોડીને ના-
રદ કહેછે; સાંભળો જુગજીવનજી; પુત્ર તમારા સર્વેનું મારેક-
રવુંછે દરશનજી. ૧૩ મારા જોતાં પુત્ર સર્વેને; સાથેથી તેડા-
વોજી; એક લાખને એકસઠ હજાર; એંસી આગળ આવો-
જી. ૧૪ સર્વે પુત્ર સામુ જોઈને; પુછેછે નારદ મુન્યજી; આટ-
લામાં નથીદીસતો; પ્રદ્યુમનનો તનજી. ૧૫ ભગવાન કહેજે
નારદજીને; કાંઈ તમે જાણોછો બાળજી; ઘરમાંથી જતોરહ્યોછે;
પ્રદ્યુમનજીનો બાળજી. ૧૬ નારદ કહેછે હું શું જાણું; તમારહોછો

સાગર ખેટજી;જેને ઝાઝા દીકરા;તેને તો દૈવની વેઠજી. ૧૭
 ત્યારે ભગવાન કહેછે નારદને;પુત્રવિનાકેમ રહેવાશેજી;ત્યારે
 નારદ કહેછે પ્રશ્નમાં;આવશે એવું કહેવાશેજી. ૧૮ પછી આ-
 સન વાગી દીધી તાળી;નાક ઝાલ્યું મનજી;વેઢાગણીનેના
 રદ કહે છે;સાંભરો જીગજીવનજી. ૧૯ તમારા પુત્રનું એકના-
 રીએ કયું છે હરણજી.ત્યારે હરી કહે દ્વારીકામાં આવે. તેતો
 પામે મરણજી. ૨૦ નારદ કહેછેતમે સુણોશામળા.સંભળાવું
 એક વાતજી.મારી એવી પ્રતિજ્ઞાછે. જીહું ન બોલું જાતજી.
 ૨૧સરોણિતપુર એકનગ્રછે.તેમાંબાણાસુરનું રાજજી.પ્રસંગે
 હું ત્યાં ગયોતો.મારેકાંઈ એક કાજજી. ૨૨ રાજબાણનીપુત્રી
 ઓખા તેને એવું સ્વપ્નજી.અનિરૂદ્ધ સેહેજે વરો ગયો.તેનું
 વિભળ થયુંછે મનજી. ૨૩ ચિત્તલેહા ચંચળનારી વિધાત્રીનો
 અવતારજી.તે આવી દ્વારિકામાં પછી,મન કર્યો વિચારજી
 ૨૪ કઠણકામ કરવુંછેમારે.એકલાનું નહીંકામજી. માફ તેણે
 ધ્યાન ધરિયું,હું આવિઓ તેણે કામજી. ૨૫ મેં તેને તામસિ
 વિદ્યાભણાવી,તે ઊંઘ્યું બધું ગામજી. અનિરૂદ્ધને લેઈગઈને
 ઓખાનું થયું કામજી, ૨૬ કેઈપેરેલેઈ જાએ.એમબોલ્યાશ્રી
 જીગદીશજી ચક્ર માફ ઉંઘે નહીંને. છેદી નાંખે શીષજી. ૨૭
 ચક્રનો વાંક નથીનેએ નીસર્યુંતું કરવાજી.અમ સરખા સાધુ
 મળ્યા તેણે ખેસાર્યું વાતો કરવાજી. ૨૮ ભગવાન કહેછેશા-
 બાશ નારદીયા, એવાં તારાં કામજી. માયાઉપરઉભોરહીને,
 બહું મરાવ્યું ધામજી. ૨૯ નારદ કહેતે કશ્નને. મેં નથી કર્યો

અન્યાયજી, જોયા પછી તમે જાણજો, ઘણી પુટડીએકન્યાયજી
 ૩૦ ભલીરેકન્યા ભલીરે વહુ, તમે ભલો કર્યો વીચારજી; હવડાં
 મારા પુત્રના ત્યાં, શાં છે સમાચારજી. ૩૧ મહારાજ જોણે ભો-
 ગવી છે, બાણાસુરની બાળજી; દશ લાખ દર્શત્યનો એકીવારે,
 પુત્રે આણ્યો કાળજી; ૩૨ શીવનો વર સાચો કરીને, ગયો અ-
 સુરને હાથજી; હમણાં તમારા પુત્રની, ઘણી દુખની છેવાતજી
 ૩૩ ઉઠિધે પુસ્તક બાંધીઓ, ને તળે લગાડ્યો અગનીજી; લીલા
 વાંસનો માર પડે જેમ, ભાગ્યહસે તોજી વશેતનજી. ૩૪ વાત
 સાંભળી વધામણીની, વગડાવ્યાં નીશાનજી; શામળાતતખર
 થાવો હવે, જીતવો છે બાણજી. ૩૫ તે માટે તમને કહુ, વીઠ-
 લજી વેહેલા થાઓજી; જો પુત્રનો ખપ કરે તો શાણી તપુરમાં
 જાઓજી. ૩૬

કડવું ૭૦ મું.

રાગ સારંગ-કમળા તો કલ્પાંત કરે છે, હૈડે તે જીડી જવા-
 ણાજો; મારો કુંવર કારાગ્રહમાં બાંધીઓરે. મારાને પાઘડી બાં-
 ધતાં ન આવડેરે; મારો અનીરૂઢ નાનેરૂબાળજો મારો કુંવર
 ટેક. ૧ રૂઢમણી એકજન તેડાવીયારે, તમે સાંભળો દીનાથજો.
 મારો બાળક અસુર ઘેર બાંધીઓરે, તે તો કહી નારદજી એવા-
 તજો. મારો. ૨ મારો અનિરૂઢ બોલી નથી જાણુતારે, તે તો શું
 જાણુ જુદું કેરીવાત જો; હીંડતાં ચાલતાં અખડાઈ પડેરે, અનિ-
 રૂઢ નાનેરૂબાળજો, મારો ૩ મારાને નીશાળે બાણવાનથી મો-
 કલ્યોરે, નથી સહો અધ્યારૂનો મારજો; પ્રભુએ અમને પુરૂષ

ન સરજડયારે; સૌ પેહેલાં વદવા જાતજો મારો. ૪ત્યારેશ્રી
 કળ્ણુ ગરૂડ તેડાવીઓરે, તેતોઆવીઓ તતકાળજો; ભગવાન
 ઠહે છે ગરૂડનેરે, તમો કેટલો સેહશો ભારજો, મારો. ૫તમોછ
 પન ઠેાટી જાદવ જેટલારે, તેતો સર્વેથાઓ અસ્વારજો; તમે
 સાંભરો કળ્ણુકોડામાણુરે, મારા અંગતણુ રખવાળ જો, મા
 રો. ૬ મુજ ઉપર ચડે બધી દ્વારીકારે, તોએ મુજને ન આવે
 આંચજો. છાશી જોજનની મારીપંનારે, ત્રણુજોજનનીમા
 રી ચાંચજો; મારા. ૭ પછી ગરૂડેચડીને ગોવીંદપરવચારેત્યા
 રે ગઠગડીયાંનીશાન જો; પંખના વાગીજ્યારે ગરૂડનીરેત્યારે
 નાશી ગયા સર્વે સરપજો. મા. ૮મારો કુંવર કારાત્રહથીછુ-
 ટીઓ, જ્યારે ત્યાં આન્યા સારંગપ્રાણુ જો શ્રીકળ્ણુવાડીમાં
 ઉતર્યા, તેનોં કોણુ કરે વખાણુ. મારો, ૯

વલણુ--કૃષ્ણ વાડીમાં ઉતર્યા, માગ્યું રાયનું વનરે. ગરૂડને
 આપો આજ્ઞા. મુકાવી લાવે તનરે. ૧૦

કડકં ૭૧ મું.

રાગ ઢાળ-ગરૂડત્યાંથી પરવર્યો. એક નદીઆવી અપેશ
 તેમાં તેણે ચાંચ ખેળી. પાણિલીધું શેધી. ૧ત્યાંથી આઘેરો
 પરવર્યો. જ્યાં ખેતરણુ અંગાર. પાણી પેલું પીધું હતુ તે,
 વાવર્યું તે ઠાર. ૨ ત્યાંથી આઘેરો પરવર્યો, જ્યાં ભુતનેપરેત
 પાંખે મારી પાડીયોં કીધાં સર્વે અચેત. ૩ ત્યાંથી આઘેરો
 ચાલિઓ, કુંવરને કોટેનાગ, નાહાનાને આખાગળ્યા, મોટાના
 ક્યારે ખે ભાગ. ૪ બહું થજો ભગવાન તમારૂં પુરણુ પામ્યો.

અહાર,કુંવરને મુકાવી લાવ્યો; જ્યાં છે જુગત આધાર. ૫
ઓધવને અકરૂડ બે હસીઆ, ભલાકુળજીના તન; તમેરેઆ
વ્યા પરણવાને, અમને ન લાવ્યા જાને. ૬

કડ઼ ૭૨ મું.

રાગ ઢાળ-આણીવાતે કુંવરમારા; શરમાણા નવ થઈએ
મારી વાતો તુજને કહું;તું રાખ્ય તાહારેહઈયે. ૧કુબજ પેલી
રાંટી,કંસરાયની દાસ મારા મનમાં વ ગમી, બેસારી રાખી
અવાસ. ૨ નરકાસુર મારીને,સોળહજરલાવ્યોઘરણી; તારા
સમજો એમાં મુજને, એકે નથી પરણી.ઉતારી માને જઈને
લાવ્યો,બાંધવને બંધાવી જાંબુવંતી રીંછડીતેનેમાનીતી કહી
બોલાવી. ૪તુંતો મારો દીકરો, ધનતારીમાનુંપેટ; બીજસર્વે
દીકરા તે,દેવ કેરી વેઠ. ૫ આપબા કુળમાં ચાલ્યુ આવ્યું, શ
રમાણા નવ થઈએ; રૂડી નારી દેખીએતો, હરણુ કરી લેઈજ
ઈ એ. ૬ ઓધવને અકરૂડ બે હસીયા; ખડખડમેલ્યાદાંનરૂડી
શીખામણુ છોકરાનેદોછો સુંદર સ્યામ. ૭જો આવીશીખા
માણુ અમારા છોકરાંનેદેશોતો, મુકવું પડસેદવારીકાંગામરે. ૮

કડ઼ ૭૩ મું.

॥ રાગ જોજેવંતી-શ્રી કૃષ્ણજીન્દવમોકલ્યો, તે સરોણીતપુ
રમાંજાય; જઈનેકહેજોબાણાસુરનેપરણાવોકન્યાય. શ્રીકૃષ્ણે ૧
હોંશ હોય તો જુદ્ધને આધો, તેમાં નથી અમારે નાય; જાદવ
ત્યાંથી સંચર્યો, આવ્યોઅસુરસભાનીમાંય શ્રી. ૨ સાંભળને
રાજ વીનતી આવ્યા છે વઈકુંઠનાય; દીકરી પરણાવીચરણુ

લાગો; નહીંતો જુદા કરો અમ સાથ, શ્રી.૩ બાણાસુરને મા
 હા દુઃખ લાગ્યું, નેત્રે વરસે અગન; નીચ જાદવને જોઈએ મા-
 રી, કુળવંતી એ તન. શ્રી ૪ ચાલ-એ ભરવાડો એ પીંડારો,
 ગોકુળમાં ચારી ગાય; માર્યા વિના મુકુંદહીં; જ્યેષ્ઠનારહોય
 તે થાય. ૫ સેન્યા લેઈને રાજા ચાલ્યો, જોદ્ધાને નહીં પાર; હ
 સ્તી ઘોડાને સુખપાલો, બાંધ્યાં બહુ હથીયાર. ૬ ખડગખાંડા
 ને તુંબરઝોર, ગોળી હાથને નાળ; ત્રિશુળ સાંગ ને મુદ્ગર ફર
 સી, તોમરને લીડી માળ. ૭ લાલ લોહમય ઝળકે ઝેરી, હાથ
 ધરી તરવાર; જોધા જોર કરતા આવ્યા, ને કરતા મારો માર,
 ટકો જોજનકો ખે જોજન ઉંચા, કેને સમ ખાવા નહીં શીષ
 વિકરાળ દંત મોટા દેખાડીને, વળી પાડે ચીસ. ૮ બુમરાણુ
 કરતા આવી પડીયા, જાદવની સેન્યા માંછ; ગીરધારીને ઘેરી
 લીધા, પડે બાણાસુરના ઘાય. ૧૦ પરીક્ષત્રીશુરને પડે કોવાડા
 મુદ્ગરને વળી ફરસી; સંગ્રામ સહુ સૈન્યા કરે, આયુદ્ધ ધારા
 રહી વરસી, ૧૧ જુજ દીશ જાદવ હલકાર્યા, કર ધનુશ્ય બા
 ણુને તીર; તુટે કુંભસ્થળ પુટે દંતુરાળ, ચાલે નીરરૂધીર. ૧૨
 બહુ ભડ ત્યાં પડ્યા લાગ્યા, ભુગળને ભડાકે; વાંકડી તરાચો
 સારે. ખડગને છડાકે ૧૩ તુટે પાખરને પહે બખતર, કીધોક
 ચર ઘાણુ; સર્વજોદ્ધાને મારીકરીને, પાછા વળ્યા ભગવાન,
 ૧૪ વલણુ-પુરાણુ પુરૂષોત્તમ પાછા વળ્યા, કરી અસુરનો
 નાશરે, સેન્યામાં આવી કરીને. શુભનો કર્યો નાદરે. ૧૫

કડવું ૭૪ મું.

રાગ માઝ-શંખશબ્દતેવિકારણ,રીપુદ્ધત્યનુંવિદારણ કશ્ર
આવ્યા તે જાણજે થયું,ખાણે પ્રાક્રમતે કયાં ગયું.૧ અંનીરૂઢ
કહે મુણ સુંદરી;શંખ જાણાયો આવ્યા હરી;છુટયા બંધતે
આજ થકી;ઓગાજે હળધર સાત્વીક.ર બોલે પ્રધુમનમાટે
સ્વરે,ખાણુ પાણુછેદાશે ખરે; ખોવિંદની ગત્ય ન જાએકળી,
જાદવ સેન્યા આવી મળી.૩જાદવસેન્યાએયાંખ્યો દેશ,મંત્રી
કહે ઉઠા નરેશ, અનુચરઆવ્યો તેલાવ્યોવાત,કહેદવાંરદીશે
ઉતપાત. ૪ મંત્રીને કરી નેત્રની સંજ્ઞા,સેન્યાનેઆપોઆજ્ઞા
દુંદભી નાનાવીધ ગડગડે,આયુઢ કરીને યુધ્ધે ચઢેપત્યાંરૂપે
આ કહાડયા લખી,સેન્યા સજી ટોપજીવ રાખી;પાટસ્વધર
ખખતરપાળ, ડચકારેઘોડા દેકાળ ૬ મોરડેમણીપ્રમતાંલટકે
પોતાના પડછાયા દેખી ભડકે;વાંદરેવાંદેનાચંતા;ધુટેઘોડાને
પાણીપંથા. ૭ કાળા કાખરાનેકલંકી,કુમેદલીલાતે પચરંગી
હાસાળો હય હણીઓ જેહ,કાળા કછી કાખરા તેહ,ટપીળા
પાખર પોપટ સ્વેતવાયુવેગીમાકડીઆ કેત;રથમાળા અસ
વાર અનંત, દર્ગધસેપુરખકરડે દંત,૯ પુરની પોળે સેન્યાન
માય હણો જાદવ કહેવાજાય ટોળાં ઉપર ટોળાં આવે;પગને
પ્રહારે ધરતી ધુજવે; ૧૦ રીસે અંતરમાં ઘરહડે, રણે રાય
ખાણાસુર ચઢે;ઝટકારકરે ખાણાસુર મલ્લ, પૃથ્વી થઈ જ્યારે
ઉથલ.૧૧ ગર્જના કીધી મુખથી ભુપાળ, ખગભળ્યાત્યારે
સાત પાતાળ;પ્રહલોકસુધી પોહોત્યોનાદ, ખાણુકશ્રને દી-

ધો સાદ. ૧૨ ગરૂડ આસન આન્યો ખેપ કરી, નહિ જવાદઉ
 કુશળ ફરી; ઉનમદ જાદવ ઉછાછલા, તમે પામે સકળ સં-
 સાર. ૧૩ કુંવારી કન્યા કપટે કર્યો બોલાવે શ્રાપ પાવરો;
 કુડુ કરમ કીધું કુંવરે, વળીતું વઢવા આવીઓ ઉપરે. ૧૪ ત્યારે
 હશીને બોલ્યા ભગવાન, અમે લેઈ આન્યા છુ જન; જો વિધા
 તાયે કીધો સબંધ. વર કન્યાના છોડો બંધ. ૧૫ ત્યારે બાણુ
 સુર બોલ્યો તતકાળ, સબંધશાનોરે ગોવાળ; એરી આપીશ
 પેહિરામણી; સઉને મોકલીશ જમપુર ભણી. ૧૬ બાણુસુર
 જ્યારે બોલ્યો વ્યંગત્યારે કૃષ્ણ કીધું સારંગ; કડાઝુડ બેકટક
 થયા; ઉઘડાં આયુદ્ધ કરમાંગ્રહ્યાં ૧૭ ખાંડા ફરશીને તલવાર
 કેા કહાડે માથેથી ભાર; ત્રિશુળ તોમર ગદામુશળ, ગાજેરામે
 ધરી મુશળ ૧૮ પછપન્ન કરોડ જાદવ ગડગડે દાનવ ઉપર તુટી
 પડે; દાનવ દળ બહુ પળાય, બાણુસુરદેખી અકળાય ૧૯
 કડવું ૭૫ મું.

રાગ ઝુલાણા છંદનો-અલ્યા જાપરો જાપરો નાદાન છો
 કરા, વઢવાને તુમારી પાસ આન્યો અલ્યાનિચ ગોવારીયા
 જાત કહવ્યો મારી સાથે નહી જાય ફાન્યો ૧ અલ્યાગો કુળ
 માંહી તું ગાવડી ચોરતો, પરનારી કેરાં તું ચીરં હરતો, હાથ માં
 લાકડી ખાંધે હતી કામળી, મધુવન વિષે તું રેકરતો અલ્યા. ૨
 શાંગ્ય શ્રી સુર્યાતણી તેજ ત્રિશુળ તણું, માહરા હાથ માંતે હ
 ચળકે; મારે કરોધે કરી દોલેછે દેવના, મધી ધરણી ધુજે અને
 શેષ શળકે અલ્યા ૩

રાગ ઢાળ-એવી વાણી સાંભળતામાં, કોખ્યા દીનદયાળ
બાણાસુરના હાથ છેઘા, સ્વામી શ્રીગોપાળ. ૧ કોપ કરી કર
પાશ્વ મેહેલ્યુ, વળતું તેણીવાર, બે હાથ રહ્યાં છે બાણાસુરને,
તેનો કહું વિસ્તાર. ૨ રૂંધીર વહે છે બાણાસુરને, મન મયોની
રાશ, મહાદેવજીએ હાથ આપ્યા, માટે ગયો કૈલાશ. ઉનારદ
ચાલી આવીયા; જ્યાં બાણાસુરની માય; તારા કુંવરના હાથ
વાઢયા, કહો વલે શી થાય. ૪

કડવું ૭૭ મું.

રાગ ગુજરી-શુકદેવ કહે છેવાત વેવાણુ આવીયારે, જેની
જોવા સરખી જાત. વેવાણુ આવીયારે. ૧ માંથે કેસવાંસની
જાળ, વેવાણું જેહું નેત્ર સરોવરપારવહેવાણુ; ૨ જેના સુખડા
જેવાકાન, વેવાણું જેનું મસ્તક ગીરીસમાન. વેવાણું ૩ એ
ની આંખ અંધારો કુપ, વેવાણું જેનું મુખ દીસે છે કદરૂપ
વેવાણું ૪ હાગદાંડી જેવાદંત, વેવાણું દીઠે જાએએનો અં
ન વેવાણું ૫ એનાં સ્તન ડુગરશાંડોઝા, વેવાણું કાનેઘાલ્યાં
હાથીનાં હોંઝા, વેવાણું ૬ કોટે ખજુરાના તનમનીનાં; વેવાણુ
કાને દિટના ઓગનીયાં વેવાણું ૭ પાસે રીંછ કલ્લાં વિકોળ,
વેવાણું કેહેડે પાડાની ઘુઘરમાળ. વેવાણું ૮ વાંકડા સર્પ એના
હાથે વેવાણું બજતી સઘડી મુકી માંથે, વેવાણું ૯ કોટરા
આવી જ્યાં મોરાર, વેવાણું કુંવરે સામુ ખોળી સાર, વેવાણું
૧૦ જેની પીઠ ડુગરશાંડોજાં, વેવાણું એના મસ્તકમાં ફરેરો
ઝાં, વેવાણુ, ૧૧ મુખ ખોલે વચનની કરાળ, વેવાણું દેખી પડે

જાદવને કાળ, વેવાણુ ૦૧૨ કોટરા આવી જ્યાં મોરાર, વેવાણુ
 કુંવરે સાસુ ખોળી સાર, વેવાણુ ૦ ૧૩ ચાલ-કોટરા કહે છે
 કરગરી; એના. બાપને ચાંખ્યો પાતાળ; જાણુશે તો ઘણું થયું
 એછે તમારો બાળ. ૧૪ કરુણાસાગર કૃપાનિધી, ક્ષમા કરો
 આ વાંક; દીન જાણી દયા કરો એછે તમારો રાંક. ૧૫ ચક્ર
 ચત્રતુલ્ય પાછુ તેડયુ, કરુણા કરી જગનાથ; નવશેષનું કર
 છેદી નાંખ્યા, રાખીયા ચાર હાથ. ૧૬ રૂઢીરભર્યો આંસુગળતે
 આવીયો શીવની પાસ; એમ કહીને પાયે લાગ્યો, સાંભળો
 પતી કૈલાશ. ૧૭ એક મારી વીનતી, તમે સાંભળો જગદીશ
 સાંભળી કોપે ભરાયા, પોતે ઉમીયા ઇશ વલાણુ-મનમાં
 રીશ ચઢી ઘણી. તમે સાંભળો રાજકુમારે; સદાશીવ યુધ્ધે
 ચડ્યો, તેણે ધ્રુવધરા અપારે.

કડવું ૭૮ મું.

॥ રાગ સારંગ-એ ભરવાડોએ પીંડારો ગોકુળમાં ચારીગા
 ય માહારા આખ્યા હાથને, તે છેદીને ક્યાં જાય. ૧ બડબડતાગ
 જોશ ચાલ્યા. ઉદરડે અસવાર; ઉદર ઉપર સ્વામી કારતીક,
 ચાલ્ય, શંકરનાકુમાર. ૨ સીંહઉપર વીરગદ્ર ચાલ્યા વૃષભઉ
 પર શીવરાય; સેન્યા બહુ ભેળી કરી; કહુ તેહ તણા મહીમાય
 ૩ ડાકણ સાકથ ભુતપ્રેત, પીશાયવંતરગાત્ર; દડુકદડુક ચાલે
 ભુતડાં, જેના હાંડલાસરખાં માથાં. ૪ હરી જઈ કૃતવરમાને ક
 હે છે, જાદવને સમજવો; અસુરનું ઉપરાણું કરી, જોગીડાવ
 દયા આંચો. પશંશર મુખથી બેલ્યા આવી, લાગી મનમાં

જવાળ; સનમુખ આવી ઉભા રહી; માંહેમાંહે ભાડે ગાળ.
 ૬ હે કાળા અર્જુનના સાળા, ભરયા ઉચાળા જેહ; મધ્યરાતે
 મથુરાંથી નાઠો, ગયો વીસરી તેહઠ મારી માશી પુતના ને,
 દહીનાં લીધાં દાણુ; મુસાળનુ છેદન કરીને થઈ ખેઠો રાજનદ
 તું આહીરડામાં અવતર્યો, નથી વાત મારી અજાણી; ત્યારે
 શંકર પ્રત્યે ક્રોધ કરીને ખોલ્યા સારંગપ્રાણી. ૯ મહે મસાણે
 ફરતો હિંડે; રાખયોળે અંગ, આક ભાંગ્ય ધંતુરો ચાવેનફટ
 તારા ઢંગ, ૧૦ ડાકણુ સાકણુ ભુતપ્રેત જે, નીચસાંગરોજોડો
 બળદ ઉપર ભાર મુક્યો, તાહારા ઘરમાં નમળે ઘોડો ૧૧ રાત
 દહાડો ખાવો થઈ ફરતો, તાહારા ઘરમાં રોતી નારી; ત્યારે
 કૃશ્નપ્રત્યે ક્રોધ કરીને ભોલ્યાછેત્રીપુરારી, ૧૨ આલ્યાછેકરી
 ઓમાં છાશ પીતો, મદદ મટી થતો મહેરી; જગતમાં એવું
 કહેવાયું જે, કાનુડે કાંચળિ પેરી. ૧૩ પરનારીશુ કીડાકરતો
 કેહેવાયો વ્યભિચારી; ત્યારે શંકર પ્રત્યે ક્રોધ કરીને ખોલ્યાદેવ
 મોરારી. ૧૪ ભગવાન કહે હું વ્યભિચારી, મુને બધી વિસ્તેજો
 યો; તું એવો સાધુ હતો ત્યારે ભીલડીશું મોહયો. ૧૫ વચન
 એવું સાંભળીને, ક્રોધીયાસીવરાય; કહાક લઈનેત્રીસુળમારયુ
 થનાર હોય તે થાય. ૧૬ ત્યારે શ્રી કૃષ્ણે મુકયું સુદરશનઆ
 વ્યા ચપટ ઘાય; માંહે યુધ્ધ કરે છે, બળ કહ્યું નવ જાય ૧૭
 ગણપતીને કુંવર પ્રધુમન, વદતાં બન્યો કુમાર વસુમાન ને
 બટુક ભેરવ, કરત; મારા મારા. ૧૮ વિરભદ્રબળરામ સામા
 યુદ્ધ કરે માંહેમાંહે; શીવને શામળિયો વઢે, ત્યાં જોવા સર

ખું થાયે. ૧૯ કાળભૈરવકપાળભૈરવ તૈક્ષણ ભૈરવસાર; સંહર
ભૈરવ કોધે, દંભભૈરવનો માર. ૨૦ ઉગ્રસેનને વીરસે નખે,
બળીયા જોડ્યા કેહેવાય; આપ આપણા લીરૂ લઈને, ચુક કરે
રણમાં. ૨૧ ભુત પ્રેત પીયાસવંતર, ડાકેણ વળગેચુસે; અવ
ળાપગ જેને ચુડેલ કહીએ, રૂધીરસનું ચુશે. ૨૨ કૃષ્ણકેરા મારના
ભાલા વાગે જાય; તરવારયોની ધારાયે, કેનાં નાકવાઢ્યાકચ
રડ કોઈને અધસાતા કીધા, હાથ તાણી લપડાકે, કોઈને માયા
પાઢુપાની, ભોંગળને ભડાકે. ૨૪ જાદવ કેરા મારથી, બહુ ઝા
ળીયે ઘાલ્યા જાય; કેને રણમાં રોળીયા, તેને થરથર ધુજેકાય.
૨૫ પરીઘ ત્રીસુળ તુંબર ફરશી, હસ્તનીળ છુટે સરરાટ ગડ-
ગડતા ગોળા પડે, થાય બહુ ખડખડાટ. ૨૬ હસ્તીચર્મને માં
સની, ખે પાળ બંધન થઈ; સાગરસુ સંગમ મળ્યો, એમ શ્રો
ણીતપુરની સરીતા વહી. ૨૭ પાંડુરોગને હૈયાહોડી, ભગંદર
કેરી જાત; હરથ નાફને પાંડુ કહીએ, કરણતુલ્ય સનેપાત ૨૮
રામ તણા માર બહુ દેખી, જાદવ નાશી જાય; રોગના વરસા
દથી કેને ઊભુ નવ રહેવાય ૨૯ કોગના વરસાદથી, ચઢી
હરીને રીસ; નાવની ઢેળી બાંધીને છેદવા માંડ્યાં શિષ. ૩૦
તાવ વાણિ બોલીયા, રહેવાનો આપો ઠામ, તમે મુજને પેઢાક
રીને; ક્યાં મારા ભગવાન ૩૧ પાપી તમે અત્યુલોકના, મા-
નવીના લ્યો પ્રાણ; તાવ કહેએ કથા સાંભળો, હરીહર કેરૂં
જ્ઞાન ડર મહારાજ ત્યાં અમે નહી જઈએ, સાંભળો અશરણ
શરણ; ચતુર માસમાં સાંભળે, જે કોઈ આ ઓખાહરણ. ૩૩

તેના સ્વપ્નાંતરમાં જોશેા તો, છેદી નાંખીશ શીષ; તાવની
વાણી સાંભળીને, બોલ્યા શ્રી જુગદીશ. ૩૪ ઓખાહરણ જે
સાંભળે, મન ભાવ કરીને જેહ; તેને પીડે તો મારી નાંખુએમાં
નહીં સંદેહ, ૩૫ તાવ કહે એકવાર સાંભળે તેવરસમાં નજવું
એ વાર જે સાંભળે; તેને દીઠેથી નાશી જાઉ. ૩૬ ત્રણવાર જે
સાંભરે, અમારૂં તમારૂં જ્ઞાન; તેને જનમ માંહે નવ પીડું
તમે સાંભરો ભગવાન, ૩૭ ઓખાહરણ જે સાંભરે, તેનું
લેઈએ નામ; કોલ લઈને સંચર્યો, ગયો કૈલાશ ધામ. શુ
કહેવ કહે પરીક્ષતને, તમે સાંભરો કહું રાય; વળતી ભાથા
લીડીયા કૈલાશ કેરે રાય. ૩૮ શાસ્ત્ર એવાં કહાડીયાં તેનો
કોઈ ન પામે પાર; ઈશને જુગદીશ વઢતાં કોઈ ન પામે હાર.
૪૦ વજરાસ્ત્ર ત્યાં મેલીયું. પોતે શ્રી ત્રીપુરાર; ત્યારે મોહાસ્ત્ર
મેલીયું, સામા રહી દેવ મોરાર. ૪૧ નાગાસ્ત્ર ત્યાં મેલીયું સા
મા રહી ઉમીયા ઈશ, ગરૂડાસ્ત્ર ત્યાં, મેલીયું પોતે શ્રી જુગદી
શ. ૪૨ પર્વતાસ્ત્ર ત્યાં મેલીયું. સામા રહી શીવરાય; ત્યારે વા
વાસ્ત્ર ત્યાં મેલીયું તેનું જોર કહું નવ જાય, ૪૪ સુરદશન ત્યાં
કહાડીયું; કરોધ કરી જુગદીશ; ત્યારે ત્રીશણ તે લઈ રહ્યા, પો
તે ઉમીયા ઈશ ૪૪ એકે પોડીયોને એકે લીધો ગરૂડ; ત્રીશુ
બને શુદ્ધરશન વળગ્યાં, તે આન્યાં કડાજુડ, ૪૫ તેમાંથી અગ્નિ
વરસે તે, બ્રહ્માંડ પ્રલે થાય; શેષનાગ શણકવા લોગ્યો, ભારન
ખમે ધરાય, ૪૬ બ્રહ્માણી કહેજો બ્રહ્માજીને તમે સાંભળો મા
હારા નાથ; શીવને શામળીયો વઢે, નારદે કીધો ઉત્પાત ૪૭.

રાડ છઈને ચુકવો, તેમાંથી થાય કલ્યાણ; હંમેચ્છે ચઢીને બ્રહ્મા
જી આળ્યા, વિચારીને જ્ઞાન. ૪૮

કડક ૭૯ મું.

રાગ ધનાશ્રી-આખેમાં કોને નંદુને, સાંભરો શીવ રણુછો
ડજી; વિરોધને વેગરો મુકીને, પુરો જગતનાકોડજી, ૧ શંકર
કહે છેકળજીને, તમો ક્યારે આળ્યા ભગવાનજી; હરીહરખેકોટે
વળગ્યા; દીધું ઝઝું માનજી ર શીવે કળજીને તાળી મારી, ખો
લ્યાનો વિવેકજી; વઢનારાતો કોઈકહશેપણ, આપણાએકના
એકજી. ૩ કળજી ચક્રને પાછુ લીધું, શીવ લીલું ત્રીશુળજી બ્ર-
હ્માએ આવી સમાધાન કીધું, થયું, પૃથ્વીમાં શુભજી ૪ શીવે
લઈને પાસે તેડયો શોણીતપુરનો નાથજી; અલ્યા તુજને ભુજ
આલ્યા માટે, વઢવા આળ્યો મુજ સાથજી, ૫ વળી હોંશહોય
તો ચુદ્ધ કરો, શામળીયાનો સાથજી; મદ મતસર અહંકારથી
મેં, ખેયા હજરહાયજી. ૬ બાણાસુર કહેહવે વઢતો, છેદે માફ
શીષજી; બાણુવળતી ચલજી ચાલ્યો સાંભરો ઉમીયા ઈશજી.

વલજી-મેં ખોયા હાથ હજરને, હવે શીષ છેદાવુંરે; જેમ
તેમ કરીને જાન તેડાવા પછી કન્યાને પરણાવુંરે. ૮

કડક ૮૦ મું.

રાગ સોહીણી-હરીહર બ્રહ્માત્રણે મળ્યા, દુઃખ ભાગીયારે;
તયારે દાનવનું શું જોર, મળ્યા મન માનીયારે. ૧ બ્રહ્માવિશણું
ત્રણુ એક છે, દુઃખ ભાગીયારે; તેમાં તે શી વઢવાડ, મળ્યા. ર
શિવ બાણુ નમાવિયો, દુઃખ, શરીરે કળજી ફેરવ્યો હાથ, મ-
ળ્યા. ૩ કાખ્યા કરની પીડા મટી, દુઃખ બળ્યારે પ્રસન થયા

જહુનાથ, મળ્યા. ૪ હવે ગરૂડને દ્વારકાં મોકલ્યા, દુઃખ તે-
ડાવેા સઘરો પરીવાર, મળ્યા ૦૫ શોળ સહસ્ત્ર એકસો આઠ
પટરાણીઓ, દુઃખ ૦ તેડાવેા પરીવાર મળ્યા ૦૬ ગરૂડ પહોંચ્યો
દ્વારકાં, દુખ ૦ તેડાવે જાહવનાર, મળ્યા ૦ તેડી છપન કો-
ટીની, દુખ તમો તેડો સૌ પરિવાર, મળ્યા. ૮ તે ગરૂડ ઉપર
સૈએચદયાં, દુખ ૦ તયારે ગરૂડની પાંખ ભરાય, મળ્યા; મળ્યા. ૯
તેડી શોણીતપુરમાં આવીયાં દુખ ૦ આવી જાહવની સર્વેનાર
મળ્યા ૦ ૧૦ જની વાસ આપ્વા મન માનીયાં, દુખ; તેમાં
ઉતર્યા છપન કરોડ; મળ્યા.

કડવું ૮૧ મું.

રાગ ઘોળ-પારવતીને પિયરનાં નોતરડાંરે; એ સવાતોડાંલા
વળે પાથરણુંરે; તેડાવેાને ઉઠીયાચળ અટાચળને. તેડાવા વિ-
ધ્યાચળ પીનાચળરે; વરાયને નાવાણુ વેળા થાયરે, વરાયને
પીઠી તયાં ચોળાયરે.

કડવું ૮૨ મું.

રાગ ગુજરી-કશ્ત્ર કેરી ઘરૂણી નીદ્રા નવ પોઢશોરે, અનિરૂ-
દ્ધને તે લઈ સંચરો રૂક્ષાણી જાગવુંરે બળભદ્ર કેરી ઘરૂણી
નીદ્રા નવ પોઢશોરે અનિરૂદ્ધને તે સંચરો રેવંતી જાગ-
વુંરે વાસુદેવ કેરી ઘરૂણી નીદ્રા નવ પોઢશોરે. અનિરૂદ્ધને તે
લઈ સંચરો; રૂતુમતી જાગવું મહાદેવ કેરી ઘરૂણી નીદ્રા નવ
પોઢશોરે, ઓખાખાઈ ને તે લઈ સંચર પારવતી જાગવું ર મ-
ણુપતી કેરી ઘરૂણી નીદ્રા નવ પોઢશોરે, ઓખાખાઈ ને તે લઈ

સચરો; સુખ બુધ જગપું બાણાસુર કેરી ઘરણી નીંદ્રા નવ
પોઢશોરે ઓખાખાઈને તે લઈ સંચરો; બાણમતી જગવુંરે
કૌભાંડ કેરી ઘરણી નિંદ્રા નવ પોઢશોરે, ઓખાખાઈને તે લઈ
સંચરો; રૂપમસ્તુ જગવુંરે;

કડવું ૮૩ મું.

રાગ ધોળ-હલહલ હાથણીશણુગારીરે, હસ્તતીકરતીસોના
ની અંખાડીરે; તેના ઉપર બેસે વરજની માડીરે, સોનેરીકાર
કમુંબલ સાડીરે. માથેમોડભમરીયારેઝળકેરે, ઉશણોદકે વ-
રને કરાવ્યું સ્નાન; નાના વીધનાં વસ્ત્ર પેહેરાવ્યાં પરીધાન
કનકખેર ખાપુંચીઓ બાજુબંધ, અનોપમ ઉપન્યો જ્ઞાનંદ
મુગટ માણીમય ધર્યો અનિરૂદ્ધ શીશ, લખક ઝખકઉદયજ
જેવો દીસે કસ્તુરીનું તીલક કર્યું છે બાલ વળતી તેને ટપકું
કર્યું છે ગોળાગાલ હરી હળધરનો. જશ ખોલે બધા જનજ
દવ સહિત શોભે છે જુગજીવન સાત પાંચ સોપારી શ્રોકળ
અપાય, વરજને તો ઘોડી વેળા થાય.

કડવું ૮૪ મું.

રાગ દેશિ ઘોડલીનો—અનિહાં અનિરૂદ્ધનિ ઘોડલી. ટેક
અંત્રિક્ષથિ ઘોડિ ઉતરિ, પુજીએ કુમકુમ પુલ; ચંચળ ચરણે
ચાલતિ, એનું કાંઈ ન કરિ શકે મુલ. અનિરૂદ્ધજનિ ઘોડત્રિ.
૧ મોરડે મોતિ જડયા હિરા જડિત પલાણુ રત્ન જડિતજેના
ચેંગડા, તેના વેદ કરછે વખાણુ અનિરૂદ્ધ ૦૨ અંગજેનું અવ
નવું, ઝળકે તે ઝાકઝમાળ; ઝળકે જેમ વિજળી, તેને કંઠેછે

ઘુઘુર માળ. અનીરૂઢ ૦૩ દેવદાનવમાનવીરે, જોઈ હરખ્યાતે
 સુંદીર સ્યામ; થનક થનક ચાલતીરે, એનું પંચકલ્યાણી છે
 નામ. અની ૦૪ રૂપવંતી ઘોડી ઉપરે, અનીરૂઢ થયા અસ્વાર
 પાનનાં આખ્યાં ખીડલાંરે, ઉપરશ્રીકૃણકૃણ સાર. અનીરૂઢ
 પહિંડે હળવે હાથીઓરે, ઉલટ અંગ ન માય; સુરીનરમુન
 જન જાણે વારણેરે, આથળ ઈન્દ્ર રહ્યાછડીદાર. અની ૦૬ સ-
 નકાદીક શિર છત્ર ધરેરે, નારદ વેણા વાય; ચંદ્ર સુરજ ખેડે
 પેગાંડરે, આગળ વેદ ભણે બ્રહ્માય. અની ૦ ૭ વાજાં બત્રીસ
 વાજતાંરે, નગર એને પરદેશ; લોક સર્વે જોવા મળીયું, શોણી
 તપુર દેશ અની ૦ ૮ રાયે નગર શોહરાવીયુંરે, શોહરાવી છે
 વાટ; ધજાપતાકા જળહરેરે, શોહરાવ્યાં શોણીતપુરનાં હાટ
 અની ૦૯ દેવ સર્વે ત્યાં આવીયારે, જશ ખોલે બંદીજન; જા-
 ચક કરે બહુ જાયનારે, જેને હરી ટાળે નીરધન, અની ૧૦ રા
 મણુદીવો કર રૂક્ષમણીરે, લુણુ ઉતાર બેની ધીર; ગાન કરે છે
 અપસરાંરે. ત્યાં તો જોવા ઈચ્છે જદુવીર, અની ૧૧ એવી
 શોભાયે વર આવીયારે, તોપણ ખોટી થાય વરરાય; સાળો
 છાંટે છાટણુંરે, મળી માનુની મંગળગાય. અની ૧૨ ધુસળ
 મુસળ રવઈ ચોરે, સરીચો સંપુટ ત્રાક. ઈંડી પીંડી ઉતારતાંરે,
 વરનું તીલક કરી તાણ્યું નાક. અની ૧૩ નાચે અપસરા ઈ-
 દ્રનીરે, નારદ તુમુર વાય; મધુરી વાણી વાજતીરે; એવો આ
 નંદ ઓછવ થાય. અની ૧૪ પુંખવાઆવી પ્રેમદારે, માથે
 મેલી મોડ; રામણુદીવો જળહળેરે, રૂક્ષમણી વાલ્યો મોડ. અ

નિં ૧૫ ગળે ઘાટ ઘાલી તાણીયારે, આંબ્યા માહેરા માંદ્ય;
આડા સંપુટેવરાવીયારે ત્યાં વરત્યોછે જેજેકાર. અનીં ૧૬
ઘોડી ગાયને સાંભળે, તેને ગંગા કેરૂ સ્નાન; વાંઝીયો પામે
પુત્રનેરે, નીરધનીયો પામે ધન. અનિં ૧૭

કડક ૮૫ મું.

બાણાસુર પખાળે ચરણ, શોભા ઘણીરીરે; ત્યાંતો બાણુમ
તી નામવરૂણ, શોભા ઘણેરીરે. ૧ ત્યાંતો પહેલું મંગળવરતાય
શોભાં પહેલે મંગળ સોનાનાં દાન અપાય, શોભાં ૨ દાન
લેછે કશણુનો સંતાન, શોભાં ત્યાં તો બીજું મંગળ વરતાય
શોભાં ૩ ત્રીજે મંગળ ઘેનુનાં દાન અપાય, શોભાં ત્યાંતો
ત્રીજું મંગળવરતાય, શોભાં ૪ મંગળ હસ્તીનાં દાન અપાય
શોભાં દાન લેછે કશણુ સંતાન, શોભાં ૫ ત્યાંતો ચોથું મંગળ
વરતાય. શોભાં ચોથે મંગળ કન્યાનાં દાન અપાય શોભાં ૬
ત્યાં તો વરત્યાં છે મંગળ ચાર; શોભાં આપે ગરથ સહીતા
ભંડાર, શોભાં ૭ લાવે બાણુમતી કંસાર શોભાં ત્યાં તો પી-
રસે છે ચાર વાર, શોભાં ૮ ત્યાં તો આરોગે નરનાર, શોભાં
ત્યાં તો દુધડે સ્નાન કરાવે, શોભાં ૯ ચાર સોભાગ્યવંતી
ખોલાવે, શોભાં ઓખા સોભાગ્યવંતી કહેવરાવે; શોભાં ૧૦
ઓખા અનીરૂદ્ધ પરણીને ઉઠયા શોભાં ત્યાં તો સોનૈયે મેરૂ
નુઠયા શોભાં ૧૧

કડક ૮૬ મું.

બાણાસુર ગોરવ મોતરે, સોઢે સાધમુરે; સામે જમણીશી

રીત હળધર બ્રાતશુરે; શ્રીકશણુ કરે પ્રમાણુ હળધરબ્રાતશુરે.
તમે ગોરવ વેળા પધારજો સૌકોઆવજોરે, સાથેમાણુસની
શી રીત ગમે તેને લાવજોરે; વેવાણુ ઘરમાં ગઈ જ્યાં વરની
માવડીરે; તેના કુમકુમ રોળ્યા પાય જઈ પાયે પડારે. અનિ-
રૂદ્રની માવડી ખોલીયાં રીત અમારીરે; તમારી પરઠણુ જેહ
મનાવું ગોરડીરે; ખાણુમતી ખોલીયાં રિત અમારીરે; ગોરવ
મનાવિને ચાલીયા મનશું માલતાંરે. હાલ હાલ કરો રસોઈ
રાંધણુ ચાલતાંરે; જન બહુ પ્રકારનિ ગણુતાં કાંઈ નવિ લહુરે
કાંઈ વસ્તુ અનેક ગણુતાં સઉ કહુરે; જાદવ કેરી જોડી સડકે.
સાથસુરે આવ્યા શ્રી કશ્ન માહારાજ છપનકરોડશુરે વેવાઈનિ
વાતકાંઈસાંબળિરે; ભોજન કરવાઠામઠામજુગતિઓખાલીરે
આજ્ઞા આપિ રાય સડકે. બેઠા થયારે. એતો સ્નાનકરી મં
દિરમાં ગયાંરે સ્મરણુ કીધું નાથનું બેઠા બેસણુરે; નવ જોખ-
નવાંતિ નાર નિકળિ પિરસણુરે; ચક્રમકના તકીયાઘણુઝારા
નેલોટડારે. માંહે બેસણુબહુ વિવેક દિસે પુટડારે બાવનપરનિ
થાણિસોનાનાવાડકારે પીરસનારી પ્રમાણુ જમનારાલાડકારે
ખાંડ પકવાનના મેવાબહુઘણુરે, પુરણુને દુધપાક સાકરીયા
ચણુરે; ગોટા ગળિયા તડબુયાં આંખા સાખશુરે; પિસ્તાંને
અખરોડ દાઢમ દ્રાખશુરે. તલસાંકળિ મોળાં દહિયરાં શેવ
છુટી કળિરે ખોખલડે પીરશે ખાંડ મરકિ બેવડીરે; ખાખાં
જલેખી દસમી દળિયાં મશામસેર, ઘેખરને મોતિચુરજમતાં
સહુ હસેર, મગદળ ને મેસુર પેંડાલાવિયારે; પકવાન ખીખાં

અનેક લાખણુશીલાવિચારે.ખાટખંધટો રાંધીચો માંહે ખાંડ
લેળિરે; ગવરીનાં તાવ્યાં ઘી સેવો ગળગળિરે;સારે કર્યો કં-
સાર પોળિ પાતલિરે,સાકરનિ મીઠાશઆણિ કચોળે ભરિરે
જમવા બેઠી નાર જાદવખાપડીરે;જમતાં કહોભલાંરે લવીંગ
શોપારી એલચી પાન સમારિઆંરે;ખિડલેખાસઠપાન સૌને
આપીઆરે; સાજન હતું શ્રિકશ્નનું તે સર્વે જમ્યુંરે; પ્રેમા-
નંદના નાથ ત્યાં વહાણું થયુંરે.

કડવું ૮૭ મું.

રાગ પેહેરામણિનો-આખ્યું મુકયું સર્વે પોકયું;કન્યાનેવળા
વો,માહારા નવલા વેવઈઓરે.રથ ઘોડાને પામરિયો;સૌ જ
દવને ખંધાવો; ખંધાવો મહારા નવલા વેવાઈઓ.જરકશિ
જમા તમે કશણુને પેરાવો;માહારા નવલા વેવઈઓ.પંચવ-
સને શણુગાર;તમે જમાત્રને આપો; મહારાન્દક્ષિણુનાંચિર
રાણિ રૂક્ષમણિને આપો;માહારા.જરી મુગટનેશાલદોશાલા
જાદવને તમે આપો; મહારા. સાણુ ઘરાચોળાંને ઘાટ ઘણેરા
સતિ સતલામાનેઆપો;માહારા પાટણુનાં પટોળાં રાણિજ
બુવંતિને આપો;માહારા. વલણુ-પેરામણિ પુરાણુ થઈ, હઈડે
હરખ ન માયરે;કન્યાતેડિ કેડે કરી,હવેકશન દવારકાં જાયરે.

કડવું ૮૮ મું.

રાગ વેલાડિ-ઝોખા ચાલિ ચાલણુહારા,સર્થયરો વળાવા
સંચરી;ઝોખા ઉભિ રહે મળતીજ, માને વહાલિ દીકરી.
કેઈ લાવ એકાવળ હાર,લાવે સોનાનાં સાંકળાં;કેઈ લાવે

સોળ શણગાર, ઓખાખાઈને પેહેરવા. ઓખાને વળતાં બો-
લીઆંકહેખાઈરે, ચિત્તલેહા આવ ઓરો લાવ્ય વાહરે; આલે
સોનાનાં સાંકળાં ખોલ્યાખાઈરે, શું કરે સોનાનાં ખોલ્યાખાઈરે
તારા ગુણુ ઓશીગળ થાહિ ખોલ્યાખાઈરે, નીતનીતગોમતીને
રણુછોડ આંચા નહીરે; ત્યાં મુજને સંભારજ્યો ખાઈરે એ-
ટલે પોહોર્યા મનના કોડ લાવ્યા વાહીરે.

કડક ૮૯ મું.

રાગ ધોળની દેશી-ઓખાખાઈતો સાસરીયે હવે જાયરે,
માનુની તો મળીને મંગળ ગાયરે; રથ અથ પઠડું ત્યાં શ્રીકળે
સીંચાયરે, ઓખાખાઈને લાડકચોળુ અપાયરે ઓખાખાઈને
શીખામણુ દેછે માયરે.

કડક ૯૦ મું.

રાગ ખીલાસ-સાસરીયાના સાથમાં, તુંડાહીયજે દીકરી
હું તુજને શીખામણુદેશીં, તે રખેજતીવીસળી. સાસરીયાના
સાથમાં, હળવેહળવેચાલીયે; સાસરીયાના સાથમાં ખોળેખા
વુંન ઘાલીયે. સાસરીયાના સાથમાં કંથસાઝમાલીયે, સાસ-
રીયાના સાથમાં સઈડકોઆઘોતાંણીયે; સાસરીયાના સાથમાં
સસરો બેઠાહોયતો પિતાનાઠેકાણુજણીયે સાસરીયાની સાથ
માં કુવે વાતનકીજીયે; સાસરીયાના સાથમાં પરપુરૂષ આવ
તો હોયતો વાતકરતાંખીજીયે, સાસરીયાના સાથમાં સાસુને
ગાળન દીજીયે. સાસરીયાના સાથમાં ટુકી પાણીનવલીજીયે
સાસરીયાના સાથમાં પરપુરૂષની હશી તાળી નવ લીજીયે;

પેણીએ પરમેશ્વર જાણી, પગ ઘોઈ પીએ.

કડવું ૯૧ મું.

રાગ કટાણીનીચાલ-આવ્યો દ્વારકાને ચોર, લાખેણીલા-
ડીલેઈ વડ્યોરે; જોણે વગડે ચારચાંદોર, લાખેણીં હાર્યો હાર્યો
ખાણુસુર રાય કલ્યાણુરાય જીતીયારે; વેગે વહિને આવ્યાછે
દ્વારિકાનીમાંયકેશવરાયજીતીયારે; રાણિરૂક્ષમાણીએવધાવી
ને લિધા, ત્રિકમરાય જીતીયારે; તેતો પુરાણે પ્રસીદ્ધ; ઢીવલ
મલ જીતીયારે. તેતો ગોત્રજ આગળ જાય, કલ્યાણુરાયજીતી
યારે; બંનેનાંહાથકાંકણ મીંઢળછોડાય, કલ્યાણુરાયજીતીયારે

કડવું ૯૨ મું.

રાગ ઘોળ મંગળ-તારાખાપનો ખાપતેડાવ, છોગાળા દોર
ડો નવછુટે તારો કશ્ત્ર વડુવો તેડાવ, છબિલા દોરડો નવ છુટે
તારી રૂક્ષમણી માત તેડાવ. છબિલાંતારો પ્રદ્યુમન તાત
તેડાવ છબિલાંતારી રતુમતિમાત તેડાવ. છબિલાં અમા-
નીવાળીગાંઠ તે કેમછુટીજાય, છબિલાંતારો બળભદ્ર કાંકો
તેડાવ છબિલાંતારીરેવતીકાકી તેડાવ, છબીલાં અનોરૂધે
બાંધી ગાંઠ દોરડો ઓખા છોડવા જાય છબિલાંબેડી ગાંઠ
કરીનેતે કેમ છુટી જાય. હો લાડીંતારો ખાણુસુરતાત તેડાવ
હો લાડીં તારી ખાણુમતી માત તેડાવ હો લાડીં તારો
શંકર તાત તેડાવ, હો લાડીંતારી પારવતી માત તેડાવ હો
લાડી તારો ગણુપતી જાત તેડાવ હો લાડીતારી સુધ બુધભો-
જાઈ તેડાવ હો લાડીંતારી ચીમલેહા ચોર તેડાવ, હો લાડીં

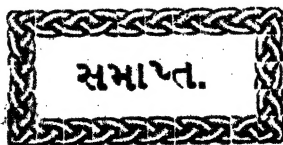
ઓખા છોડે દોરડો, તેજદવજીવંતી ગાય; છખીલાં બેડી ગાંઠ
તે થડ કરીને તે કેમ છુટી જાય. છખીલા દોરડો કેમ છુટે.

કડકું ૯૩ મું.

રાગધનાશ્રી-રીતભાતપરીપુરણ કરીને, ઉઠયાકૃષ્ણનાતનજી
નવુંરે મંદીર વસવાને ત્યાં આપ્યુંરે ભોવનજી એકવાર શ્રી
કૃષ્ણે ઓખાને, ખોળામાં હેબેસારીયાજી; માંગવું હોયતે માગી
લેજે, તુંછે વહુવર અમારિજી. મારા બાપને એક દીકરો, તમે
આપોરે ભગવાનજી; ભગવાને આપ્યો દીકરો, તેનું ગયાસુર
નામજી બાણાસુરનો ગયાસુર, વંશવધારણહારજી, કહીકથાને
સંદેહ ભાગ્યો પરીક્ષત લાગ્યો પાયજી શુકજી અમને પાવન
કીધા સંભળાવ્યો મહીમાયજી; આરાધુ ઈષ્ટગુરૂદેવને, ગણ-
પતીને લાગુ પાયજી શ્રોતા વક્તા સમજતા કહેકવી કરજો
ડજી; ભાવધરી સહુ ખોલજ્યો, જેજે શ્રી રણછોડજી.
ઈતી શ્રી ભાગવતે મહાપુરાણે દશમસ્કંધે શ્રી શુકદેવ પરિ-
ક્ષત સંવાદે પ્રેમાનંદ કૃત ઓખાહરણ સંપૂર્ણ.

શ્લોક.

અચ્યુતં કૈશવં રામનારાયણં ॥ કૃષ્ણ દામોદરં વાસુદેવ
હરે ॥ શ્રીધરં માધવં ગોપિકા વલ્લભ ॥ જનકી વીનાયક
રામચંદ્ર ભજેત, ॥ ૧ ॥

અમરચરિત્ર.

ભાગ ૧-૨-૩ નો.

(ભક્ત આપાસાલ વેણીરામ કૃત)

આ પુસ્તકમાં સત્ય, શિક્ષણ, જ્ઞાન, નીતિભાવનાના પ્રદાદ, ધ્રુવ, કમાલ સુનામા, મધુર-
જ્વન, સુદામાજી, ચંદ્રદાસ, શામળશાનો વિવાદ વગેરે ભક્તિભાવથી ભરપૂર સત્તર આખ્યાનો
તેમજ ખીળાં બોધપ્રદ દર્શનો આપ્યાં છે. દરેક ભાગની રૂ. ૨) મુજબ કુલ રૂ. ૬)

બસોબાવન વૈષ્ણવની વાર્તા.

(શુદ્ધ શુજરાતી ભાષાંતર)

આચાર્યજી શ્રી મહાપ્રભુજીના સેવકો વગેરેનું આમેલુમ વર્ણન આ પુસ્તકમાં કરવામાં
આવ્યું છે વૈષ્ણવોને આ પુસ્તક પ્રાણુ સમાન પકન કરવા યોગ્ય છે; માટે દરેક વૈષ્ણવે સ્વ-
કથાણુર્થે આ પુસ્તક ખરીદવું યોગ્ય છે; અક્ષર ઘણા મોટા છે, હોનેરી ગીટીંગવાળું
પુઠું, બીંચા કામળ છતાં મુલ્ય રૂા ૩.

ભક્તમાળ પ્રસંગ.

સરળ શુજરાતી ભાષામાં. આ સંસારમાં હથર ભક્તિજન જન્મ મરણાદિ સકળ દુઃખોને
રાજનારી છે. જન્મ જન્માંતરમાં પરમ સુખ આપનારી છે. આ પુસ્તકમાં એકસો સીતેર ભગ-
વદ્ ભક્તોનો અપૂર્વ ભક્તિમય ઇતિહાસ આપવામાં આવ્યો છે. કિં. ૧૫૫ રૂ.

મણિરત્નમાલા.

(શુજરાતી ભાષા અને બાળબોધ અક્ષરમાં) યથા નામ તથા ગુણ -એ કહેવતા-
નુસાર આ અંચનું નેવું નામ છે તેવોજ તેનો પ્રભાવ છે. એજ કાગળ સોનેરી પાકું પુઠું
હોવા છતાં કી. ૧ રૂ.

શિક્ષાપત્ર.

(શ્રી હરીરાયજી કૃત મોઢું) મૂળ શ્લોક અને ગોસ્વામીજી શ્રીમદ્ ગોપેશ્વરજી મહારાજે
કરેલી ટીકા આધારે શુજર ભાષામાં કી. ૨ રૂ.

સ્પર્શકાન્ત.

આ પુસ્તક સંસાર સાગરમાંથી તરવા એક નૌકા રૂપ છે. આ પુસ્તકમાં સંસાર વ્યવહાર-
માંજ રહી કૈવલ્યપદનો માર્ગ દેખાડેલો છે, વિશેષમાં ધાર્મિક આજ્ઞાતો દર્શાવત સિદ્ધાન્ત રૂપે
આપેલી છે કિ. માત્ર રૂ. ૨૫ પો. ૪ આના.

બુકસેલર મહાદેવ રામચંદ બગુળે.

ત્રણ દરજ્જાન—અમદાવાદ.

કબીર કાવ્ય.

આમાં મહાત્મા કબીરના દોહરાનો અને તેમાં તેમાં રહેલો ગૂઢાર્થ ઘણીજ સહેલી ભાષામાં રિતારપૂર્વક મળ્યો છે કે વાંચવાથી સૃષ્ટિ, ઇશ્વરશક્તિ, મૃત્યુ વગેરે સંબંધીના ઘણા જ કૃત્કૃષ્ટ ખ્યાલ આવે છે. જમ્મે તેવા પોષાણુ હૃદયવાળા માણસને પણ આ પુસ્તક ત્રીસે રીતે આપી તૂત ન છોડીતીમાં પ્રવેશ કરાવે છે. પુસ્તક ફક્ત એકજવાર વાંચવાથી જ ને વારંવાર વાંચવાની પ્રેરણા થાય એવો એમાં અદ્ભુત રસ છે. આમાં સામર્થ્ય અંગ, સ્મરણઅંગ, કામઅંગ આદિ ૨૦ અંગ છે અને તે એકથી એક એવા અદ્ભુત છે કે તેના ખરેખર વાંચવાથી જ શ્રેષ્ઠ સિવાય આમાં નીચે જણાવેલાં ત્રણ સુંદર ફોટોગ્રાફિક ચિત્રો આપેલાં છે. (૧) કબીરને ગુરૂની ખાતી (૨) કબીરનારના અદ્ભુત ચમત્કારથી કાળ સાહેબે ચિત્રાજી જઈ બેઠા હતાં મારેક કબીર સહેજને મોઢાવી નેમને લોહાની પેટીમાં પૂરી ઉપરથી મજબૂત તાંબુ લગાડી તે પેટીને કંઠા ચાણીમાં દુઆની વેરી અને ખીજ બાજુએ કબીરસાહેબનું સમાધી અવસ્થામાં પાણીપર તરવું (૩) કમાલના મૃતદેહને બાદશાહની સમક્ષ મુકે ઉઠે કુદરતે કમાલસે એમ કહી સજીવન કરવું વગેરે ચિત્રોના દેખાવે ખાસ એવા હાયક છે. સર્વ સાધારણોની સંગવડતા ખાતર આ કુતક ગુજરાતી અક્ષરમાં છપાવ્યું છે કાગળ ગ્લેન્સ જેવા, પાકા પૂઠું ઉપર કબીર સાહેબનો ફેરો વરખથી છાપેલો ફોટો, બાંવણી મજબૂત હોવા છતાં કિંમત માત્ર રૂ. ૧૦.

શાક પાક પકવાન શાસ્ત્ર

મનુષ્ય જીંદગી નિભાવવને ખોરાક એ મુખ્ય ચીજ છે; પરંતુ જો તે રીતમર નેવાર કરવામાં ન આવે તો દેહને પોષણ કરવાને બદલે ઝુક, શૂળ, ઉલટી, બાકરો, ઝડો, મરડો, અજીજ વગેરે અનેક દરદો ઉત્પન્ન કરે છે અને તેથી ખોરાક કેવી રીતે નેવાર કરવા તેનું જ્ઞાન તે ધધાના મહિતાગારો પાસેથી મેળવી આપવામાં આવ્યું છે. આમાં દક્ષણી, મદ્રાસી બંગાલો અને પંજાબી રીત રીવાજનાં શાક, પાક, પકવાન, મગ્ગા, અથાણાં, ભાતો, કઠીઓ, મેટણો અનેક સાદાદિ ૫૫૦ વિષયનો સંગ્રહ છે. દરેક જી પુ પોને એકવાર વાંચવાની ખાસ જવાબજી છે. એજ કાગળ, પાક સોનેરી પૂઠું. કિં. ૧ રૂ. પોષ્ટેજ ખે આના.

ભવિષ્ય ફળ.

જોમાં રૂ. સુતર, અરીજ, ચાંદી, ધર, અળસી, સરસવ, તલ, તેલ, ધી, ગોળ વગેરે દરેક વસ્તુની તેજ મની તથા મુકાળનો દુકાળનો નિર્ણય દર્શાવ્યો છે. કિંમત રૂ. ૦-૪-૦ બહારગમવાળાઓએ તપાલ ખર્ચ સહિત ૦-૫-૦ ની પોસ્ટની ટીકીટ મોકલવી.

પંચાંગ ૧૦૦ વર્ષનું-

(સં. ૧૬૧૮ થી ૨૦૧૮ સુધી, ઇસ્વીસન ૧૮૬૨ થી ૧૯૬૨) ઉંમર લખવામાં ઉપયોગી તથા ગૃહસ્થોને ઉપયોગી દરેક વાર અને દિવસ તીર્થ માસની સાથે ખ્રીસ્તી તારીખ માસ એવી ગોઠવણથી બતાવવામાં આવેલ છે કે અમુક દિવસ તીર્થોએ કવી ખો તી તારીખ અને મહિનો હતો તે ધણીજ સરળતાથી જાણી શકાય છે. સોનેરી પાક ૧૦૦ કિંમત રૂ. ૧.

યુકસેલર મહાદેવ રામચંદ્ર બગુષ્ટે.

મણુ દરવાજા—અમદાવાદ.

